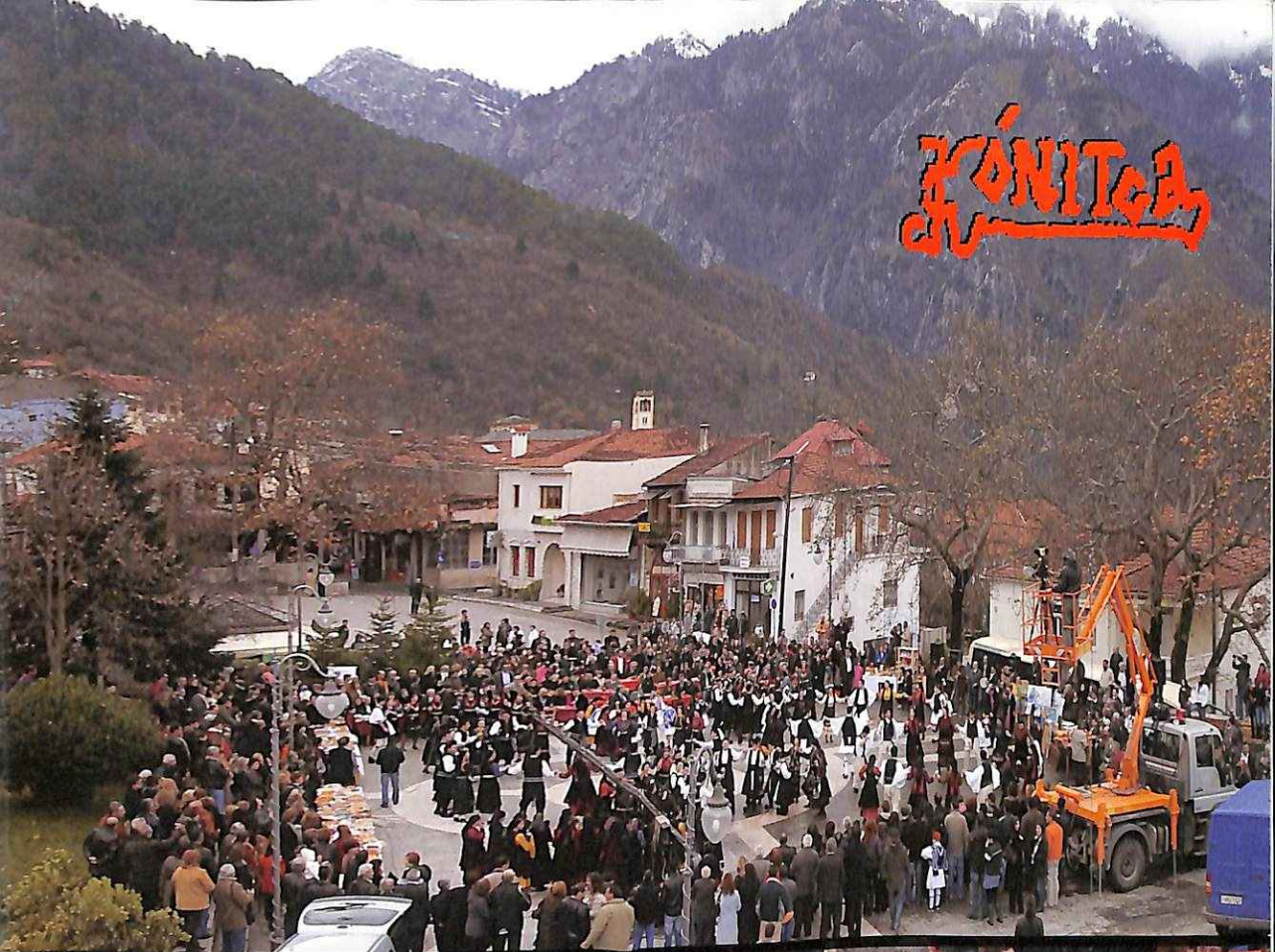
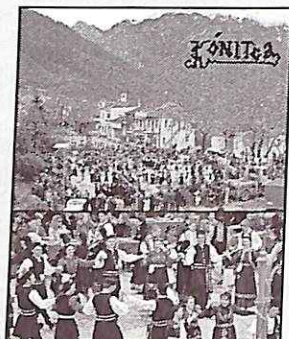

ΚΟΝΙΤΣΑ

137. Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου 2007

137 Νοέμβρης-Δεκέμβρης 2007
Φωτ. εξωφ. Π. Τσιγκούλη
(Η Ε.Τ. στην Κόνιτσα "Κυριακή στο χωριό")

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ
και Υπεύθυνος κατά Νόμο:
Σωτήρης Τουφίδης
Κόνιτσα 44.100
Τηλ. 26550 22464 - 22212
Fax: 26550 22464

Συντάσσεται από Επιτροπή:
Ανδρέου Ηλίας
Τουφίδης Σωτήρης
Τσιάνγκης Ίκαρος

Ετήσια συνδρομή:
Εσωτερικού 15 Ευρώ,
Εξωτερικού 30 Ευρώ ή 40 Δολ.

Αλληλογραφία - Συνδρομές
στον υπεύθυνο Σ. Τουφίδη

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΣΕΛ.

- 393 Το ζωντάνεμα της Επαρχίας, **Ι. Λυμπερόπουλου**
- 395 Προγονικές παραινήσεις, **Ν. Ρεμπέλη**
- 399 Εκδήλωση Ένωσης Κονιτσιωτών, **Λ. Παπατρύφων**
- 403 Οικοδόμοι από τα Μαστοροχώρια, **Χ. Γκούτου**
- 409 Ειδήσεις από την Επαρχία, **Χ. Γκούτου**
- 410 Η Ε.Τ. στην Κόνιτσα, **Σ.Τ.**
- 411 Τιμητική εκδήλωση για τον Ι. Λυμπερόπουλο, **Μ. Ντίνου**
- 413 Ο Γιάννης Λυμπερόπουλος, **Α. Δερέκα**
- 415 10 χρόνια Εριφύλειο Έπαθλο
- 419 Βούρμπιανη, **Γ. Γκιώκα**
- 424 Κονιτσιώτικη βραδιά, **Ν. Κοκοβέ**
- 425 30 χρόνια Αδ'τας Λυκόρραχης, **Ν. Φασούλη**
- 429 Προσκύνημα στη Βασιλεύουσα, **Η. Ανδρέου**
- 436 Πεκλάρι. Σπ. Λιανού, **Κ. Κίτσιου**
- 439 Χριστουγεννιάτικες αναμνήσεις, **Γ. Μπούρη**
- 441 Η ξεχασμένη Ήπειρος, **Π. Νικόπουλου**
- 444 Εκδήλωση Μολυβδοσκεπαστινών, **Ι. Δάφνη**
- 445 Ημέρα Ενόπλων Δυνάμεων, **Ι. Δάφνη**
- 449 Γέφυρα Σαραντάπορου, **Α. Πολίτη**
- 451 Από το ημερολόγιο του D. BRUNO, **Χ. Στρατηγόπουλου**
- 455 Παραπλέοντας το Αγ. Όρος, **Ι.Τ.**
- 457 Γεροπλάτανος (Βιβλιοπαρουσίαση), **Ν. Ρεμπέλη**
- 459 Χάρτινα Ταξίδια, **Ι.Τ.**
- 461 Ο Ανεμώλιος κόσμος της νιότης, **Σ.Τ.**
- 462 Σχόλια-Ειδήσεις-Κοινωνικά-Νεκρολογίες

Τελειώνοντας με το χρόνο 2007 και την αρθρογραφία μου για την αναζωογόνηση της οικονομικής ζωής της Κόνιτσας και της Επαρχίας της, θα ήθελα να σημειώσω ότι όλα αυτά που έγραφα μέχρι σήμερα για την καλλιέργεια του Κάμπου μας και το δυνάμωμα του Τουρισμού υπαίθρου (Πράσινο τουρισμό, αθλητικό τουρισμό, αγροτουρισμό, Θρησκευτικό τουρισμό, Τουρισμό Πεζοπορίας, Τουρισμό Εθνικών Επετειών, Χιονοτουρισμό, Τουρισμό Υγείας και Λουτροθεραπείας κλπ) στην περιοχή μας, σαν αναπτυξιακές προοπτικές, όσο περνάει ο καιρός όλο και πιο πολύ γίνονται ξεκάθαροι, και προκλητικοί στόχοι, (Πολύ πιο πάνω από κεί που εγώ τους έβλεπα). Κι αυτό, έστω κι αν κανένας από τους κατά τα άλλα "ευφυείς" συμπατριώτες μας δεν το παίρνει χαμπάρι.

Για παράδειγμα στην εκμετάλλευση του Κάμπου. Μεγάλο πρόβλημα ανάκυψε τον τελευταίο καιρό, στην τροφοδοσία των μεγαλουπόλεων με ζαρζαβατικά και άλλα αγροτοκτηνοτροφικά προϊόντα, που προέρχονται από τα περισσιακά αγροκτήματα και τις άλλες κοντινές περιοχές, οι οποίες όμως (λόγω των γεωτικών βιομηχανιών) είναι γιομάτες (ποτισμένες και μολυσμένες για χρόνια) και στα νερά τους και στο έδαφός τους από δηλητηριώδη και καρκινογόνα χημικά

υλικά, τα οποία όπως μέσω των λαχανικών, φρούτων, γαλακτοκομικών προϊόντων κλπ, μπαίνουν στην διατροφική αλυσίδα, και αποτελούν σήμερα τον τρόπο και το φόβο όλων των αστών, για τους ίδιους και τα παιδιά τους. Είναι ακόμα νωρίς, (μόλις προχτές βγήκαν στο Μείντάνι η υπόθεση του Ασωπού, στην Αττικοβοιωτία, των βρόχινων νερών από τις καλοκαιρινές πυρκαϊές και ένα σωρό άλλες υποθέσεις σαν κι αυτές) και γιαυτό δε βλέπουμε και δεν ακούμε τίποτα. Σε λίγο όμως, όπως θα γίνονται συνείδηση οι ΕΛΛΟΧΕΥΟΝΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΙ κίνδυνοι, τότε ο κοσμάκης των πόλεων θα ψάχνει να βρει ζαρζαβατικά και γαλακτοκομικά αλλά και ψωμί, από τους πιο απομακρυσμένους χωρίς καμιά βιομηχανική μόλυνση κάμπους, όπως ο δικός μας..... Τότε όμως σαν αι μωραί παρθένοι θα βρεθούμε εμείς, (όπως πάντοτε), έντελώς απροετοίμαστοι γιατί τα παιδιά μας θα υπηρετούν στην Πυροσβεστική, τη Χωροφυλακή κλπ, και δεν θα είναι στην Κόνιτσα για να πιάνουν τον τράγο από τα κέρατα.

"Ένα δεύτερο παράδειγμα. Μεγάλη ανάπτυξη και οικονομική προκοπή αρχίζουν να έχουν σήμερα και στην Ελλάδα τα ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ προϊόντα. Ο επίσης τζίρος, εδώ και τρία χρόνια δεν ξεπερνάει τα σαράντα εκατομμύρια ευρώ, και φέτος ξεπεράσει τα εκατό εκατομμύρια.

ευρώ. Την ίδια ώρα διαψεύδονται οι Κασσάνδρες που λοιδορούσαν τα βιολογικά προϊόντα. Μελέτη 20 εκ. ευρώ από 33 ευρωπαϊκά πενεπιστήμια απέδειξαν ότι "τα βιολογικά φρούτα και λαχανικά περιέχουν τουλάχιστον 40% περισσότερες αντιοξειδωτικές ουσίες, οι οποίες σύμφωνα με τους επιστήμονες μπορούν να μειώσουν τον κίνδυνο εμφάνισης καρκίνου και καρδιαγγειακών παθήσεων. Όσον αφορά τις τομάτες οι ειδικοί διαπίστωσαν ότι οι βιολογικές τομάτες από την Ελλάδα είχαν τα υψηλότερα επίπεδα αντιοξειδωτικών αλλά φλαβονοειδικών ουσιών, οι οποίες δρουν ευεργετικά στην καρδιά". "Η αγορά βιολογικών προϊόντων στη χώρα μας αυξάνεται με μέσο ετήσιο ρυθμό 30%". Σύμφωνα με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης στον κλάδο της Βιολογικής Καλλιέργειας το έτος 2006 μπήκαν περισσότεροι από 10000 επιχειρηματίες. Κατά μέσον όρον τα βιοτρόφιμα είναι 30% ακριβότερα από τα συμβατικά. Και είναι αλήθεια ότι σήμερα το σύνολο των καλλιεργούμενων βιολογικά εκτάσεων (Μαζί με τους βιολογικούς βοσκότοπους) ξεπερνά τα 3 εκ. στρέμματα, ήτοι το 4,48 των καλλιεργούμενων εκτάσεων. Το ποσοστό αυτό (στις εκτάσεις μόνο που καλλιεργούνται), μόλις που φθάνει στο 3% και μας κατατάσσει στις ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ θέσεις ανάμεσα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι ειδικοί διαπιστώνουν παρ' όλα

αυτά μια δυναμική στο κλάδο της βιοκαλλιέργειας, που ενώ στις άλλες χώρες τραβάει μπροστά, σε μας ακόμα, όπως όλες οι δραστηριότητες, βρίσκεται σε πειραματικό στάδιο.

Μια Τρίτη περίπτωση είναι: Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υποστηρίζει ότι η Ελλάδα έχει υποστεί λιγότερα πλήγματα τα τελευταία χρόνια λόγω της εφαρμογής της ΚΑΤ και συνιστά στους Αγρότες να εμμένουν στην παραγωγή αναβαθμισμένων ποιοτικά προϊόντων και στις αποκλειστικές (λόγω κλίματος και γεωγραφικών πλεονεκτημάτων) παραγωγές, τις κατά κύριο λόγο εξαγωγικές. Είναι ακριβώς αυτές οι παραγωγές, για τις οποίες επί τρία χρόνια μιλούσα στα άρθρα που έγραφα στο περιοδικό ΚΟΝΙΤΣΑ, αλλά, απ' ό,τι καταλάβαινα, "σε 'ωτα μη ακουόντων". Και οι οποίες παραγωγές θα μπορούσαν να δώσουν στους Κονιτσιώτες και στην Κόνιτσα ΜΕΛΛΟΝ.

Θα επανέλθουμε, όμως. Για να δούμε και κάποια άλλα θέματα.

Σ.Σ. Στο προηγούμενο άρθρο του κ. Ι.Λ. "Για τα όρια της Επαρχίας Κόνιτσας" από τυπογραφική αβλεψία έγινε παράλειψη της τελευταίας παραγράφου:

"Δεν αποκλείεται, το όνομα Βοϊούσα που έχει ο Αώος από την Μέρτζιανη μέχρι Αυλώνα, να προέρχεται από το όρος Βόιο, από όπου και πηγάζει ο ποταμός σαραντάπορος, που κατά τα παραπάνω μπορεί να ονομαζόταν" Αυος στην αρχαιότητα.

Προγονικές παραινέσεις (υπ' ὕψη των πολιτικών ανδρῶν)

Απο τον ΝΙΚ. Χ. ΡΕΜΠΕΛΗ, Φιλόλογο, πρώην Λυκειαρχή

Αξιοπρόσεκτα μηνύματα μας στέλνει ο Ισοκράτης, εδώ και 2400 χρόνια, με όσα γράφει στο Νικοκλή, βασιλιά της Σαλαμίνας της Κύπρου.

«Ακριβείς ποιού τας δοκιμασίας των συνόντων... Τοιούτους εφίστη τοις πράγμασι τοις μη δια σου γιγνομένοις, ως αυτός τας αιτίας ἔξων ὡν ἂν ἐκεῖνοι πράξωσι. Πιστοὺς νηοῦ μη τοὺς ἅπαν ὅ,τι ἂν λέγῃς ἢ ποιῇς ἐπαινούντας, ἀλλὰ τοὺς τοις ἀμαρτανομένοις ἐπιτιμώντας... Διόρα καὶ τοὺς τέχνη κολακεύοντας καὶ τοὺς μετ' εὐνοίας θεραπεύοντας, ἵνα μη πλέον οἱ πονηροὶ τῶν χρηστῶν ἔχωσι» (Προς Νικοκλέα η, 28-29). Δηλαδή: Να εξετάζεις σχολαστικά το χαρακτήρα των φίλων σου... να διορίζεις στη διαχείριση των υποθέσεων, που δεν τις διεκπεραιώνεις εσύ, τέτοιους ανθρώπους, με την ιδέα ότι συ ο ίδιος θα κατηγορηθείς για όσα εκείνοι κάνουν. Να θεωρείς πιστούς όχι εκείνους που επαινούν όλα όσα λες ή κάνουν, αλλά εκείνους που επικρίνουν τα σφάλματά σου... Να διακρίνεις και όσους σε κολακεύουν με μαστοριά και πονηριά και εκείνους, που σε υπηρετούν με αγάπη και αφοσίωση, για να μη βρίσκονται σε ανώτερη μοίρα οι πονηροί από τους εντίμους.

Ας προσέχουν, λοιπόν, οι πολιτικοί

μας ποιούς τοποθετούν σε καίριες δημόσιες θέσεις, ας προσέχουν τους συνεργάτες τους και τις «κουμπαριές», για να μην τους εκθέσουν.

Ακόμη ο Ισοκρ. συμβουλεύει το Δημόνικο (37): «Εκ τῶν κοινῶν ἐπιμελειῶν ἀπαλλάττου μη πλουσιώτερος ἀλλ' ἐνδοξότερος· πολλῶν γὰρ χρημάτων κρείπῳ ο παρὰ τοῦ πλήθους ἔπαινος» δηλ. να φεύγεις από τις δημόσιες υπηρεσίες όχι πλουσιότερος, ἀλλ' ἐνδοξότερος· γιατί ο έπαινος από το λαό είναι καλύτερος από πολλά χρήματα.

Ο νοών νοεῖτω...

Ο Ισοκράτης (436-338 π.Χ.) γράφει, μεταξύ άλλων, και τα εξής στο Νικοκλή, γιο του Ευαγόρα, που ήταν βασιλιάς της Σαλαμίνας της Κύπρου.

«Τας ἐπιδόσεις ἴσμεν γιγνομένας καὶ τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων οὐ δια τοὺς ἐμμένοντας τοῖς καθεστώσι, ἀλλὰ δια τοὺς ἐπανορθούντας καὶ τολμῶντας αἰεὶ τι κινεῖν τῶν μη καλῶς ἐχόντων» (Ευαγγ. β. 7). Δηλαδή:

Γνωρίζουμε ότι και οι τέχνες και όλα εν γένει τα άλλα προσδεύουν όχι εξ αιτίας εκείνων που μένουν προσκολλημένοι στην υπάρχουσα (συντησιμένη) κατάσταση, αλλά εξ αιτίας εκείνων, που διορθώνουν και τολμούν πάντοτε να αλ- λάζουν κάτι από εκείνα που δεν βρίσκο-

νται σε καλή κατάσταση.

Σαφής, διαχρονικός και επίκαιρος ο λόγος του Ισοκράτη. Η χώρα μας σήμερα χρειάζεται διαρθρωτικές αλλαγές και αναγκαίες μεταρρυθμίσεις στην παιδεία, υγεία, δημόσια διοίκηση κ.λ. «Οι καιροί ου μενετοί». Και πολύ καθυστερήσαμε. Η απραξία δηλώνει ατολμία. Η στασιμότητα βλάπτει. Μόνο που, όπως επισημαίνει και ο Ισοκράτης, χρειάζεται «τόλη» από τους κυβερνώντες, αρκεί οι μεταρρυθμίσεις να είναι καλά μελετημένες και να αποβλέπουν στο γενικότερο καλό του κοινωνικού συνόλου. Τα άλλα «ναι μεν αλλά...» των κομμάτων της αντιπολίτευσης είναι φανερές αρνήσεις για αντιπολιτευτικούς και μόνο λόγους.

Γράφει ο Δημοσθένης στο προοίμιο του λόγου του «περί ειρήνης». «Πάντες οι άλλοι άνθρωποι προ των πραγμάτων ειώθασι κρήσθαι τω βουλευέσθαι, υμείς δε μετά τα πράγματα», δηλ. όλοι οι άλλοι άνθρωποι συνηθίζουν να συσκέπτονται και να συζητούν πριν από τα γεγονότα, εσείς όμως μετά τα γεγονότα. Προφανώς, καυτηριάζει εδώ την αδιαφορία, αμέλεια και απρονοησία των συμπολιτών του, που συνηθίζουν να ρωτάει ο ένας τον άλλο: «τέθνηκε Φίλιππος;» Σε πολλούς λόγους τονίζει με ιδιαίτερη έμφαση την πιστή εφαρμογή των νόμων, από την τήρηση των οποίων προκύπτουν πολλά αγαθά και πολλά κακά από την παράβαση αυτών.

Στον «κατά Αριστογείτονος» λόγο του (Β. 1-4) επισημαίνει ότι στα θαλασσινά ταξίδια το σφάλμα ενός ναύτη συνήθως

προξενεί μικρή βλάβη, το σφάλμα, όμως, του κυβερνήτη του πλοίου «κοινήν την ατυχίαν άπασι τοις εμπλέουσι παρεσκεύασε». Έτσι, συνεχίζει ο Δ., τα σφάλματα των ιδιωτών συνήθως βλάπτουν αυτούς τους ίδιους, ενώ τα σφάλματα «των αρχόντων και πολίτευομένων εις άπαντας αφικνείται» (= φθάνουν, καταλήγουν).

Και συνεχίζει: «τα εν τοις σώμασι αρρωστήματα τοις των ιατρών ευρήμασι καταπαύεται, τας δ' εν ταις ψυχαίς αγριότητος αι των νομοθετών διάνοιαι εξορίζουσι» (διώχνουν).

Και ο Αισχίνης γράφει: «Προσέκειν δ' έγωγε νομίζω... τοις νόμοις τοις κειμένοις πείθεσθαι, τους δε μη πειθομένους κολάζειν, ει δει τα της πόλεως καλώς έχειν» (κατά Τιμάρχου 6). (Κολάζω = τιμωρώ προς σωφρονισμόν).

Γενικά, τόσο ο Δημ. όσο και οι άλλοι ρήτορες τονίζουν ότι η Πολιτεία οφείλει να τιμωρεί όσους αδικούν και βιαιοπραγούν· τουναντίον να επαινούν και να επιβραβεύουν τους νομοταγείς και χρηστούς πολίτες.

Ο Δημοσθένης πάντοτε, αποβλέπει στο συμφέρον της πόλης. Γράφει χαρακτηριστικά: «Και ταύτα ουκ ίνα απέχθωμαι τισίν υμών, την άλλως προήρημαι λέγειν· ου γαρ ούτως άφρων ειμί εγώ, ώστε απεχθάνεσθαι βούλεσθαι μηδέν ωφελείν νομίζων» (Ολύνθ. Γ. 21), δηλ. δεν προτίμησα να λέω αυτά από ματαιότητα, για να γίνω μιστός σε μερικούς από σας· διότι δεν είμαι τόσο ανόητος, ώστε να θέλω να γίνω μιστός, χωρίς να

πιστεύω ότι θα ωφελήσω. Παρόμοια τονίζει και στον Α' Φιλιππικό (51). «Εγώ ουν ούτ' άλλοτε πάποτε προς χάριν ειλόμην λέγειν, ό,τι αν μη και συνοίσειν υμίν πεπεισμένος ω». Δηλ. εγώ λοιπόν ούτε άλλοτε ποτέ έως τώρα προτίμησα να μιλώ για να σας ευχαριστήσω, αν δεν είμαι πεπεισμένος για εκείνο που θα σας ωφελήσει.

Ελέγχοντας τους δημαγωγούς ρήτορες γράφει: «Εξ ου δε οι διερωτώντες υμάς ούτοι πεφήνασι ρήτορες "τί βούλεσθαι; τί γράψω; τί υμίν χαρίσωμαι;" προπέποιται της παραυτίκα χάριτος τα της πόλεως πράγματα» (Ολυνθ. Γ. 21) δηλ. από τότε όμως που εμφανίστηκαν αυτοί οι ρήτορες, οι οποίοι διαρκώς σας ρωτούν: «τί θέλετε; τί να προτείνω εγγράφως; πώς να σας ευχαριστήσω;», έχουν θυσιαστεί τα συμφέροντα της πόλης στο βωμό της προσωρινής εκ μέρους του λαού εύνοιας.

Και ο Ισοκράτης επ' αυτού τονίζει: «Εχετε καταστήσει τους ρήτορες να φροντίζουν και να αναζητούν όχι εκείνα, που συμφέρουν στην πόλη, αλλά πώς θα σας πουν λόγια που αρέσουν (περί ειρήνης 5).

Ο Δημοσθένης σπλητεύει την τακτική μερικών ρητόρων, που προτιμούσαν να κρύβουν την αλήθεια και να μιλούν μόνο και μόνο για να ευχαριστήσουν τους Αθηναίους. Λέγει: «Οράτε γαρ, ως εκ του προς χάριν δημηγορείν ενίους, εις παν προελήλυθε μοχθηρίας τα παρόντα» (Ολύνθ. Γ, 3), δηλ. διότι βλέπετε ότι η παρούσα κατάσταση έχει φθά-

σει στο χειρίστο σημείο, επειδή μερικοί ρήτορες μιλούν για να σας ευχαριστήσουν. Και σήμερα πολλοί πολιτικοί άνδρες λαϊκίζουν για να γίνουν αρεστοί στο λαό. Και συνεχίζει: «Ψήφισμα ουδενός άξιον εστί, αν μη προσγέννται το ποιείν εθέλγειν τα δόξαντα προθύμως υμάς» (Ολύνθ. Γ. 14), δηλ. ένα ψήφισμα δεν έχει καμιά αξία, αν δεν συνοδεύεται από τη θέλησή σας να εκτελείτε πρόθυμα αυτά που αποφασίστηκαν. Και σήμερα αποφασίζει η Πολιτεία κάτι, αλλά δεν λείπουν οι αναβολές και οι καθυστερήσεις των έργων.

Και συνεχίζει: «Και νυν, ου λέγει τις τα βέλτιστα; Αναστάς άλλος ειπάτω, μη τούτον αιτιάσθω» (Ολυνθ. Γ. 18), δηλ. και σήμερα δεν προτείνει κάποιος τα πιο ωφέλιμα; Ας σηκωθεί άλλος να μιλήσει, χωρίς να κατηγορεί τον προλαλήσαντα.

Σαφής ο Δημ. Ας σταματήσουν και σήμερα οι αλληλοκατηγορίες και η επίρριψη ευθυνών σε άλλους.

Κι ακόμα λέγει: «Δικαίου πολίτου κρίνω την των πραγμάτων σωτηρίαν, αντί της εν τω λέγειν χάριτος αιρείσθαι» (Ολυνθ. Γ. 21), δηλ., θεωρώ καθήκον ευσυνείδητου πολίτη να προτιμά την σωτηρία της πατρίδος του, αντί της εύνοιας που αποκτά με τα ευχάριστα λόγια. Υπεράνω, λοιπόν, όλων η πατρίδα. Οι λαϊκισμοί θεωρούνται φαιδροί και απαράδεκτοι.

Ο μεγάλος ρήτορας Δημοσθένης (384-322 π.Χ.), άσχετα αν η πολιτική του έναντι του Φιλίππου κρίνεται απ' άλλους στενή και κοντόφθαλμη και από

άλλους σωστή και αξιέπαινη, ήταν ο φλογερός Αθηναίος πατριώτης, που έθετε υπεράνω όλων το συμφέρον της Αθήνας. Προτιμούσε να πει την αλήθεια, όσο πικρή κι αν ήταν, παρά να παρουσιάζει τα δυσάρεστα ως ευχάριστα, μόνο και μόνο για να είναι αρεστός στους συμπολίτες τους, όπως έκαναν άλλοι ρήτορες. Πλούσια, χρήσιμα και εξόχως διδακτικά τα πολιτικά διδάγματα από τους λόγους του, που εκφωνούσε για να τάρξει την αδιαφορία των συμπολιτών του: «*Ου γαρ έστι πικρώς εξετάσαι τί πέπρακται τοις άλλοις, αν μη παρ' υμών αυτών πρώτον υπάρξη τα δέοντα*» (Ολυνθιακός Β, 27). Δηλαδή: διότι δεν επιτρέπεται να εξετάζετε αυστηρά τί έχουν πράξει οι άλλοι, αν σεις οι ίδιοι πρώτα δεν εκτελείτε το καθήκον σας. Με άλλα λόγια: ο αυστηρός ελεγκτής και κριτής των πράξεων των άλλων, πρέπει να είναι αυτός πρώτος έντιμος, άφογος και ανεπίληπτος. Πρβλ. Ολυνθ. Β. 12: «*Ως άπας λόγος, αν απή τα πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται και κενόν· όσω γαρ ετοιμότατα αυτά δοκούμεν χρήσθαι, τοσούτω μάλλον απιστούσι πάντες αυτώ*», δηλ. κάθε λόγος, αν λείπουν τα έργα, φαίνεται ότι είναι τελείως μάταιος και ανωφελής· γιατί όσο ευκολότερα χρησιμοποιούμε τα λόγια μόνο, τόσο περισσότερο όλοι δεν τα πιστεύουν.

Χρειάζονται, λοιπόν, έργα και όχι ωραία λόγια στις προεκλογικές περιόδους.

Ο μεγάλος πολιτικός Περικλής μιλούσε στους Αθηναίους (Θουκ. ιστ. Β. 60) παρατηρεί: «Όταν ένας ιδιώτης ευτυχεί ο ίδιος ως άτομο, αλλά η πατρίδα του καταστρέφεται, τότε καταστρέφεται κι αυτός μαζί με αυτή, όταν όμως δυστυχεί σε μια πατρίδα που ευημερεί, τότε πολύ ευκολότερα διασώζεται». Και συνεχίζει: «Δεν νομίζω ότι είμαι κατώτερος από κανένα σας στο να επινοώ τα πρέπει και να τα ερμηνεύω· είμαι φιλόπατρις και ανώτερος χρημάτων (αδωροδόκητος)».

Οι λίγες αναφορές που έκανα στους αρχαίους προγόνους μας, σε συσχετισμό και σχολιασμό πάντοτε με τη σημερινή ελληνική πολιτική πραγματικότητα, πείθουν όλους ότι από τα αρχαία συγγράμματα μπορεί κανείς να αντλήσει πλήθος χρήσιμων γνώσεων. Ιδιαίτερα, οι πολιτικοί μας, αν εγκύψουν στη μελέτη των αρχαίων συγγραφέων, την ανεξάντλητη αυτή δεξαμενή της αρχαίας σοφίας, με τη διαχρονική αξία των μηνυμάτων τους, μπορούν πλείστα όσα να ωφεληθούν.

Ας σημειώσω, ευκαιριακά, ότι ο Κων/νος Καραμανλής, όταν επί 11 χρόνια βρισκόταν στο Παρίσι, μελετούσε και Δημοσθένη και Ισοκράτη και Πλάτωνα και Θουκυδίδη κι αυτό φάνηκε από το ότι, μετά την επιστροφή του στην Ελλάδα (1974), συνήθιζε να διανθίζει τους λόγους του με πολλές αναφορές στους πιο πάνω συγγραφείς.

Η ΜΕΓΑΛΕΙΩΔΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ «ΕΝΩΣΗΣ ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ» ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Η ένωση Κονιτσιωτών Ιωαννίνων πραγματοποίησε στην αίθουσα "Βασίλειος Πυρσινέλλα" του πνευματικού κέντρου Ιωαννίνων εκδήλωση με τίτλο «Φίλοιμ' Καλωσορίσατε» και σκοπό την ανάδειξη των πολιτισμικών παραδόσεων, την προβολή της επαρχίας Κόνιτσας πέρα από τα σύνορά της και την σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ των συμπατριωτών μας.

Η εκδήλωση είχε θέμα την πολιτισμική παράδοση όλης της επαρχίας Κόνιτσας και παρουσιάσθηκαν χοροί, τραγούδια και ενδυμασίες από τις τέσσερις μεγάλες οικιστικές ενότητες, που αναπτύχθηκαν στην επαρχία στο χώρο και τον χρόνο.

Οι ενότητες αυτές είναι μία κατά

μήκος της κοιλάδας του Σαραντάπορου (Μαστοροχώρια), μία στην Λάκκα Αώου, μια στο λεκανοπέδιο της Κόνιτσας και μία στην Αλπική ζώνη (Βλαχοχώρια).

Στην βραδιά πρωταγωνιστούν.

- Τα χορευτικά τμήματα της ένωσης Κονιτσιωτών, παιδικό, ενηλίκων παρουσιάσεων, (84) άτομα.

- Η παραδοσιακή χορωδία του Δήμου Κόνιτσας, με (25) άτομα.

- Το καταξιωμένο ανά το πανελλήνιο μουσικό συγκρότημα του Νίκου Φιλιππίδη με (7) άτομα.

Η ώρα είναι 19 και 30, η αίθουσα υπερπλήρης ούτε ένα καθίσμα κενό, οι πλαϊνοί διάδρομοι γεμάτοι από ορθίους, πραγματική κοσμοσυρροή. Ό-

λοι περιμένουν καρτερικά, περιμένουν να δουν τις άγνωστες γι' αυτούς πτυχές της πολιτισμικής παράδοσης της επαρχίας μας που παρουσιάζονται για πρώτη φορά. Η παράδοση αρχίζει.

Στην σκηνή εμφανίζεται η παρουσιάστρια συμπατριώτισσά μας Μαίρη Δημητρίου, καλωσορίζει το κοινό και τους επισήμους και καλεί στο βήμα κατά σειρά να πουν δυο λόγια τον πρόεδρο της ένωσης κ. Ντίνο, τον Δήμαρχο της Κόνιτσας κ. Εξάρχου, τον Δήμαρχο Μαστοροχωρίων κ. Σδούκο και τον εκπρόσωπο της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης κ. Καραμπίνα.

Στη συνέχεια η παρουσιάστρια, σε κείμενα του Παπατρύφωνα Λάμπρου περιγράφει τις καταπληκτικές ομορφιές που δημιουργούν, οι απότομες, γραφικότητες και κατά το μεγαλύτερο μέρος δασωμένες πλαγιές των ορεινών όγκων του Γράμμου και του Σμόλικα, οι κοιλάδες του Αώου και του Σαραντάπορου. Το ψηφιδωτό της πο-

λιτισμικής παράδοσης της περιοχής που αναδεικνύει την κάθε ενότητα μέσα από τη διαφορά και την γεωγραφική θέση της επαρχίας μας.

Στ' αυτιά όλων φθάνουν ακούσματα από το μουσικό συγκρότημα του Ν. Φιλιππίδη και πριν καλά καλά ολοκληρώσει την περιγραφή, όλοι γυρίζουν προς τις εισόδους, πανδαισία, χειροκροτήματα, σφυρίγματα, δάκρυα συγκίνησης στο αντίκρισμα των χορευτικών, της χορωδίας του Δήμου και του συγκροτήματος Φιλιππίδη.

Παιδιά, νέοι, ενήλικες ντυμένοι με παραδοσιακές στολές, στολές φτιαγμένες με μεράκι, διαφορετικές για κάθε περιοχή, η καταπληκτική παραδοσιακή χορωδία του Δήμου Κόνιτσας και το μουσικό συγκρότημα (κλαρίνο, λαούτο, δυο βιολιά, Ακορντεόν, ντέφι, τουμπερλέκι) του Ν. Φιλιππίδη εμφανίζονται στην σκηνή.

Η σκηνή είναι κατάλληλα στολισμένη με κιλίμια, κεντήματα, στο βάθος προβάλλονται σλαΐτσες με φωτογραφίες που απεικονίζουν την παράδοση και τις φυσικές ομορφιές της περιοχής μας, ενώ στα πλάγια δυο οθόνες γράφουν τους στίχους για κάθε τραγούδι που χορεύεται ή τραγουδιέται.

Ξεκινάμε με το φίλοι μ' καλωσορίσατε με την χορωδία του Δήμου Κόνιτσας και ακολουθούν το παιδικό τμήμα με τους χορούς "Λίτσα-Λίτσα Πυργολίτσα, Άμμο-Άμμο, Ελενάκι Νεραντζιά και το τμήμα ενηλίκων με τους Ροδιά μου, Καραπατάκι, τι σουπα και μου κάκιωσες. Την αποχώρηση των τμημάτων συνοδεύει ένα παρατεταμένο χειροκρότημα.

Στην σκηνή εμφανίζεται η παρουσιάστριά μας, μιλάει για το λεκανοπέδιο της Κόνιτσας, την πόλη της Κόνιτσας, την πρωτεύουσα της επαρχίας που είναι χτισμένη στην πλαγιά του βουνού τραπεζίτσα, αναφέρει το υψηλό επίπεδο ανάπτυξής της την περίοδο των νεότερων ιστορικών χρόνων, για το παζάρι και το παζαρόπουλο όπου σμίγαν γουναράδες, Κονιτσιώτες, χρυσικοί και σμιτζίδες από τα βλαχοχώρια, καλατζήδες από τον Τσαμανιά, ταλιαδούροι από τα Μαστοροχώρια, υφάντρες, γύφτοι, τσαμπάσπδες και δημιουργούσαν μια ατμόσφαιρα πολύπολιτισμικής έκφρασης.

Η χορωδία ξεκινά με το τραγούδι "Παπαγιώργη".

Ακολουθεί το τμήμα εμφανίσεων. Νιάτα, ζωντάνια, ζωή, ό,τι χρειάζεται για την διάδοση και προβολή, χορεύουν "της γαλανής το φόρεμα, φέξε φεγγαράκι μου, μπεράτι Κόνιτσας, μια κοντή μελαχροινή" τι να πρωτοκοιτάξει ο θεατής; τα νιάτα, το χορό, τις στολές, την παράδοση.

Ακολουθεί ενημέρωση για την παράδοση της Λάκκας Αώου και τα Βλαχοχώρια.

Μεταξύ των άλλων αναφέρεται η βλάχικη εθνοφυλετική τους ταυτότητα, η εξειδίκευσή τους σε δασικά επαγγέλματα, "πριονάδες καρβουνιάρηδες και κατραμάδες" και τέχνες που προέκυψαν από τις ίδιες τις ανάγκες της ζωής. Κυρατζήδες, μωλωνάδες, σαμαράδες και αποτελούν τον τεχνικό πολιτισμό και την παραδοσιακή τεχνολογία, επίσης γίνεται αναφορά στις ημινομαδικές κτηνοτροφικές κοινότητες Αετομιλίτσας και Φούρκας.

Η χορωδία τραγουδά τα παιδιά της Σαμαρίνας και το τμήμα εμφανίσεων ντυμένο με φορεσιές που προέρχονται από διασταύρωση της βλάχικης και Κονιτσιώτικης φορεσιάς χορεύει τα "Παδιώτικα-Μπεκιάρικο, Νταβέλη, Δασκάλα, Κοντούλα η Βλάχα".

Ακολουθούν χοροί από την Καππαδοκία.

Οι πρόσφυγες από την Μ. Ασία "Μισσιώτες και Φαρασιώτες" που εγκαταστάθηκαν στην Κάτω Κόνιτσα μετέφεραν και το δικό τους πολιτισμό. Διατηρούν μέχρι και σήμερα την δική τους παράδοση με τραγούδια και χορούς της Καππαδοκίας.

Η χορωδία τραγουδάει το "ένα μικρό τουρκόπουλο" και το τμήμα εμφανίσεως με στολές που ξεχωρίζουν από τις συνηθισμένες ποντιακές χορεύουν τα "Εϊ Βασίλη Πασκα, Αντίπασκα,

στοροχώρια, τους τρόπους συγκρότησης και λειτουργίας των συνεργείων εκείνων, τις συνθήκες απασχόλησής τους, τα εποχικά ταξίδια τους, την ιδιαίτερη γλώσσα τους κλπ. Η έρευνα αξίζει να συνεχισθεί, ιδίως για να εντοπίσει περισσότερα συγκεκριμένα τεχνικά έργα που κατασκευάστηκαν από συνεργεία των εν λόγω οικοδόμων, προσδιορίζοντας και τις χρονολογίες κατασκευής τους, καθώς και τα γενέθλια χωριά ή και τα ονόματα των οικοδόμων των έργων τούτων.

Ως συμβολή στην έρευνα αυτή, παρουσιάζω παρακάτω έναν κατάλογο τεχνικών έργων της περιόδου 1740-1904, στον οποίο προσδιορίζονται και τα ονόματα των χωριών καταγωγής των οικοδόμων που τα κατασκεύασαν ή και τα ονόματα των πρωτομαστόρων τους. Οι σχετικές πληροφορίες προέρχονται από επιγραφές, οι οποίες χαράχθηκαν από οικοδόμους αυτών των τεχνικών έργων σε πλάκες εντοιχισμένες σε αυτά, μεταγράφηκαν δε από άλλους και δημοσιεύθηκαν σε ποικίλα βιβλία ή περιοδικά (που έτυχε να διαβάσω). Υπάρχουν ασφαλώς και άλλου άλλες τέτοιες πληροφορίες που θα μπορούσαν να προστεθούν στον κατάλογο τούτον. Στις εκτιθέμενες εδώ επιγραφές, μετέτρεψα τα κεφαλαία γράμματά τους σε πεζά και κατά κανόνα αποκατέστησα την ορθογραφία.

1740, 1752, 1754, 1763. Σε οικία της Σιάτιστας: “Αν ρωτάτε άρχοντες ποιός μάστορας το έχτισε Νάκος το όνομα από χώρα Μπλίσδιανη Βιλαέτι Κόνιτσας 1740”. Σε άλλη οικία της Σιάτιστας κτισμένη το 1752: “Αν ρωτάτε άρχοντες ποιός μάστορας το έχτισε Νάκος τ’ όνομα απ’ την Κόνιτσα”. Σε άλλη οικία της Σιάτιστας: “Μάστορας Νάκος χωρίον Κόνιτσα 1763 Μαρτίου 30”³. Από τις επιγραφές αυτές, προκύπτει ότι πρωτομάστορας των εν λόγω 4 οικιών ήταν ο Ιωάννης (Νάκος) Δημητρίου από την Μπλίσδιανη (Λαγκάδα).

1750. Σε εκκλησία του χωριού Μπουκοβίνα της Λάκκας Σουλίου: “1750 Μαρτίου 2 κτίτορες Γραμματικός οι μαστόροι Ζερμιώτες”⁴.

1760. Σε εκκλησία του χωριού Περιβόλι Γρεβενών, ανακαινισθείσα το 1760: “Μαστόροι εκ χωρίον Βόρπιανη Σιμο Παρα... Νικολάου Παγούνη, Γιάννη Στύλος, Νάμε Βάσο”⁵.

1775. Στον ναό της μονής του Γαρδικιού Τρικάλων: “Μαστορογιώργης που

3. Από τις επιγραφές αυτές, την πρώτη μετέγραψε ο Αρ. Ζάχος (περ. Καλλιτέχνης, τ. 1910-11 185), τις άλλες ο Ν. Μουτσόπουλος (Επιστ. Επετ. Πολυτ. Σχολής Α.Π.Θ., 1964 91). Βλ. και Πετρονώτης, ό.π., 908.

4. Χρ. Σούλης, Ηπ. Χρονικά, τ. 1934 95-96. Βλ. και Πετρονώτης, ό.π., 906.

5. Α. Τσιπλάκος, Δυτικομακεδονικά Γράμματα, τ. 2001 35.

έφκιασε το μοναστήρι από χωριό Θεοτόκο”⁶.

1790. Στην κεντρική εκκλησία των Δολιανών Πωγωνίου: “μαϊστωρ Γεώργιος Πυρσογιαννίτης Κόνιτσα 1790”⁷.

1798. Σε οικία της Σιάτιστας: “1798 Οκτωβρίου 4 Δημητρίου Νάκου”⁸. Πιθανότατα ο Δημήτριος Νάκου ήταν γιος του προαναφερθέντος Νάκου Δημητρίου από την Μπλίσδιανη.

1802. Στο ναό της μονής Ζέρμας: “Οι πρωτομαϊστο(ρες) εκ κώμης Βούρμπιανης Δήμο και Σίμο και των λοιπών εν έτει 1802”⁹.

1816. Στην εκκλησία Κοίμηση της Θεοτόκου του χωριού Άνω Ραβένια: “Μαστόροι από Πρισόανη έτει 1816”¹⁰.

1819. Σε κτήριο της αυλής της μονής Κάμενας (καζάς Δελβίνου): “Μάστορης από Πρισόγιαννη 1819”¹¹.

1847. Σε οικία του χωριού Πλάτανος Ναυπακτίας: “1847 αρχιτέκτων Χρήστος Ιωάννου επαρχία Κόνιτσα χωρίον Σταρίτζανη”. Επίσης, στην μονή του χωριού Αμπελακιώτισσα Ναυπακτίας: “1847 ΑΩΜΖ ο αρχιτέκτων Χρήστος Ιωάννου Ηπειρώτης εκ του χωριού Στράτζινα”¹².

1849. Στον ναό του Αγίου Νικολάου των Άνω Ραβενιών, που κτίσθηκε το 1849: “Δια χειρός Κώνστα Γιώργη Κ. Αποστόλη Χάσμη από χωριού Πρισόγιαννη”¹³.

1857. Στην εκκλησία του χωριού Γοργογύρι Τρικάλων: “Ο πρωτομαϊστωρ δε Δημήτριος Θεοδώρου εκ κώμης Πλίστιανη δια χειρός Στεφανή Θεοδώρου Α-ΩΖΝ Μαΐου ΚΑ ινδικιώνος ΙΕ”¹⁴.

1859, 1863. Σε αποθήκη της μονής του Δούσικου Τρικάλων που κτίσθηκε το 1859: “Δημήτριος αρχικτίστης Μπλίστιανη αυτού πατρίς της Κονίτσας ην αυτής”. Επίσης σε εκκλησία του Πετρουλίου Τρικάλων “ΑΩΕΓ Αυγούστου Λ’ χειρ δε του αρχικτίστου Δημητρίου Κονσιώτου δια χειρός Στεφανή Θεοδώρου”¹⁵. Πρόκειται και πάλι για τον Δημήτριο Θεοδώρου από την Μπλίσδιανη.

6. Δ. Καλούσιος, Θεσσαλικό Ημερολόγιο, τ. 1996 113, βλ. και Πετρονώτης, ό.π., 906.

7. Π. Τζιόβας, Τα Δολιανά της Ηπείρου, 1995 47.

8. Ν. Μουτσόπουλος, ό.π.

9. Δ. Καμαρούλιας, Τα μοναστήρια της Ηπείρου, τ. Α’ 1996 198.

10. Θ. Βακάλης, Τα Άνω Ραβένια και τα Δυτικότερα Ζαγοροχώρια, 2003 267.

11. Π. Πουλίτσας, Επετ. Ετ. Βυζ. Σπουδών τ. 1928 91.

12. Βλ. Πετρονώτης, ό.π., 911, 913.

13. Θ. Βακάλης, ό.π., 286.

14. Πετρονώτης, ό.π., 907.

15. Πετρονώτης, ό.π.

1864. Στην κεντρική εκκλησία της Μεσαριάς της Μόλιστας: "Αρχιτέκτων Απόστολος) Νίκου Μόλιστα τω 1864 Μαΐου 7"¹⁶.

1865. Σε εκκλησία του Ελαφότοπου Ζαγορίου: "Δια χειρός μαστορ(Απο)στόλη Μόλιστα 1865"¹⁷.

1867. Στην κεντρική εκκλησία των Τσαραπλανών: "1867 9ος 30 φιλοτεχν. Γεωργ. Βουρ(μπιανίτης)¹⁸.

1870. Σε κτήριο της μονής Προυσού: "Αρχιτέκτων Ζήσης Βασ. Αρβ(ανίτης) Σεπτ. 30 1870". Πρόκειται για τον ζήση Β. Μπισόπουλο από τον Ίσβορο (Αμάραντο)¹⁹.

1888. Στο καμπαναριό του ναού του Αγίου Χαραλάμπη της Δημητσάνας: "1888 Χαρίλαος Ιωάν. Παπανικολ(άου) Πυρσόγιαννη"²⁰.

1890. Στην εκκλησία Αγίου Θεοδώρου της Ζώριτσας (Πεντόλακκου) Ιωαννίνων: "Αρχιτέκτων του ναού τούτο εστί Ιωάννης Ν. Δούκα εκ Κασταν(ιαννης)"²¹.

1897. Στην στέρνα του ενοριακού ναού της Τζοντίλας (Ζωοδόχου) Ιωαννίνων: "1897 χειρός Ιωάν. Παπατζήμος Βουρμπιανίτης"²².

1903. Στο γεφύρι της Μπούσης του Πεκλαριού: "1903 τέκτων Φώτη Βράνιστα"²³.

1904. Στο γεφύρι του Δίκωρφου Ζαγορίου: "Αρχιτέκτονες Ιωάννης και Αλέξιος Π. Τσίπρας Πυρσογιαννίται Σεπτεμβρίου 20 1904"²⁴.

Με ευκαιρία την παρουσίαση της παραπάνω συλλογής επιγραφών, προσθέτω λίγες σχετικές πληροφορίες προερχόμενες από άλλες πηγές: (α) 1830, Ο Πυρσογιαννίτης Βασίλης έκτισε το καμπαναριό της κεντρικής εκκλησίας του Δελθινάκιου, (β) 1858, ο μαστρο Γιώργης Νικολάου Χατζή Βουρμπιανίτης έκτισε τρία πηγάδια στο Δελθινάκι²⁵. (γ) 1871 "ο κάλφας Γεώργ. Φουρουντζής εκ Πυρσογιάννης και ο Βαγγέλης εκ Μολίστης" κατασκεύασαν την γέφυρα της

16. Γ. Παΐσιος, Ηπειρ. Εστία, τ. 1955 763.

17. Μ. Κικόπουλος, Ελαφότοπος (Τσερβάρ), 1991 250-1.

18. Μ. Πεκλάρης, Βασιλικό Πωγωνίου, 2006 19.

19. Πετρονώτης, ό.π., 903.

20. Πετρονώτης, περ. Αρμολοΐ, τχ. 8-9 (1979).

21. Π. Τζιόβας, Ηπ. Γράμματα τχ 7/2005 219.

22. Κ. Νικολαΐδης, Η Ζωοδόχος (Τζοντίλα), 1976 355.

23. Πετρονώτης, εις Κ.Π.Ε. Κόνιτσας, Φύση και έργα ανθρώπων, 2001 209.

24. Πετρονώτης, ό.π. 213.

25. Για τις παραπάνω δύο πληροφορίες βλ. Ν. Πατσέλης, Το Δελθινάκιον της Ηπείρου, 1948 38, 44.

Μπαλντούμας²⁶. δ) 1891, ο Πυρσογιαννίτης Νικ. Δούμας, που γεννήθηκε το 1858, εργάσθηκε στην Βήσανη για την κατασκευή του σχολείου της²⁷. (ε) 1895, ο Πάντος Γεωρ. Ρούση, εργολάβος από το Λισκάτσι (Ασημοχώρι) κατασκεύασε τα τεχνικά έργα της αμαξιτής οδού αργυροκάστρου-Τεπελενίου²⁸. (στ) 1897, οι Χιονιαδίτες Δημήτριος Σακούλης (γενν. το 1858), Νικ. Λιάτσης και Απ. Φίλης εκτέλεσαν οικοδομικές εργασίες στην εκκλησία πλησίον του χωριού Κολικόντασι του Μπερατιού, όπου βρισκόταν το σκήνωμα του Κοσμά Αιτωλού, καθώς και στο Ελβασάν²⁹. ζ) Γύρω στο 1900, ο ταβαντζής (ξυλουργός) Γρηγόριος Ν. Χρήστου εργαζόταν στην Βήσανη, όπου μετοίκησε από την Πυρσόγιαννη³⁰.

26. Εφημερίδα Γιάνγια-Ιωάννινα φ. της 19.4.1871.

27. Γ. Παΐσιος, Ηπ. Εστία, τ. 1967 455.

28. Εφημ. φωνή της Ηπείρου, φ. της 24.1.1895.

29. Γ. Παΐσιος, Ηπ. Εστία, τ. 1953 679.

30. Σ. Στούπης, Πωγωνησιακά και Βησσανιώτικα, τ. Β' 1964 151, όπου δημοσιεύεται και αποτύπωμα της σφραγίδας του.

Γεώργιος Ι. Ντάφλης
Πολιτικός Μηχανικός

• ΜΕΛΕΤΕΣ • ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
• ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΑ • ΑΝΤΙΠΑΡΟΧΕΣ
• ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Β. Ηπείρου 58
Τ.Κ. 44 100 Κόνιτσα
site: homepages.pathfinder.gr/dafis

Τηλ.: 26550 24200
Κινητό: 697 2268128
e-mail: gntaf@tee.gr

@ccountant

Λάμπης Μάκης
Λογιστικά - Φοροτεχνικά

Αριστοτέλους 38 • 501 00 ΚΟΖΑΝΗ
Τηλ. 24610 49955 - Fax: 24610 49966 • Κιν.: 6942 411090
e-mail: lappmez@otenet.gr

ΒΙΒΛΙΟ

«Η ΓΕΝΕΑΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ»

ΤΟΥ Ν. ΚΑΤΗ

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται
στα τηλ. 2651078950

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΤΟ 1893

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Χ. Γ.ΓΚΟΥΤΟΣ

Ως γνωστόν, μέχρι τούδε, αι τουρκικαί αρχαί εκώλυον την εις Τουρκίαν είσοδον εφημερίδων εκδιδομένων εν Ελλάδι, ων το περιεχόμενον αντέκειτο προς το καθεστώς.

Ήδη οι υπάλληλοι της Τουρκίας, προς αργυρολογίαν, δημιουργούσι νέους νόμους. και κατ' αυτούς μεταβαίνουν εις τας οικίας φιλησύχων πολιτών και ερευνώσι τας βιβλιοθήκας αυτών και, αν τυχόν ευρεθή εν αυταίς σύγγραμμα εκτυπωθέν εν Ελλάδι, αδιάφορον αν είνε αντικυβερνητικόν ή ου, τότε αμέσως απαγόουσιν εις τας φυλακάς τον πολίτην εκείνον εν τη βιβλιοθήκη του οποίου ήθελεν ευρεθή τοιούτον βιβλίον και αφού αφαιρέσωσιν απ' αυτού πάσαν την περιουσίαν, μετά ταύτα απολύουσιν αυτόν και τοιαύτα παραδείγματα έχομεν πολλά. Αλλά (...) η τουρκική αρχή ενταύθα τουλάχιστον ήρχισε να απαγορεύη και πάσαν εφημερίδα εκδιδομένην εκτός της Τουρκίας. Πρότινος απέστειλε τις εξ Αιγύπτου προς τινά ενταύθα φίλον του, εφημερίδας, ως δώρον ων μετά προηγουμένην επιθεώρησιν επιτράπη η εισαγωγή. Ενταύθα ο αστυνόμος κατέσχε τας εφημερίδας ταύτας και αμέσως συλλαμβάνει τον προς ον απεστέλλοντο αύται και τον ρίπτει εις τας

φυλακάς άκριτον έως ου δήθεν εξελέγξη τας εφημερίδας μη περιείχον τι κατά της Τουρκίας, αλλά βεβαίως δεν περιείχον διότι άλλως θα εκωλύετο η εις Τουρκίαν εισαγωγή. Και ούτως απελύθη μετά τόσα βάσανα αφού εκκένωσε και το βαλάντιόν του.

Και άλλο γεγονός φέρω εις γνώσιν υμών, εξ ου θα κατανοήσετε ότι αι τουρκικαί αρχαί ζητούσιν αφορμήν προς καταβάσανισιν αθώων πολιτών.

Κατά την τελουμένην ενταύθα εμπορικήν πανήγυριν, αφίκετο προς διασκέδασιν ιατρός τις εκ Βοστίνης και, αφού περιήλθεν όλην την πόλιν και επεσκέφθη το διοικητήριον και δημαρχείον, απήλθεν. Αναχωρήσαντος αυτού, ο καϊμακάμης απέστειλεν ένα σουφαρή επί τη εντολή να συλλάβη αυτόν και επαναφέρη ενταύθα, υποπτεύσας ότι ο ιατρός ούτος ην κατάσκοπος της Ελλάδος, αλλά γενομένης ανακρίσεως, απεδείχθη αθώος και αφέθη ελεύθερος.

Μετά δυο ημέρας, ο αστυνόμος συλλαμβάνει τους πλησιάσαντας τον προηρηθέντα ξένον ιατρόν και ρίπτει εις τας φυλακάς, διατί; διότι ήλθεν εις γνωριμίαν μετά υπόπτου ανθρώπου, αλλ' ούτος είχε αποδεχθεί αθώς. Ιδού λογική. Ούτοι δε, απ' ου ικανοποίησαν το βαλάντιον των αρμοδίων

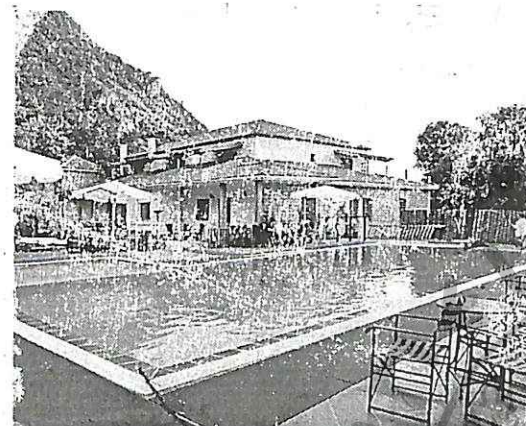
υπαλλήλων, απολύθηκαν.

Αλλά δεν μας φθάνουν αυτά τα καλά, έχομεν απ' ετέρου και τους Ρωμούνους, οπίνες δεν παύουν να συκοφαντώσι τους μη ασπαζομένους τα δόγματα αυτών.

Ενταύθα ο θρασύτερος αυτών είναι κάποιος τυχοδιώκτης εκ Σαμαρίνης Ζήση Ταμπούρας καλούμενος. Ούτος το πρώτον ήν λησταποδόχος, τώρα δε εξασκεί το επάγγελμα του προσηλιτισμού ή κάλλιον ειπείν του διαβάλλειν και συκοφαντείν. Ο υιός αυτού είνε

Ρωμουνοδιδάσκαλος εν Παλαιοσελίω και επειδή δεν έχει ακροατήριον ειμή μόνον ένα μαθητήν, δια τούτο ο ρηθείς πατήρ του περιφέρεται τα πλησίον χωριά ίνα προμηθεύση μαθητάς δια τον υιόν του· αλλ' επειδή βλέπει τας ενεργείας αυτού ματαιουμένας, δια τούτο, προς εκδίκησιν, συκοφαντεί τον ένα μετά τον άλλον όλους τους εγκριτώτατους κατοίκους των πλησίων χωρίων εις την Τουρκικήν αρχήν υφ' ης υφίστανται αληθή μαρτύρια.

(Φωνή της Ηπείρου, εφ. 19.11. 1893).

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ «Το Γεφύρι» Με 40 κλίνες, εστιατόριο, μπάρ, θέρμανση, πάρκινγκ, κ.λπ. Στην ευδυσίακή τοποθεσία της γέφυρας Αώου στη Κόνιτσα
Τηλ. 26550 23780

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Διώροφη πέτρινη μονοκατοικία
134 τ.μ. με αυλή 127 τ.μ. κοντά
στην κεντρική πλατεία Κόνιτσας.
Τηλ. 210 6668548

ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΣΠΥΡΟΣ Δ. ΡΑΜΑΝΤΖΑΣ

ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Α.Π.Θ

κιν.: 6972554232

ΖΥΓΟΜΑΛΗ 5 ΙΩΑΝΝΙΝΑ - ΤΗΛ. 2651075020

email : spyros.ramantzas@gmail.com

Η ΕΤ 3 ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ

Την Κυριακή 9/12/07 τηλεοπτικό συνεργείο της ΕΤ3 γύρισε ντοκυμαντέρ στην Κόνιτσα για την εκπομπή "Κυριακή στο χωριό".

Από τις προηγούμενες μέρες τραβήχτηκαν διάφορα πλάνα από τοπία κ.ά.

Το πρωί της Κυριακής όλα ήταν έτοιμα και πολύς κόσμος συγκεντρώθηκε στην κεντρική πλατεία της Κόνιτσας. Έλαβαν μέρος πολλά χορευτικά συγκροτήματα που χόρεψαν παραδοσιακούς χορούς στους ήχους του κλαρίνου που έπαιζε ο συμπατριώτης μας Κώστας Χαλκιάς με την παρέα του, ενώ η χορωδία του Πνευμ. Κέντρου του Δήμου με τον συμπατριώτη μας δάσκαλο Χρήστο Οικονόμου συμμετείχε με πρόγραμμα τοπικών τραγουδιών και απέσπασε τα χειροκροτήματα του συγκεντρωμένου πλήθους.

Η υπεύθυνη της εκπομπής Μάρνη Χατζημανουήλ κατά το γνωστό τρόπο, που όλοι γνωρίζουμε από τις εκπομπές της ΕΤ3, έπαιρνε μικρο-συνεντεύξεις από τους

συμμετέχοντες στην εκδήλωση..

Μίλησαν, ο Δήμαρχος, ο Πρόεδρος του Πνευμ. Κέντρου, εκπρόσωποι Συλλόγων, γυναίκες, άνδρες παραγωγοί διαφόρων προϊόντων, νοικοκυρές που παρουσίασαν όλων των ειδών φαγητά και γλυκίσματα. Καλλιτέχνες του ξύλου, της ζωγραφικής κ.λπ.

Η όλη εκδήλωση προβλήθηκε την επόμενη Κυριακή από το Κανάλι ΕΤ3 στις 3 μ.μ. (16/12).

Στην προβολή αυτή παρουσίασαν και δραστηριότητες από την παραγωγή τσίπουρου, κατάβαση στα ποτάμια μας με Καγιάκ, πορείες με άλογα κ.λπ.

Αν η εκδήλωση γινόταν από άνοιξη και πέρα θα ήταν πολύ καλύτερη γιατί τέτοια εποχή που έγινε, στον τόπο μας ο καιρός είναι ακατάλληλος. Ίσα που προλάβαμε τη βροχή που άρχισε προς το τέλος του γυρίσματος.

Παρόλα αυτά μπορούμε να πούμε ότι η προβολή του τόπου μας ήταν θετική από το κανάλι ΕΤ3.

Σ.Τ.

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟΝ ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟ

Στις 21 Οκτωβρίου 2007 στην κατάμεστη από κόσμο αίθουσα Του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Ιωαννινών τιμήθηκε για το έργο του ο συμπατριώτης μας Γιάννης Λυμπερόπουλος.

Η τιμητική εκδήλωση ήταν στα πλαίσια της Λυρικής Παμβώτιδας" που διοργάνωσε η Εταιρεία Λογοτεχνών Και Συγγραφέων Ηπείρου.

Η παρουσίαση του έργου του αγαπητού μας Γιάννη Λυμπερόπουλου έγινε από την έφορο επικοινωνίας της Εταιρείας Ηπειρωτών Λογοτεχνών Κυρία Άννα Δερέκα, ποιήτρια.

Στο βιογραφικό σημείωμα αναφέρεται ότι ο Γιάννης Λυμπερόπουλος γεννήθηκε στην Κόνιτσα όπου και περνά τα παιδικά του χρόνια και τελειώνει το Δημοτικό Σχολείο.

Στα Γιάννενα τελειώνει το Γυμνάσιο και τη Ζωσιμαία Σχολή.

Ως τελειόφοιτος της Ζωσιμαίας σκηνοθετεί και ανεβάζει την Αντιγόνη του Σοφοκλή με μεγάλη επιτυχία.

Ως φοιτητής της Νομικής Σχολής εκλέγεται πρόεδρος του Συλλόγου Ηπειρωτών Σπουδαστών και στη συνέχεια Γενικός Γραμματέας της Πανσπουδαστικής Επιτροπής. Στην Αθήνα τελειώνει τη Νομική Σχολή και αργό-

τερα στο Παρίσι γίνεται διδάκτορας της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Παρισιών.

Στο Παρίσι παρακολουθεί επίσης μαθήματα Κοινωνιολογίας και Οικονομικών στο ίδιο Πανεπιστήμιο.

Στα δύσκολα χρόνια της Ιταλογερμανικής Κατοχής παίρνει μέρος στην Εθνική Αντίσταση.

Από τους Ιδρυτές του ΕΑΜ της Κόνιτσας, πρώτος γραμματέας της Επαρχιακής ΕΠΟΝ. Αργότερα υπεύθυνος της Γραμματείας της Πανηπειρωτικής Επιτροπής του ΕΑΜ.

Το 1944 επιστρέφει στην Επαρχία Κόνιτσας και ασχολείται με πολιτιστικά θέματα της Αντίστασης με τη δημιουργία τοπικού λαϊκού θεάτρου και με προβλήματα της αυτοδιοίκησης.

Για το συγγραφικό του έργο μεταξύ άλλων αναφέρεται ότι:

Ο Γιάννης Λυμπερόπουλος, από τη δεκαετία του 1960 μέσα από τα βιβλία του δίνει συνεχώς το λόγο στην Κόνιτσα και τα χωριά της.

Πεζογραφήματα, έργα ποιητικής μνήμης, λαογραφία με κοινωνιολογική και φιλοσοφική παιδεία, ζυμωμένη με λαϊκά στοιχεία ώστε να ερμηνευτούν πλευρές και τρόποι της ανατομίας του τόπου μας.

Με το ταλέντο στο γράψιμο που διαθέτει, τις πλούσιες ιδέες, τον πλούσιο επιστημονικό εξοπλισμό και με την "αλτρουιστική" διάθεση και έφεση να βοηθήσει όλους μας στην κατανόηση της σύγχρονης κοινωνίας αναδύοντας τα βιώματα της χθесινής εποχής.....

Στο "Ορεινοί και Μεθόριοι" κλείνοντας το ο τιμώμενος συγγραφέας αναφέρει:

"Στην απέραντη γή μας, υπάρχουν δονήσεις που δεν ακούγονται. Ιδέες και στοχασμοί για έναν τρόπο ζωής που απασχώνονται. Εξοδοι και μετακινήσεις που ισοδυναμούν με γενοκτονίες. Και κάποιοι πονοί μιας εμπειρίας, που κινδυνεύει να χαθεί, δίκως ποτέ να της δοθεί ο λόγος". Αυτόν τον άλλο τρόπο ζωής με ιδέες και στοχασμούς με αγάπη πρώτα και πάνω από όλα στον άνθρωπο, μας δίνει ο Γιάννης Λυμπερόπουλος μέσα από το συγγραφικό του έργο, τόσο το λογοτεχνικό όσο και το κοινωνικό και το πολιτικό.

Ως πονήματα της άλλης πλευράς του αυτής ας αναφερθούν το "Βασικοί Αναπτυξιακοί Στόχοι της Επαρχίας Κόνιτσας" από παλιότερα καθώς και η σειρά εκδόσεων "ΚΟΝΙΤΣΑ" που εκδόθηκε σε ένα δίτομο έργο από το ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ και που το περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" φιλοξενεί σε συνέχειες

στις πρώτες του σελίδες σε κάθε έκδοσή του.

Να αναφερθούν επίσης οι συνεχείς αναπτυξιακές προσπάθειές του με την πρωτοβουλία του για τη δημιουργία της Αναπτυξιακής Εταιρείας "ΚΟΝΙΤΣΑ ΛΑΪΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ", που κατασκεύασε το κτίριο που φιλοξενείται η Δημοτική Αστυνομία και το ξενοδοχείο ΓΕΦΥΡΙ. Χωρίς να μπορεί κανείς να αναφέρει μέσα σε ένα σύντομο όπως αυτό σημείωμα πληθώρα άλλων δραστηριοτήτων του, σήμερα ως πρόεδρος Του Ιδρύματος Κλέαρχου Παπαδιαμάντη συμβάλλει με τη λειτουργία του Ιδρύματος, με χορηγίες προς το Δήμο και τα σχολεία της Κόνιτσας, με κατασκευή ποιοτικών έργων αισθητικής (παραδοσιακές βρύσες, καλντερίμια, πινακοθήκη και άλλα).

Μέσα από την τιμητική του αυτή διάκριση έγινε πλέον ακόμη πιο γνωστός ο τόπος μας για τον πνευματικό και πολιτιστικό του ρόλο. Σίγουρα η ιστορία θα απονείμει στο μέλλον στον αγαπητό μας συμπατριώτη και άλλες τιμητικές διακρίσεις που του πρέπει, εμείς ας αφουγκραστούμε αυτόν τον άλλο τρόπο ζωής, τον άλλο δρόμο που μας δείχνει με το έργο του για το μέλλον της Κόνιτσας και των χωριών της ...

Κόνιτσα 30 Οκτωβρίου 2007

Μιχάλης Ντίνας

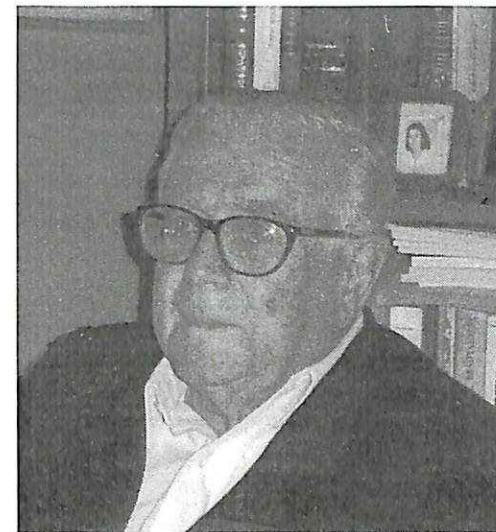
Η παρουσίαση από την κ. Α. Δερέκα

Ο Γιάννης Λυμπερόπουλος από τη δεκαετία του 1960 δίνει συνεχώς το λόγο στην Κόνιτσα και τα χωριά της

Ένα παιδί κι ένας σοφός συνεργάστηκαν για να πλαστούν οι σελίδες των βιβλίων του που και γραφικότητα έχουν και πολλά μας μαθαίνουν επάνω σε κάποιες ιδιοτυπίες, προτερήματα και ελαττώματα του εθνικού μας χαρακτήρα. Ιδιόρρυθμα πεζογραφήματα, έργα ποιητικής μνήμης και μια πολύ προσωπική λογοτεχνική επένδυση, ζωηρά χρωματισμένη της συμβατικής λαογραφίας, τόσο ανίερης τις πιο πολλές φορές σαν ανάγνωσμα.

Ο Γιάννης Λυμπερόπουλος δεν είναι ένας απλός λαογράφος. Φαίνεται να έχει και κοινωνιολογική και φιλοσοφική παιδεία, τις οποίες συχνά αφήνει να ξεφυτίζουν (και κάποτε με μια "φιλολογικότητα") δυσκολοζύμηση με τα' άλλα τα λαϊκά στοιχεία, όμως, απαραίτητα για να φωτιστούν και να ερμηνευτούν κάποιες πλευρές και κάποιοι τρόποι της "ανατομίας" του τόπου του.

Έχει ταλέντο στο γράψιμο, πλούσιες ιδέες, γερό μετερίζι παρατήρησης των πνευματικών ιδεών, πλούσιο επιστημονικό εξοπλισμό και κοντά σ' όλα αυτά αλτρουιστική διάθεση και έφεση να βοηθήσει τον "πλησίον" στην κα-

τανόηση της σύγχρονης κοινωνίας με τα βιώματα της χθесινής εποχής.

Ο Κονιτσιώτης δικηγόρος και συγγραφέας που τιμάται σήμερα από την Εταιρία Λογοτεχνών, γεννήθηκε στην Κόνιτσα όπου περνάει τα παιδικά του χρόνια και τελειώνει το Δημοτικό Σχολείο. Στα Ιωάννινα τελειώνει το Γυμνάσιο-Ζωσιμαία Σχολή. Ως τελειόφοιτος της Ζωσιμαίας σκηνοθετεί και ανεβάζει την Αντιγόνη του Σοφοκλή με μεγάλη επιτυχία, προσαρμόζοντας στη μουσική του Μέντελσον τους στίχους του Σοφοκλή. Στην Αθήνα πτυχιούχος της Νομικής και αργότερα διδάκτορας της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου

ου Παρισίων. Στο Παρίσι ακολουθεί μαθήματα Κοινωνιολογίας και Οικονομικών στο ίδιο Πανεπιστήμιο. Τα δύσκολα χρόνια της Ιταλογερμανικής κατοχής παίρνει μέρος στην Εθνική Αντίσταση. Από τους ιδρυτές του ΕΑΜ της Κόνιτσας, πρώτος γραμματέας της επαρχιακής ΕΠΟΝ. Αργότερα υπεύθυνος της Γραμματείας Τύπου της Πανεπειρωτικής Επιτροπής του ΕΑΜ. Για ένα μήνα στα τέλη του 1943, βρίσκεται κοντά στον Άρη Βελουχιώτη πάνω στα βουνά της Ρούμελης. Το 1944 επιστρέφει στην επαρχία της Κόνιτσας και

ασχολείται με πολιτιστικά θέματα της Αντίστασης δημιουργία τοπικού λαϊκού θεάτρου, προβλήματα αυτοδιοίκησης. Ως φοιτητής της Νομικής Σχολής εκλέγεται πρόεδρος του Συλλογού Ηπειρωτών Σπουδαστών σε συνέχεια Πρόεδρος του Συλλόγου Επαρχιωτών Σπουδαστών και τελικά Γενικός Γραμματέας της Πανσπουδαστικής Επιτροπής που ισοδυναμούσε τότε με τη σημερινή ΕΦΕΕ...".

Την τιμητική διάκριση εκ μέρους του κ. Γιάννη Λυμπερόπουλου, παρέλαβε ο μηχανικός κ. Ντίνος Μιχάλης.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΚΟΥΣΕΙΟΝ ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΚΟΝΙΤΣΑ - ΗΠΕΙΡΟΥ

- Διαθέτει αίθουσα 125,0 τ.μ. με πλήρη εξοπλισμό σε κάθε ένα από τους δύο ορόφους του.
- Διατίθεται για την προβολή νέων δημιουργών και καλλιτεχνών (ζωγράφων, γλυπτών, φωτογράφων, κλπ), κατά προτίμηση από την περιοχή της Κόνιτσας, με μόνη υποχρέωση των εκθετών, την εξασφάλιση απόμυου της εμπιστοσύνης των για να παρίσταται στο Κ.Ε.Κ. κατά τις ώρες και μέρες λειτουργίας της έκθεσης.

Όσοι λοιπόν ενδιαφέρονται να εκθέσουν, μπορούν ν' απευθύνονται -ένα μήνα τουλάχιστον πριν- εγγράφως στην ταχυδρομική διεύθυνση:

ΚΟΥΣΕΙΟΝ ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ (Κ.Ε.Κ.)

Οδός Βορείου Ηπείρου 6-44.100 Κόνιτσα ή και τηλεφωνικά στον κ. Δημ. Κωνστ. Κούσιο (τηλ. 210-800.11.75 ή 6977-32.87.77) για τη διευθέτηση των σχετικών λεπτομερειών.

10 ΧΡΟΝΙΑ ΕΡΙΦΙΛΕΙΟ ΕΠΑΘΛΟ

Πασηγυρική ήταν φέτος η απονομή του "ΕΡΙΦΙΛΕΙΟΥ ΕΠΑΘΛΟΥ" που έγινε για 10η συνεχή χρονιά στις 25 Νοεμβρίου 2007, όπως πάντα στο Δημαρχιακό Μέγαρο της Κόνιτσας, ως γνωστόν πρόκειται για ένα ετήσιο τιμητικό έπαθλο που συνοδεύεται από μια εφ' άπαξ τραπεζική επιταγή δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ΕΥΡΩ και που απονέμεται στον φοιτητή η φοιτήτρια που πέτυχε την μεγαλύτερη βαθμολογία στις εισαγωγικές εξετάσεις στις Ανώτατες Σχολές (ΑΕΙ) της Ελληνικής Επικράτειας του έτους της απονομής, με τη βασική προϋπόθεση ότι "ο ένας τουλάχιστον από τους γονείς του πα-

ραμένει εγγεγραμμένος στα Μητρώα του Δήμου Κόνιτσας". Το εν λόγω έπαθλο καθιερώθηκε με συμβολαιογραφική πράξη από τον Δρα Πολιτικό Μηχανικό Δημήτριο Κωνστ. Κούσιο, στη μνήμη της μητέρας του Εριφίλης Οικονομίδου-Κουσίου, που γεννήθηκε και έζησε όλα τα μαθητικά της χρόνια στην Κόνιτσα και παρέμεινε -παρά τις αναγκαστικές μακρόχρονες απουσίες της στην Ρουμανία, στην Αγγλία, στο Βέλγιο- μέχρι τον θάνατό της, τον Ιανουάριο του 1997, λάτρης της γενέτειράς της.

Η απονομή γίνεται μετά από ομόφωνη απόφαση της καθορισμένης 3μελούς Επιτροπής, που αποτελείται

από α) τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανής και Κονίτσης ,β) τον εκλεγμένο Δήμαρχο της Κόνιτσας και γ) τον Αθλοθέτη.

Είναι πλέον ευτυχώς διαπιστωμένο γεγονός ότι η μελετηρή νεολαία της περιοχής μας έδωσε αρκετούς υποψήφιους για να επιλεγεί ο καλύτερος κάθε χρονιά και φέτος κλήθηκαν όλοι οι προηγούμενοι, ειδικά για να παραστούν στη 10η αυτή απονομή και τους δόθηκε από τον αθλοθέτη, μεταξύ άλλων, ένα χρυσό κορνιζαρισμένο χαρτονόμισμα της Μίας Δραχμής του 1944 μαζί με τη φιλική σύσταση να μην ξεχνούν την Κόνιτσα, που τους χάρισε την πρώτη τους διάκριση.

Ας δούμε όμως που βρίσκονται σήμερα οι αξιόλογοι αυτοί εκπρόσωποι της τοπικής νεολαίας μας, που αποτελούν πλέον μία πολυάριθμη ομάδα με κοινό τους χαρακτηριστικό το ΕΡΙΦΙΛΕΙΟ ΕΠΑΘΛΟ

- **Θωμάς Ευαγγέλου ΓΑΖΩΝΑΣ** (απονομή 1998-1999) - Απεφοίτησε το 2003 από Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΑΣΟΕ), εργάζεται στην Εταιρεία ΣΟΠΑ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. και συνεχίζει Μεταπτυχιακές σπουδές στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Τηλ. Επικοινωνίας: 210-27.71.724 κινητό: 6937-30.85.77.

- **Δημήτριος Αποστόλου ΝΑΚΟΣ** (απονομή 1999-2000) - Απεφοίτησε

το 2003 από τη Στρατιωτική Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων (ΣΣΑΣ) αλλά και από το τμήμα Οικονομικών και Νομικών Επιστημών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Σήμερα υπηρετεί στο Γενικό Επιτελείο Ναυτικού ως οικονομικός επιτελής Τηλ. Επικοινωνίας: 26550-22624 κινητό: 6972 77.86.43.

- **Χρύσαυγή Κωνσταντίνου ΓΑΖΩΝΑ** (απονομή 2000-2001) - Απεφοίτησε το 2004 από την Φιλοσοφική Σχολή Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και τον ίδιο χρόνο εισήχθη στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, όπου διανύει το 4° έτος σπουδών και από το 2005 διορίστηκε Καθηγήτρια Αγγλικής Γλώσσας στην Αιτωλοακαρνανία και από το 2006 διδάσκει στο 1° Δημοτικό Σχολείο Κόνιτσας. Τηλ. Επικοινωνίας: 26550-23009.

- **Αθανάσιος Νικολ. ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ** (απονομή 2001-2002) - Συνεχίζει τις σπουδές του στην Πολυτεχνική Σχολή Μηχανικών ηλεκτρονικών υπολογιστών και Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Πατρών και κατά την διάρκεια των σπουδών του έχει εργαστεί 28 μήνες στο Κέντρο Τηλεφωνικής Εξυπηρέτησης του ΟΤΕ αλλά και ως κειμενογράφος/σεναριογράφος

σε δημιουργικό τομέα διαφημιστικών εταιρειών. Τηλ. Επικοινωνίας: 2610-344233 κινητό: 6973-65.53.20.

- **Σοφία Αριστείδη ΡΑΠΤΗ** (απονομή 2002-2003) - Απεφοίτησε από τη Στρατιωτική Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων (ΣΣΑΣ) αλλά είναι και απόφοιτος από τη Νομική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, από το 2007 υπηρετεί ως ανθυπολοχαγός Στρατολογικού στο Στρατολογικό Γραφείο Λάρισας όπου και είναι μόνιμα εγκατεστημένη. Τηλ. Επικοινωνίας: 26510-66119 κινητό 6948-30.77.52.

- **Βασιλική Πανταζή ΠΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ** (απονομή 2003-2004) - Εξακολουθεί να φοιτά στη Νομική Σχολή Θεσσαλονίκης, κατέχει δύο διπλώματα ξένων γλωσσών (Αγγλικής και Γερμανικής) και παράλληλα εργάζεται ως βοηθός σε δικηγορικό γραφείο στη Θεσσαλονίκη. Τηλ. Επικοινωνίας: 26510 678913 κινητό 6947 99.35.10.

- **Στεφανία Ευαγγέλου ΜΑΚΑΡΙΟΥ** (απονομή 2004-2005) - Εξακολουθεί να φοιτά στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και είναι κάτοχος πτυχίων δύο ξένων γλωσσών (Αγγλικής και Γερμανικής). Τηλ. Επικοινωνίας: 6972-24.69.21.

- **Μαρία Σπυρίδωνος ΤΣΟΓΚΑ** (απονομή 2005-2006) - Εξακολουθεί να

φοιτά στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και είναι κάτοχος πτυχίων δύο ξένων γλωσσών (Αγγλικής και Γερμανικής). Τηλ. Επικοινωνίας: 2410-28373/ κινητό 6947-56.69.18.

- **Ηλίας Σταύρου ΜΠΟΥΣΜΠΟΥΛΑΣ** (απονομή 2006-2007)- Εξακολουθεί να φοιτά στη Φαρμακευτική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και είναι κάτοχος πτυχίων δύο ξένων γλωσσών (Αγγλικής και Γερμανικής). Τηλ. Επικοινωνίας: 210-613.14.00 κινητό 6945-65.91.29.

Όπως ήταν φυσικό, ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην 10η απονομή του ΕΡΙΦΙΛΕΙΟΥ ΕΠΑΘΛΟΥ για το έτος 2007-2008. Η θεσμοθετημένη 3μελής Επιτροπή αποφάσισε ομόφωνα να απονεμηθεί στον κ. Απόστολο Νικολάου ΖΙΑΚΟΠΟΥΛΟ, που εισήχθη φέτος στην Ανωτάτη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου και άρχισε κιόλας τις σπουδές του. Τηλ Επικοινωνίας 210 6122300 κινητό 6942 48.67.38. Στη σχετική τελετή που του απενεμήθη το σχετικό Έπαθλο μαζί με την καθιερωμένη ονομαστική επιταγή των 2.500 Ευρώ, παρέστη ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Ανδρέας, ο αεικίνητος και πάντα παρών τ. Δήμαρχος κ. Προδρ. Χατζνεφραιμίδης, προσωπικότητες του

Δήμου της Κόνιτσας, Καθηγητές και τελειόφοιτοι μαθητές του Λυκείου της Κόνιτσας, συγγενείς και φίλοι του τιμώμενου σπουδαστή, ενώ ο κ. Δήμαρχος που για πρώτη φορά απουσίαζε αντικατεστάθη από τον Καθηγητή κ. Νίκο Εξάρχου. Με εντυπωσιακή παρουσία, σαφήνεια και μεστότητα ο τιμώμενος κ. Απόστολος ΖΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ευχαρίστησε τους παριστάμενους και δέχθηκε εγκάρδιες ευχές απ' όλους για μία λαμπρή σταδιοδρομία.

Η φετινή πανηγυρική 10η απονομή του ΕΡΙΦΙΛΕΙΟΥ ΕΠΑΘΛΟΥ περιελάμβανε μία ακόμη πρωτοβουλία του Αθλοθέτη, που θέλησε να τιμήσει με ένα προσωπικό δώρο, όλους όσους συνέβαλαν στην μέχρι σήμερα καθιέρωση του.

Ετσι τιμήθηκαν:

* Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δρυινουπόλεως, Πωγωνιανής και Κονίτσας κ. Ανδρέας για την αμέριστη συμβολή, συνεχή παρουσία και ενθάρρυνση, όλα αυτά τα χρόνια.

* Ο απουσιάζων Δήμαρχος κ. Χαρ. Εξάρχου, το δώρο του οποίου παρέλαβε ως εκπρόσωπος του, ο Καθηγητής κ. Εξάρχου.

* Ο τ. Δήμαρχος κ. Πρόδρομος Χατζνεφραιμίδης, επί Δημαρχίας του οποίου καθιερώθηκε και ενθαρρύνθηκε το Έπαθλο.

* Η κ. Αμαλία Κύρκου, που κατά γενική ομολογία ήταν και είναι η "ψυχή" κάθε εκδήλωσης στο Δήμο.

* Ο Λυκειάρχης κ. Γεώργιος Καλλιντέρης, που κανείς δεν θα μπορούσε να αμφισβητήσει τη μεγάλη του συμβολή στην όλη παιδεία του τόπου.

* Ο κ. Σωτηρης Τουφίδης, που ακούραστα και μοναδικά, συμπαρίσταται δημοσιογραφικά με το 2μηνιαίο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ", ενημερώνοντας έγκαιρα και υπεύθυνα τους απανταχού Κονιτσιώτες.

* Ο κ. Γεώργιος Α. Σακελλαρόπουλος, που σαν Νομικός Σύμβουλος και Δικηγόρος παρείχε αφιλοκερδώς τις υπηρεσίες του πάντοτε από την καθιέρωση του Επάθλου μέχρι σήμερα.

* Τέλος ο Αθλοθέτης θέλησε να τιμήσει και τον γιό του κ. Κωνσταντίνο-Κάσιο Κούσιο, επίκουρο Καθηγητή στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, για την ηθική του ενθάρρυνση όλα αυτά τα χρόνια, προσδοκώντας να συνεχίσει εκείνος την απονομή του Επάθλου στο μέλλον και ο οποίος δικαιολογημένα φέτος απουσίαζε αφού προ τεσσάρων ημερών απέκτησε τον πρώτο του γιό και εγγονό του Αθλοθέτη.

Η όλη εκδήλωση έκλεισε σε πολύ ευχάριστο κλίμα στη μικρή δεξίωση που ακολούθησε, με τις ευχές όλων για ... "του Χρόνου".

ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗ ΤΟ ΑΛΛΟΤΕ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Αναδημοσίευση άρθρου του Ευριπίδη Σούρλα, Παιδαγωγού, από το φύλλο Ιούλιος 1961 της εφημερίδας "Ηπειρωτικών Μέλλων", τα 75 χρόνια της Φιλεκπαιδευτικής Αδελφότητας Βούρμπιανης, για να θυμόμαστε οι μεγαλύτεροι και να μαθαίνουν με υπερηφάνεια για τους προγόνους μας, οι νεώτεροι Συγκωριανοί μου Βουρμπιανίτες

Γ. Γκιώκας

ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗ!

Μια κωμόπολη της θρυλικής επαρχίας Κόνιτσας με πλούσια πνευματική παράδοση.

ΣΟΥΡΛΑΣ

Οι άνθρωποι με τα έργα τους, με τα αισθήματα και με τους στοχασμούς τους, έρχονται και παρέχονται.

Ανάμεσα όμως από τα έργα, τις εκδηλώσεις και τους οραματισμούς των ανθρώπων των διαφόρων εποχών υπάρχει πολλές φορές πνοή ανωτέρων συναισθημάτων και εξάρσεως πατριωτικής, υπάρχει κάποια μορφή πνοής που μοιάζει σαν άρωμα, που δεν ξαναγίνεται πια.

Ανάμεσα από την πεμπτούσια αυτή των πραγμάτων που δεν ξαναγίνονται αλλά κλείνουν μέσα τους κάτι τι το ά-

χρονο και ιστορικά βιώσιμο, που μεταβιβάζεται από Γενιά σε Γενιά, ανήκει και η δράση της Φιλεκπαιδευτικής Αδελφότητας Βούρμπιανης, η οποία σαν φωτεινό μετέωρο έλαμψε στον Ηπειρωτικό και τον Ελληνικό ουρανό, έκανε την τροχιά της επί μια 75ετίαν και ξαναγύρισε υπό άλλη μορφή στην αρχική της κοπίδα.

Οι εποχές περνούν και διαβαίνουν, τα γεγονότα τα ιστορικά αλλοιώνονται από άλλα που μεσολαβούν, τα ανθρώπινα συναισθήματα αλλάζουν κι' αυτά, οι Μορφές παλιών ιστορικών κτιρίων που δημιούργησε η πνοή ομάδας πατριωτών και στοχαστών ή δεν υπάρχουν πια ή αντικρίζονται ως ερείπια γοητευτικά, οι τύποι των Παππούδων και των Γερόντων που δημιούργησαν το πνεύμα μιας εποχής ανήκουν στην ιστορική μνήμη και όλων γενικά αυτών των περασμένων η θύμηση παραμένει σαν κάποιο καθήκον ιερό για τους επιζώντες.

Αυτό το ιερό καθήκον προς μία γενιά που ξεπεράστηκε, εορτάζει τώρα και ο Σύλλογος Βούρμπιανης, και αυτής της ιστορικής Φιλεκπαιδευτικής Αδελφότητας η δράση η εθνική και η παράδοση η πνευματική που δημιούρ-

γνησε και καλλιέργησε, πρέπει να διατηρηθεί ζωντανή στη μνήμη της νεώτερης γενιάς.

Η εποχή που ζούμε ίσως να θόλωσε τη θύμηση πολλών γεγονότων σχετικών με τη δράση της ιστορικής αυτής Αδελφότητας, μα... το καθήκον μας καλεί στο ζωντάνεμά της.

Ούτε βέβαια με ένα λυρικό ροδομέθυσμα μπορεί να ξαναφέρουμε στη θύμηση μας όλα τα περασμένα, μα... ούτε και να παραδοθούμε για τα χάσματα που τυχόν θα παρουσιασθούν σε ολοφυρμούς Ιερεμία.

Οι μακρινοί εκείνοι πρόγονοι της Κοινότητας Βούρμπιανης ξεκίνησαν στην ίδρυση της Αδελφότητας " με το κούνημα της καρδιάς τους" (όπως λέει ο ποιητής) για να ελαφρώσουν το χωριό και την Επαρχία από τα δεινά της αμάθειας για να διατηρήσουν στην ψυχή της νεολαίας τον εθνισμό, για να σταθούν παρήγοροι άγγελοι στον πόνο και στην ορφάνια των Συγχωριανών τους.

Η ξακουστή στα Ελληνικά χρονικά αυτή Φιλεκπαιδευτική Αδελφότητα Βούρμπιανης, που ιδρύθηκε στα **1883** και είναι η αρχαιότερη Αδελφότητα που έδρασε στην Αθήνα από το **1883** με παραρτήματα στα **Γιάννενα**, στο **Λαύριο**, στην **Πάτρα**, στο **Μεσολόγγι**, στη **Λάρισα** και αλλαχού, είναι εκείνη

που είχε επίτιμο μέλος της τον μεγάλο Εθνικό Ευεργέτη, τον **Αβέρωφ**.

Είναι εκείνη η οποία για την ευόδωση των μορφωτικών σκοπών της νεολαίας δέχθηκε αυθόρμητα τη χρηματική συμπαράσταση του Χρηστάκη Ζωγράφου.

Είναι εκείνη που είχε ανακηρύξει ως επίτιμο πρόεδρο και τον υποστράτηγο Νότη Μπότσαρη.

Είναι εκείνη που από τα πρώτα βήματα της ιδρύσεώς της απέκτησε μεγάλη φήμη στην πρωτεύουσα της Ελλάδος.

Είναι εκείνη τέλος που περιεβλήθη με πανελλήνια εκτίμηση.

Η ακτινοβολία της Φιλεκπαιδευτικής Αδελφότητας Βούρμπιανης υποβαστάζεται από τα γερά θεμέλια του μεγάλου ευεργέτη Χαρίση Ζήκου, και επικουρείται με το πέρασμα του χρόνου από την ηθική και υλική συμπαράσταση και άλλων ενδόξων τέκνων της, που προσήλθαν κατά καιρούς δωρητές της Κοινότητας και μεταξύ αυτών ο αείμνηστος και διαπρεπής επιστήμων Οφθαλμολόγος ιατρός Αλέξιος Τράντας και άλλοι.

Το Σχολαρχείο της Βούρμπιανης στάθηκε επί μισό αιώνα προπύργιο κατά της Αλβανικής, Ιταλικής και Ρουμανικής προπαγάνδας.

Το περίφημο αυτό Σχολείο της σαν

κάποιο λείψανο Βυζαντινής Βίγλας υψωνότανε στο Ακριτικό εκείνο τμήμα της Ηπείρου κατά τους χρόνους της δουλείας και προσέφερε ανεκτίμητες εθνικές υπηρεσίες.

Εις το Οικοτροφείο της Βούρμπιανης ως παραρτήματος του Σχολαρχείου, στεγάζονταν όλοι εκ των Καζάδων Ερσέκας και Λεσκοβικίου εγγεγραμμένοι ως μαθητές του Σχολαρχείου καθώς και όλοι οι εκ των διαφόρων χωριών της Επαρχίας Κόνιτσας φοιτώντες μαθητές, οι περισσότεροι των οποίων εξελίχτηκαν σε διαπρεπείς και διακεκριμένους επιστήμονες, που τιμούν την επαρχία.

Η Αδελφότητα της Βούρμπιανης, όπως διακήρυξε σε έκθεσή του, του έτους 1909, ο Σπυρίδων, ο θρυλικός Δεσπότης της Επαρχίας Κόνιτσας κατά την μακρινή εκείνη εποχή κατά την οποία δεν ήταν μονάχα ο φλογερός εμπνευστής, αλλά και ο θερμουργός Επόπτης των Σχολείων της Επαρχίας, διακήρυξε "επαναλαμβάνουμε" σε έκθεσή του το 1909 προς το Συμβούλιο της Αδελφότητας Βούρμπιανης εργαζόμενη όπως εργάζεται, κατέστησε τα Σχολεία της όντως εθνικά και πολιτιστικά εργαστήρια, προκαλούντα το δίκαιο έπαινο όλων των πατριωτών και με ευεργετική επίδραση σε ολόκληρη την πατρίδα μας.

Βούρμπιανη!

Ένας τόπος παλιός ευγενικά γερασμένος τώρα!

Σιγανασαίνει τώρα γύρω από τις παλιές εκκλησίες της, τον Αϊ Γιάννη της, τα εξωκλήσια της, τις βρύσες και τις νεροσυρμές της, για όλους εκείνους τους χώρους που τώρα χοιτάριασαν, αλλά στους οποίους άλλοτε υψωνονταν μεγαλόπρεπα τα παλάτια του Κώστα Γραμματικού, και σαν ένας τηλαυγής φάρος το ιστορικό κτίριο του Σχολείου της, που δεν υπάρχει πια, αλλά συγκινεί το διαβάτη με τη γοητεία των ερειπίων του και με τις πανύψηλες λεύκες στον περίβολο του Σχολείου, σαν θρηνωδούς ενός περασμένου μεγαλείου.

Όλα όμως αυτά τα λείψανα των περασμένων έχουν κάποια μνήμη, έχουν κάποια θύμηση και από τη θέα των ερειπίων των, αναδίδεται και κάποια ζωντανή ιστορία.

Βούρμπιανη!..

Ένα κάστρο πνευματικό με παράδοση. Ένα κάστρο που με του Σχολείου του τη φήμη συντηρούσε τη σπίθα της μουσικής εκείνης φωτιάς στα χρόνια της δουλείας.

Ένα κάστρο που συντηρούσε τη σπίθα της πνευματικής φωτιάς.

Ένα κάστρο που κατά τον τελευταίο μισό αιώνα της δουλείας, αν και

δαρμένο από τη θύελλα της Αλβανικής και της Ρουμανικής προπαγάνδας, κρατούσε βαθιά μέσα του τους πολεμάρχους της εθνικής ιδέας.

Βούρμπιανη!..

Το χωριό με τους πολλούς κατά τη μακρινή εκείνη εποχή Μαχαλάδες του και με τα αρχοντόσπιτα: του Γραμματικού, τα Τραντέικα, του Οικονόμου, του Δούκα, του Ντούμαρη (προγόνων των σημερινών Δημαρχαίων) του Κωτούλα και άλλων.

Κάθε μαχαλάς και ξεχωριστή ιστορία.

Οι Αρσάδες ενέπνευσαν τον Γ. Πελλερέν (Γ. Χατζή) στη συγγραφή του της "Λιάνας Αρσά".

Κάθε μαχαλάς και βρύση. Κάθε βρύση και πιές τριγύρω ασημόφυλλες, και από τις πιές της τις πολλές και το Σλαβικό επώνυμο της.

Κουδαρείοι και Βουρμπιανίτες, όπως όλοι της Λάκκας και της επαρχίας Κόνιτσας η προσωδυμία.

Καλαμαράς ο Κώστας Γραμματικός, αλλά από εκείνους που μύησε τον Αλή Πασά στη Φιλική Εταιρεία.

Και πέρα από όλα τα παραπάνω, σαν αιωνόβιο σύμβολο, δεμένο με τη Βούρμπιανη ο ιστορικός πλάτανός της στο Μεσοχώρι και στα αργαστήρια.

Ο πλάτανος... ναι... σαν η φλέβα η τροφοδότρα για κάθε Βουρμπιανίτη.

Η βρύση του Τσέλιγκα.

Η βρύση του Κόρακα.

Του Τούρκου το πηγάδι.

Συμπληρωματικές ιστορικές παραφύαδες και τοπία γοντευτικά.

Από το Γκόλιο αγναντεύει κάποιος την Ερσέα και τον κάμπο της Κορυτσάς, της Τζιόρτζας όπως την έλεγαν οι παππούδες της εποχής εκείνης.

Από εκεί έρχονταν τα παλιά χρόνια παιδιά με Ελληνική καρδιά και γλωσσικό ιδίωμα μισοαρβανίτικο για να φοιτήσουν στο περίφημο Σχολαρχείο της Βούρμπιανης που το διαφέντευε η ιστορική Φιλεκπαιδευτική Αδελφότητα, της οποίας γιορτάζει ο Σύλλογός της τα 75 χρόνια της, τα κατοπινά δηλαδή τέκνα της Κοινότητας Βούρμπιανης και οι Επιζώντες από τη μακρινή εκείνη εποχή της δράσεως της Αδελφότητας, επιστήμονες, λόγιοι, έμποροι, δημόσιοι υπάλληλοι και τεχνίτες.

Τελειώσαμε...

Η ιστορία της Κωμοπόλεως Βούρμπιανης είναι συνδεδεμένη κυρίως με την προσωπικότητα του Κώστα Γραμματικού και με την δράση της Φιλεκπαιδευτικής Αδελφότητάς της. 75 χρόνια πέρασαν από τότες, 3/4 ενός αιώνα... και όμως η ιστορική μνήμη η δεμένη με πρόσωπα, με άψυχα και με των ερειπίων ακόμη τη γοντεία, δεν έσβησε.

Στους χώρους εκείνους περιπλώνονται ακόμη και τώρα οι μορφές των πρώτων ιδρυτών της Αδελφότητας και από τα χαλάσματα ιστορικών ερειπίων προβάλλουν στη θύμηση Μορφές δεμένες με την ιστορία της κωμοπόλεως.

Ας στρέψουμε λοιπόν με την ευκαιρία που μας παρουσιάζει η πρωτοβουλία του Συλλόγου, ας στρέψουμε επαναλαμβάνω ευλαβικά τη σκέψη μας προς την πανάρχαια αυτή Βυζαντινή Βίγλα των χρόνων της Τουρκοκρατίας, που ακούει το όνομα Βούρμπιανη και γοργόφερτη η φαντασία μας ας φτερουγίσει προς το ακροπύργι αυτό της Εθνικής ιδέας, προς τη μυστική εκείνη Εστία, που λεγότανε Σχολαρχείο της Βούρμπιανης και εις το οποίο ιερουργήσαν με πίστη, με ζήλο, με καρδιά, με αφοσίωση, με ενθουσιασμό και με παλμό εθνικό, δάσκαλοι και Διευθυντές, μεταξύ των οποίων και ο πατέρας της ταπεινότητας μου και των οποίων

τα ονόματα και η δράση βρίσκονται αποτυπωμένα στα τεύχη της κατά καιρούς λογοδοσίας και στα πρακτικά της Αδελφότητας, καθώς και στα αρχεία της Σχολής.

Και ύστερα από το επιβεβλημένο αυτό φτερούγισμα της σκέψης μας προς τον Ακριτικό αυτό χώρο της Επαρχίας Κόνιτσας, ας αποτίσουμε εν τέλει φόρο τιμής τόσοσιν προς όλους εκείνους που κράτησαν ψηλά τη μυσταγωγική εκείνη λειτουργία της Εθνικής μας αθανασίας, ιερουργώντας στο Σχολαρχείο της Βούρμπιανης όσο και προς την χορεία των ευγενών εκείνων τέκνων της, από του Μεγάλου Ευεργέτη της του Χαρίση Ζήκου, μέχρι των επιζώντων απογόνων και ιδρυτών της Αδελφότητας, όλων δηλαδή εκείνων των τέκνων της που έζησαν με το όραμα της Γενέθλιας γης τους και δεν έβγαλαν από την καρδιά τους και το στοχασμό τους: "τη Βούρμπιανή τους".

ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΙΡΕΙΑ «ΚΙΒΩΤΟΣ» ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ

Πρόσφατα κυκλοφόρησε CD με παραδοσιακά μαγευτικά τραγούδια της περιοχής Μαστοροχωριών.

Τραγουδάει η χορωδία Μαστοροχωριτών Αθηνών και την συνοδεύει η μουσική Κομπανία του εξάιρετου Κλαρινίστα Κώστα Βέρδη.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

1) Χρήστος Μπουρτζίκος Ε.Π.Ε. "Music-corner" Πανεπιστημίου 56
Τηλ. 210 3304000 - 3304365, Αθήνα

2) Βασδέκης Νίκος, έμπορος Πατριάρχου Αθηνάγορα 22
Τηλ. 26510 30606, Κιν. 6932619059, Ιωάννινα

3) Ράπτης Λάμπρος, Φωτοτυπικά
Τηλ. 26550 24515 - 22350, Κόνιτσα

ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΟΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΒΡΑΔΙΑ

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Κονιτσιωτών (με έδρα τα Γιάννενα) μαζί με τους Δήμους Κόνιτσας και Μαστοροχωρίων πραγματοποίησαν την περασμένη Κυριακή στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννιτών μια ονειρεμένη μουσικοχορευτική βραδιά.

Χάρηκα ιδιαίτερα, γιατί η εκδήλωση αυτή είχε ενωτικό χαρακτήρα από πλευράς των δύο Δήμων, του Συλλόγου Κονιτσιωτών και του κόσμου της Κόνιτσας. Αυτό είναι ένα καλό μήνυμα προς όλους μας, αλλά ιδιαίτερα για τους ιθύνοντες της περιοχής αυτής.

Η εκδήλωση άρχισε με την είσοδο στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου με όλα τα χορευτικά συγκροτήματα του Συλλόγου, με την χορωδία του Δήμου Κόνιτσας και με τον υπέροχο κλαρινίστα Φιλιππίδη να παίζει παραδοσιακά τραγούδια.

Εκείνη την στιγμή συγκινήθηκα πάρα πολύ από το υπέροχο αυτό θέαμα που βλέπαμε, αλλά περισσότερο μου

θύμισε γάμο στο χωριό μου (Αγία Βαρβάρα) όπου οργανοπαίκτες μαζί με τον γαμπρό και τους συγγενείς πηγαίνουν να πάρουν τη νύφη από το σπίτι της.

Η παρουσίαση των χορευτικών συγκροτημάτων ήτανε εξαιρετική και η εκτέλεση και η πειθαρχία αυτών ήταν αξιοθαύμαστη.

Τα χορευτικά συγκροτήματα δέσανε θαυμάσια με την υπέροχη χορωδία του Δήμου Κόνιτσας, με τις ενδιάμεσες αναφορές στην ιστορία της περιοχής Κόνιτσας, με τις προβολές στο στούντιο παλαιών φωτογραφιών και ολοκληρώθηκε η παράσταση αυτή με τα παρατεταμένα χειροκροτήματα απ' όλους τους παρευρισκόμενους. Θέλω Δημόσια να συγχαρώ δύο φορές όλο το Διοικητικό Συμβούλιο του Πολιτιστικού Συλλόγου Κονιτσιωτών για την έμπνευση που είχε να διοργανώσει αυτή την εκδήλωση, αλλά και για την επιτυχία αυτής της εκδήλωσης.

ΝΩΝΤΑΣ ΚΟΚΟΒΕΣ

Μόλις κυκλοφόρησε

ΜΝΗΜΕΣ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΑ

(Από την Εθν. Αντίσταση) Σωτ.

Τουφίδης Κόνιτσα Τ.Κ. 44100

Τηλ. 26550 22464

30 ΧΡΟΝΙΑ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΛΥΚΟΡΡΑΧΗΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

ΝΙΚ. ΒΑΣ. ΦΑΣΟΥΛΗΣ

Η Αδελφότητα Λυκορραχιτών στην Αθήνα ιδρύθηκε πριν από τριάντα χρόνια από χωριανούς που κατοικούσαν στο λεκανοπέδιο Αττικής, εμπνευσμένους από πατριωτικά και νοσταλγικά αισθήματα για το χωριό μας. Ήταν τότε, λίγα χρόνια μετά τη μεταπολίτευση, που οι Έλληνες προσπαθούσαν να ανακτήσουν ό, τι στερήθηκαν. Συσπειρώνονται σε σωματεία, συλλόγους και Αδελφότητες. Έτσι ιδρύεται σε συλλογικό επίπεδο ο πρώτος φορέας του χωριού.

Ως σύμβολο της αδελφότητας καθορίστηκε η κεντρική εκκλησία και το δένδρο της (δρυς), που χρησίμευε ως το φυσικό καμπαναριό του χωριού στον παλιό οικισμό της Λυκορραχης. Η προσπάθεια να διατηρήσουμε την καταγωγή μας, αλλά και το χωριό μας αλησμόνητο, άρχισε μόλις λίγα χρόνια μετά την μεταφορά του οικισμού στη νέα θέση. Η ονομασία της Αδελφότητας στην Αθήνα, ως αδελφότητα Λυκορραχιτών, αποδεικνύει την επιθυμία διατήρησης του ονόματος ως συνδετήριου κρίκου με το παρελθόν. Μια επιλογή που σήμερα επαληθεύεται με τον καλύτερο τρόπο, αφού όλο και περισ-

σότεροι καταφεύγουν στην ονομασία "Λυκορραχη" όταν αναφέρονται στο χωριό μας και την ιστορία του.

Το έργο της Αδελφότητας Λυκορραχης ήταν ποικίλο. Από τα πρώτα μέλημά της ήταν να βοηθήσει κυρίως στην επανένταξη των πολιτικών προσφύγων στην πατρίδα, αφού η σύσταση της Αδελφότητας συμπίπτει χρονικά με τον επαναπατρισμό μεγάλου αριθμού πολιτικών προσφύγων. Προσπάθησε με διαβήματα και παραστάσεις στην πολιτεία να αναδείξει το στεγαστικό πρόβλημά τους, με την επέκταση του πολυεποδομικού σχεδίου του χωριού, ώστε οι επαναπατριζόμενοι να αποκτήσουν το δικό τους σπίτι στον τόπο της καταγωγής τους, στο χωριό που τόσο λαχτάρησαν στην προσφυγιά τους. Ένα θέμα που ακόμα, ύστερα από τριάντα χρόνια, είναι υπαρκτό. Η Αδελφότητα, συνεργαζόμενη πάντα με τις πρώην κοινοτικές αρχές, προσπάθησε να αναδείξει τα προβλήματα του χωριού με υπομνήματα προς τους εκάστοτε αρμοδίους. Οι ενέργειες της τα πρώτα χρόνια αφορούσαν την υποδομή της εγκατάστασης του οικισμού στη νέα θέση: Ύδρευση, τηλεφωνία, ανέγερση της κεντρικής εκκλησίας του

Κόνιτσα

**Μην ξεχνάτε
τη συνδρομή σας.
Είναι το στήριγμα
του περιοδικού μας.**

χωριού και του σχολείου. Οργάνωσε επίσης εκδηλώσεις με σκοπό να διατηρηθούν οι επαφές των χωριανών στην Αθήνα και να δραστηριοποιηθούν στους σκοπούς του καταστατικού. Συμπαραστάθηκε, στο μέτρο των δυνατοτήτων της, στους κατά καιρούς δοκιμαζόμενους (δεινοπαθούντες) χωριανούς. Εκπροσώπησε επάξια το χωριό μας στα πατριωτικά συλλογικά όργανα.

Τα μέχρι τώρα Διοικητικά Συμβούλια ήταν πρόσωπα διαλεχτά και τους αξίζουν εύσημα και έπαινοι, γιατί όλοι τους άλλοι περισσότερο και άλλοι λιγότερο αλλά με γνώμονα την αγάπη τους για το χωριό μας, κατέβαλαν κάθε δυνατή προσπάθεια για να κρατήσουν άσβεστους τους δεσμούς των Λυκορραχιτών της Αθήνας με το χωριό της καταγωγής. Αναφέρουμε τους μέχρι σήμερα διατελέσαντες Προέδρους των Δ.Σ.: Από τη σύσταση μέχρι το έτος 1991 ο αείμνηστος Θεοφάνης Φασούλης του Αθανασίου. Από έτος 1992 μέχρι το έτος 2003 ο Δημήτριος Σδούκος του Παύλου και από έτος 2004 μέχρι σήμερα ο Νικόλαος Φασούλης του Βασιλείου.

Η Αδελφότητα Λυκορραχιτών στην Αθήνα, μέσα από το σύντομο ιστορικό της, κάνει ειδική αναφορά στους συνετελεστές της ύπαρξης του χωριού μας

μέχρι σήμερα, που δεν είναι άλλοι από τους μονίμους κατοίκους, οι οποίοι ακλόνητα δεμένοι με τον τόπο συνεχίζουν να ζουν στο χωριό μας. Είναι αυτοί που συνδέουν άμεσα το παρόν με το παρελθόν και το μέλλον. Γι' αυτό στηρίζει κάθε προσπάθεια στην κατεύθυνση της αναβάθμισης του χωριού. Στόχοι είναι η βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, η ανάδειξη της παράδοσης, της αισθητικής του χωριού και της προστασίας του περιβάλλοντος. Σήμερα επιβάλλεται περισσότερο από κάθε άλλη φορά να συσπειρωθούν οι απόδημοι χωριανοί και βοηθήσουν στους παραπάνω στόχους.

Με τη συμπλήρωση των τριάντα χρόνων ύπαρξης, εκδόθηκε για το έτος 2008 επετειακό ημερολόγιο. Σ' αυτή την προσπάθεια συνηγόρησαν όλοι οι φορείς του χωριού. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε το ημερολόγιο να είναι αφιερωμένο στους πολιτικούς πρόσφυγες και την ζωή τους στις χώρες που τους φιλοξένησαν. Οι λόγοι που κατέληξε σ' αυτή την επιλογή είναι αρκετοί και σημαντικοί.

Αναγνωρίζει έμπρακτα ότι αυτοί κυρίως αγκάλιασαν και στήριξαν το έργο της Αδελφότητας αυτά τα χρόνια και συνεχίζουν μέχρι σήμερα να είναι κατά πλειοψηφία τα ενεργά μέλη της.

Αναδεικνύει μέσα από το φωτογρα-

φικό υλικό, ύστερα από εξήντα ολόκληρα χρόνια, τα ιστορικά γεγονότα που διαδραματίστηκαν στο χωριό μας και δημιουργεί στους νεότερους το κίνητρο να προστρέξουν στην ιστορία του εμφυλίου πολέμου. Η Λυκορραχη δοκιμάστηκε σκληρά από τον εμφύλιο πόλεμο περιόδου 1946-1949 και "πλήρωσε" το τίμημα με αίμα και δάκρυα. Το αίμα είναι των νεκρών και των τραυματιών που χάθηκαν και από τις δυο πλευρές. Το δάκρυ είναι αυτών που έμειναν για να θρηνήσουν τους νεκρούς τους. Είναι ακόμη το δάκρυ του "ζωντανού του χωρισμού". Ο πόνος των οικογενειών που χωρίστηκαν και των προσφύγων που εγκατέλειψαν την πατρίδα με την υπόσχεση της προσωρινότητας και έμειναν στην ξένη γη για περισσότερα από 30 χρόνια. Και ήταν αυτοί οι πρόσφυγες η πλειοψηφία των κατοίκων του χωριού μας.

Απονέμει φόρο τιμής σε όλους τους, γιατί όλα αυτά τα χρόνια κράτησαν και μεταλαμπάδευσαν στα παιδιά τους όλες αυτές τις αξίες που χαρακτηρίζουν την ύπαρξη του λαού μας και μας προσδίδουν την ελληνική ταυτότητα. Διατήρησαν τον λαϊκό μας πολιτισμό, τη γλώσσα μας, την παιδεία μας. Έμειναν Έλληνες.

Αναγάγει το γεγονός ότι οι επανα-

πατριζόμενοι πολιτικοί πρόσφυγες αποτέλεσαν σημαντικό έμπυχο κεφάλαιο για την ανάπτυξη του χωριού μας και την Ελλάδα γενικότερα. Αρκετοί από αυτούς επέστρεψαν στην πατρίδα καταξιωμένοι επιστήμονες και με την γνώσεις τους πρόσφεραν στην Ελληνική πραγματικότητα.

Δεν παραγνωρίζει ότι την προσοχή αξίζει να επισύρουν και οι οικογένειες που έμειναν στο χωριό μετά το πέρας του εμφυλίου, διότι και αυτές έζησαν τις οδυνηρές συνέπειές του. Πολλές οικογένειες από αυτές που έμειναν πίσω έζησαν το χωρισμό, το ξεκλήρισμα, την ορφάνια. Και πολλά παιδιά από αυτά που έμειναν μεγάλωσαν σε ιδρύματα. Αναλαμβάνει την υποχρέωση μελλοντικά, συνεργαζόμενη με τους άλλους φορείς του χωριού, να αναδείξει και τη δική τους ζωή.

Ιδιαίτερη μνεία κάνει στις άριστες σχέσεις της Αδελφότητας με τα μέλη των πρώην κοινοτικών Συμβουλίων και τους προέδρους των, τον αείμνηστο Μιχάλη Θ. Φασούλη, Τάσο Χ. Τοίο, Βαγγέλη Ν. Σδούκο, Κοσμά Κ. Σδούκο και Χρήστο Γ. Φασούλη. Οι σχέσεις ήταν σχέσεις συνεργασίας, αλληλοκατανόησης και εποικοδομητικές. Είχαν στόχο πάντα την πρόοδο του Χωριού. Έτσι εξηγείται πως το χωριό μας μεγαλούργησε τις τελευταίες

δεκαετίες και διακρίθηκε ως Κοινότητα. Δεν παραλείπει να μην αναφερθεί και στο προσωπικό της πρώην Κοινότητας που βοήθησε προς αυτή την κατεύθυνση και ιδιαίτερα τον για τριάντα πέντε χρόνια γραμματέα Σωτήρη Β. Φασούλη, που με την εργατικότητα, το ήθος του και την ανθρωπιά του συνέβαλε στα μέγιστα.

Ευχαριστεί όλα τα μέλη της Αδελφότητας, όλους τους συγχωριανούς και όλους του φίλους που συμπαρα-

Ημερολόγιο του 2008

Ένα πολύ όμορφο ημερολόγιο λάβαμε από την Αδ/τα Λυκόραχης Αθηνών. Στο εξώφυλλο απεικονίζει έγχρωμα το παλιό και το νέο χωριό φθινοπωριάτικα. Στο εσωτερικό οι σελίδες του παρουσιάζουν ένα πανόραμα ασπρόμαυρων φωτογραφιών από τη ζωή και τις δραστηριότητες Λυκορραχιτών, μικρών και μεγάλων στις πρώην Σοσιαλιστικές χώρες.

Όπως γνωρίζουμε, αυτό το χωριό, χτισμένο στις υπώρειες του Γράμμου,

στάθηκαν στο έργο της. Ευχαριστεί για την συνεργασία τον Φίλοπρόδο Σύλλογο Κεφαλοχωρίου, τον Σύλλογο Θεσσαλονίκης, όλους τους φορείς του χωριού, τις τοπικές και δημοτικές αρχές, τους μέχρι σήμερα Προέδρους των τοπικών συμβουλίων, τους δημάρχους Γρηγόρη Παπανώτη και συγχωριανό μας Κοσμά Σδούκο.

Εύχεται στους απανταχού Λυκορραχίτες ευτυχισμένος ο καινούργιος χρόνος, υγεία, χαρά, προκοπή.

βρέθηκε στο επίκεντρο των επιχειρήσεων κατά τον αδελφοκτόνο πόλεμο με τα δυσάρεστα αποτελέσματα για τους κατοίκους του.

Στην τελευταία σελίδα υπάρχει κατάλογος με ονοματεπώνυμα, διευθύνσεις και τηλέφωνα των μελών της Αδ/τας στην Αθήνα.

Συγχαρητήρια στο Δ.Σ. της Αδ/τας για τις δραστηριότητες που παρουσιάζει.

Για άλλη μια χρονιά μας έρχεται από τον Μορφωτικό και Ορειβ. Σύλλογο Βρυσοχωρίου το ημερολόγιο του 2008 με φωτογραφίες από ξυλόγλυπτα ταβάνια, οντάδες, πόρτες κ.λ. που θυμίζουν άλλες εποχές. Είναι μερικά απ' όσα σώθηκαν από "την καταστροφή της γερμανικής λαίλαπας" όπως γράφει στο πρωτοσέλιδο και η Μαρία Τσούπη.

Μπράβο στο δραστήριο Σύλλογο.

ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΣΤΗ ΒΑΣΙΛΕΥΟΥΣΑ

Του ΗΛΙΑ ΑΝΔΡΕΟΥ

Στις 10 με 15 Οκτωβρίου 2007 ο Εξωραϊστικός και Φίλοπρόδος Σύλλογος Κόνιτσας πραγματοποίησε την πρώτη εκτός των συνόρων της χώρας μας εκδρομή, στην Κωνσταντινούπολη. Κατά την επιστροφή μας και ενώ πλησιάζαμε στην Κόνιτσα ο Πρόεδρος του Συλλόγου κ. Βασίλης Αθανασόπουλος κάλεσε να εκφρασθούν απόψεις και εντυπώσεις από την περαιωμένη ήδη εκδρομή. Κατά κοινή ομολογία η εκδρομή ήταν επιτυχής, οι εμπειρίες και οι εντυπώσεις συνταρακτικές, εκφράσθηκε δε η επιθυμία επανάληψης της εκδρομής όταν η Κωνσταντινούπολη θα είναι Ελληνική. Αυτή η ευχή που τόσα χρόνια κουρνιάζει στο συλλογικό μας υποσυνείδητο ανάγκασε την σκέψη μου να πισωγυρίσει στα μαθητικά μου χρόνια τότε που το αναγνωστικό της Ε' Δημοτικού αφιέρωνε πολλά αναγνώσματα στο Βυζάντιο και μεταξύ αυτών και το τραγούδι "ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ" από τις "Εκλογές από τα τραγούδια του Ελληνικού λαού" του Ν. Γ. Πολίτη, το οποίο παραθέτω αυτούσιο για να το επαναφέρω στην μνήμη των παλαιότερων και για να γίνει κτήμα των νεότερων.

Σημαίνει ο Θιός, σημαίνει η γής, σημαίνουν τα επουράνια σημαίνει κι η Άγια - Σοφιά το μέγα μοναστήρι, με τετρακόσια σήμαντρα κι εξήντα δυό καμπάνες.

Κάθε καμπάνα και παπάς, κάθε παπάς και διάκος.

Ψάλλει ζερβά ο βασιλιάς, δεξιά ο πατριάρχης κι απ' την πολλή την ψαλμουδιά εσειόντανε οι κολόνες.

Να μούνε στο χειρουργικό και να βγει ο βασιλέας, φωνή τους ήρθε εξ ουρανού κι απ' αρχαγγέλου στόμα "Πάψετε το χειρουργικό κι ας χαμηλώσουν τ' άγια παπάδες, πάρτε τα ιερά και σεις κεριά σβηστήτε γιατί είναι θέλημα Θεού η Πόλη να τουρκέψει.

Μόν' στείλτε στη Φραγκιά να 'ρθουν τρία καράβια το 'να να πάρει το Σταυρό και τ' άλλο το Βαγγέλιο το τρίτο το καλύτερο την Άγια Τράπεζά μας

Η Δέσποινα ταραχθηκε και δάκρυσαν οι εικόνες

- Σώπασε κυρά Δέσποινα και μην πολυδακρύζεις πάλι με χρόνους με καιρούς, πάλι δικά μας είναι.

Για πολλές γενιές το τραγούδι αυτό αποτέλεσε και αποτελεί ακόμη έκφραση πόνου και θλίψης του λαού μας για

το πάρσιμο της Πόλης αλλά και κρυφής λαχτάρας για την επανάκτησή της.

Για μια τέτοια πόλη σαν την Κωνσταντινούπολη που βουλιάζει κάτω από το βάρος των θρύλων, των παραδόσεων και της μακραίωνης ιστορίας της θα πρέπει πρώτα να αναφερθούμε στο απώτερο παρελθόν της. Πιστεύω ακράδαντα πως είναι η πόλη με την πλέον θαυμάσια γεωγραφική τοποθεσία. Για αυτόν και μόνο τον λόγο θα παραθέσω και πάλι αυτούσιο από το αναγνωστικό των μαθητικών μου χρόνων της Ε' τάξης το ανάγνωσμα "ΤΟ BYZANTIO" που αναφέρεται στο θρύλο της δημιουργίας στην συγκεκριμένη τοποθεσία της πρώτης αποικίας των Μεγαρέων. "Οι περισσότερες πόλεις οφείλουν την ακμή και την ιστορία τους στην κατάλληλη τοποθεσία όπου ιδρύθηκαν. Τέτοιο είναι και το Βυζάντιο αποικία των Μεγαρέων. Τα Μέγαρά ήταν αρχαία πόλη κοντά στην Αθήνα με αρκετή ναυτική δύναμη. Με τον καιρό όμως πλήθυναν πολύ οι κάτοικοι και η χώρα καθώς ήταν φτωχή δεν μπορούσε να θρέψει τόσο πληθυσμό, αναγκάζονταν λοιπόν να στέλνει στα μακρινά τα ξένα αποίκους, όπως έκαναν και τόσες άλλες ελληνικές πόλεις. Έτσι έστειλε κι εκείνους που ίδρυσαν το Βυζάντιο. Οι άποικοι λέει ο θρύλος πριν αναχωρήσουν θεώρησαν

φρόνιμο να συμβουλευθούν το Μαντείο των Δελφών. Πόλη νέα θα έχτιζαν, κι ο θεός σοφότερος από τους ανθρώπους, θα ήξερε καλύτερα που έπρεπε να τη χτίσουν. Οι απεσταλμένοι δεν άργησαν να φέρουν την απάντηση "Να χτίσετε την αποικία σας κοντά στην πόλη των τυφλών". Η απάντηση του Μαντείου ήταν σκοτεινή και κανένας δεν ήξερε ούτε και είχε ακούσει για τέτοια πόλη. Πίστευαν όλοι ότι ο χρησμός έκρυβε κάποιο μεγάλο καλό και αυτό τους έβαλε σε μεγαλύτερη σκέψη να ανακαλύψουν την πόλη των τυφλών. Με θάρρος λοιπόν οι νέοι ξεκίνησαν από την πατρίδα. Αρχηγός τους ήταν ο Βύζας, ένας έξυπνος και βαθυστόχαστος άνθρωπος. Στην αρχή έπιαναν σε κάθε λιμάνι της Μακεδονίας και της Θράκης, για να μάθουν από τους ντόπιους για την περίφημη πόλη των τυφλών. Κι όταν έπαιρναν την συνηθισμένη αρνητική απάντηση συνέχιζαν επίμονα το κουραστικό ταξίδι. Πέρασαν απ' όλα τα λιμάνια χωρίς να μπορέσουν να φωτισθούν, κι άρχισαν να πιάνουν και στις Ασίας τα παράλια. Έτσι έφτασαν στην Προποντίδα, χωρίς ούτε τώρα να γίνουν πιο σοφοί. Μερικοί άρχισαν να χάνουν το θάρρος τους, αλλά ο Βύζας δεν τους άφηνε να απελπιστούν. Η Πυθία, τους έλεγε, ξέρει περισσότερα από

τους ανθρώπους. Κουρασμένοι έφτασαν στη Χαλκηδόνα, στη μικρασιατική παραλία που κι αυτή την είχαν ιδρύσει άποικοι από τα Μέγαρά. Πολύ ευχαριστηθήκαν που αγκυροβόλησαν σε δικιά τους πολιτεία. Θα μπορούσαν επιτέλους να βγουν από τα πλοία, να ξεκουραστούν να βρουν τρόφιμα και να ζητήσουν πληροφορίες από φίλους τουλάχιστο και δικούς τους. Οι Χαλκηδόνιοι πρόθυμα τους φιλοξένησαν, όπως ο αδελφός τον αδελφό, αλλά για την πόλη τυφλών ούτε κι αυτοί είχαν ακούσει.

Ο Βύζας ούτε και τώρα έχασε το θάρρος του, όλη τη νύχτα βασάνιζε το νου του ο χρησμός και πρωί πρωί κατέβηκε στην παραλία. Κάθισε σε μια άκρη και συλλογιζόταν. Κάποτε σηκώνει τα μάτια του και βλέπει ένα ωραιότατο θέαμα, που το έκαναν μαγικό οι χρυσές του ήλιου ακτίνες. Μια θάλασσα στενή προς τα πάνω, ο Βόσπορος που έβγαине στον Εύξεινο, απ' όπου τα μύρια αγαθά του θεού κατέβαιναν. Η απέναντι ακτή με ένα μεγάλο κόλπο, αληθινός παράδεισος. Πλούσια βλάστηση από κάθε λογής φυτά φανέρωνε τα κρυστάλλινα νερά που την πότιζαν. Εφτά λόφοι γύρω κύκλωναν το μέρος, το προστάτευαν από τους άγριους καιρούς κι επιτρέπανε στα κυματάκια της θάλασσας να γλείφουν απα-

λά τα πόδια της ξηράς. Σωστό κλειδί της θάλασσας προς τα πάνω και προς τα κάτω, ό,τι ακριβώς χρειαζόταν σ' ένα θαλασσινό λαό σαν κι αυτούς. Το ανοικτό μάτι του Βύζαντα τα είδε όλα αυτά και δε χόρταινε κι ο βαθυστόχαστος αρχηγός θυμήθηκε τότε το χρησμό και με κρυφή λαχτάρα είπε μέσα του.

- Να ο τόπος που γυρεύουμε. Η πόλη των τυφλών είναι αυτή εδώ η Χαλκηδόνα, που οι κάτοικοί της και συμπατριώτες μου, λές κι ήταν τυφλοί δεν είδαν το έξοχο μέρος να ιδρύσουν την δική τους πόλη. Κι έτρεξε κι ανακοίνωσε τη σκέψη του στους συντρόφους του. Όλοι έμειναν σύμφωνοι. Πέρασαν λοιπόν απέναντι κι έχτισαν γύρω στον κόλπο την αποικία τους. Οι άποικοι από ευγνωμοσύνη στον άξιο αρχηγό την ονόμασαν από το όνομά του Βυζάντιο. Χίλια χρόνια αργότερα ανακάλυψε για δεύτερη φορά την επίκαιρη θέση το μάτι ενός νέου βαθυστόχαστου ανθρώπου, του Ρωμαίου αυτοκράτορα Κωνσταντίνου, που ήταν απελπισμένος από τη λιπόψυχη Ρώμη. Δεν ήταν μόνο προικισμένη με πολλά φυσικά χαρίσματα, ήταν ακόμη το κλειδί που ένωνε δυο ηπείρους, Ευρώπη και Ασία δυο κόσμους, Ανατολή και Δύση. Και την έκανε πρωτεύουσά του, πρωτεύουσα της Ανατολής και

Δύσης. Το Βυζάντιο έχασε πια τ' όνομά του και πήρε νέο όνομα από τον ιδρυτή, ονομάστηκε "Κωνσταντινούπολη". Ολόκληρη όμως η αυτοκρατορία ονομάστηκε απ' αυτό "Βυζαντινή αυτοκρατορία".

Ας έρθουμε τώρα στην εκδρομή καθ' εαυτή και στο ξετύλιγμα των εμπειριών που αποκομίσαμε στη διάρκεια των έξι ημερών. Πρώτη ημέρα 10 Οκτωβρίου διανυκτέρευση στην Κομοτηνή. Ο καιρός είναι ευχάριστος και ασυνήθιστα ζεστός για την εποχή αυτή. Πραγματοποιούμε μια μικρή νυχτερινή έξοδο στο κέντρο της πόλης για το οποίο μπορώ να πω ότι είναι συγκροτημένο και δομημένο με σωστό τρόπο με προσεκτικές και καθόλου υπερβολικές παρεμβάσεις στην πλατεία. Η παρουσία του φοιτητόκοσμου δίνει ένα ευχάριστο τόνο στο όλο σκηνικό. Σκέφτομαι πόσο διαφορετικά θα ήταν τα πράγματα και στην δική μας πόλη αν είχαμε μια σχολή έστω και επιπέδου Τ.Ε.Ι. Ημέρα Πέμπτη 11 Οκτωβρίου πολύ νωρίς περνάμε τα δύο τελωνεία στους Κήπους του Έβρου και ανοιγόμαστε πλέον στην απέραντη πεδιάδα της Ευρωπαϊκής Τουρκίας. Γευματίζουμε στην αρχαία Ραιδεστό που είναι η πρώτη μεγάλη πόλη που συναντάμε. Προσεγγίζουμε τα παράλια της Προποντίδας και τις επαύλεις όπου

κάνουν τις θερινές τους διακοπές οι εύποροι κάτοικοι της Πόλης. Δεν αργούμε και πολύ να έλθουμε σε επαφή με τα προάστια της Κωνσταντινούπολης για τα οποία πρέπει να ειπωθεί ότι εκτείνονται σε μήκος τριάντα χιλιομέτρων από το ιστορικό κέντρο της Πόλης. Με εντυπωσιάζουν τα πρηνή του εθνικού δρόμου με τον άρτιο καλωπισμό τους. Η προσπάθεια δημιουργίας καλής εικόνας είναι εμφανής αλλά το αποτέλεσμα αξιόλογο, κάτι τέτοιο δεν συναντάμε στη χώρα μας. Και πάλι σκέφτομαι την πόλη μας και τα χάλια της εισόδου της καθώς και εκείνα του εθνικού δρόμου, χάλια αδιόρθωτα γεννήματα του αποκαλούμενου "πολιτικού κόστους" και της αντίληψης μην κακοκαρδίσουμε κανέναν και χάσουμε την ψήφο του. Ατέλειωτα νεόδμητα οικοδομικά τετράγωνα μαρτυρούν την υπεράνθρωπη προσπάθεια του Τουρκικού κράτους να προσφέρει ανθρωπινή διαβίωση στα εκατομμύρια των κατοίκων της Πόλης. Όσο προχωράμε η ματιά μας έρχεται σε επαφή με προάστια τα οποία από τον τύπο των κατοικιών τους φαίνεται πως κατοικούνται από την ανώτερη τάξη. Παρατηρώ τους μαθητές που επιστρέφουν στα σπίτια τους, είναι ντυμένοι ομοιόμορφα κάτι για το οποίο συμφωνώ και μάλιστα τα αγόρια φορούν και γραβάτα.

Εδώ εμείς κάτι τέτοια τα καταργήσαμε σαν ανελεύθερες αντιπαιδαγωγικές αντιλήψεις και στη θέση τους δημιουργήσαμε την ταξική παιδεία των επώνυμων ακριβών ενδυμάτων και καθιερώσαμε φαινόμενα σχολικής πασαρέλας.

Και ενώ εμείς σιγά - σιγά λόγω κυκλοφορίας με τα δύο λεωφορεία προσεγγίζουμε το κέντρο, εκατοντάδες αυτοκίνητα κατά κύματα κινούνται εκτός της Πόλης, δεδομένου ότι ακολουθεί ο τριήμερος εορτασμός του Ραμαζανιού. Για τον ίδιο και εμείς λόγω δηλαδή της τριήμερης αργίας πριν καταλύσουμε στα ξενοδοχεία θα επισκεφθούμε την Σκεπαστή Αγορά (Καπαλί Τσαρσί). Κατεβαίνοντας από το λεωφορείο ερχόμαστε σε επαφή με το πυκνό πλήθος των ντόπιων και των επισκεπτών και αυτό είναι η πρώτη γεύση μιας υπαρκτής μεγαλούπολης των δέκα επτά εκατομμυρίων ψυχών. Η αγορά έχει έκταση 300 στρέμματα, 80 δρόμους, περίπου 4.000 μαγαζιά στα οποία εργάζονται 15.000 άτομα και σε καθημερινή βάση την επισκέπονται 500 χιλιάδες πελάτες που μπορούν να αγοράσουν ναργιλέδες σαμοβάρια, κεραμικά, όνυχες, φλιτζάνια, κομπολόγια, κουτάκια από φίλντισι και σεντέφι κάθε είδους από υφάσματα και χαλιά και πολλά άλλα και φυσικά χρυσαφικά. Οι 1.500 χρυσοχόοι σε κα-

τεργασμένη και ακατέργαστη μορφή κατέχουν περίπου 10 τόνους χρυσού. Οι τιμές σπκώνουν αρκετό παζάρι, αρκεί να έχει κάποιος την υπομονή και φυσικά είναι διπλάσιες από το τελικό τίμημα. Αφού επί τρίωρο πήραμε μια καλή γεύση από ανατολίτικο παζάρι το οποίο όντως μας εντυπωσίασε, επιβιβαζόμαστε στα λεωφορεία προκειμένου να καταλύσουμε στα ξενοδοχεία που βρίσκονται στην περιοχή Τακσέμ και κοντά στην ομώνυμη πλατεία γνωστή για τους ταξικούς αγώνες της εργατικής τάξης οι οποίοι πολλές φορές αντιμετωπίστηκαν με πρωτοφανή αγριότητα από τις εκάστοτε κυβερνήσεις και το στρατιωτικό κατεστημένο σε περιόδους που κατείχε την εξουσία.

Ημέρα Παρασκευή 12 Οκτωβρίου το πρόγραμμα προβλέπει περιήγηση με καράβι στο Βόσπορο και επίσκεψη στα Πριγκιπωνήσια. Αρχίζουμε σιγά - σιγά και αποκτούμε εποπτεία της Πόλης και πιο συγκεκριμένα αυτού που πρωτίστως μας ενδιαφέρει την θέση της Αγίας Σοφίας σε συνάρτηση με τον Κεράτιο κόλπο. Όπου και να στρέψει κανείς το βλέμμα του συναντά τζαμιά όπως το Μπλέ Τζαμί, Οσμάνιγιε, Σουλειμανίγιε, Γενή, Φάτιχ και άλλα, με τους μιναρέδες να λογχίζουν τον ουρανό της Κωνσταντινούπολης. Διαπλέουμε για λίγο τον Βόσπορο προς βορρά και μέχρι την

κρεμαστή γέφυρα Ατατούρκ η οποία εγκαινιάστηκε το 1973 με συνολικό μήκος 1.560 μ. πλάτος 33 και ύψος 64 μέτρα. Οι κολόνες που στηρίζεται η γέφυρα απέχουν μεταξύ τους 1.074 μ και έχουν ύψος 165 μέτρα, η γέφυρα κατατάσσεται ως 4η μεγάλη γέφυρα της Ευρώπης και 7η του κόσμου. Δεν περίμενα ποτέ πως τα τραγουδισμένα στενά του Βοσπόρου θα διέθεταν τόση μαύρη αξιολογία φυσική ομορφιά η οποία συμπληρώνεται από έξοχα παραθαλάσσια μέγαρα με την παρατήρηση πως τα πλέον περίτεχνα είναι κατασκευασμένα από ξύλο. Με το που περνάμε κάτω από την κρεμαστή γέφυρα Ατατούρκ το καραβάκι κάνει στροφή και οδηγούμαστε πλέον προς νότο για τα Πριγκιπονήσια που από την Πόλη απέχουν 20 μίλια και πολύ λιγότερο από την ασιατική ακτή. Το σύνολο των νησιών είναι εννέα και το όνομα τους δόθηκε επειδή χρησίμευαν ως τόπος αναψυχής ή φυλάκισης των βυζαντινών πριγκίπων. Επισκεπτόμαστε πρώτα την νήσο Χάλκη όπου και η ομώνυμη Θεολογική Σχολή την οποία βλέπουμε στην κορυφή του λόφου και κατόπιν την νήσο Πρίγκηπο όπου κάνουμε το γύρω του νησιού με αλογόμαζα και έχουμε την ευκαιρία να απολαύσουμε από κοντά τα υπέροχα ξύλινα αρχοντικά με τους θαυμάσιους χρωματισμούς και

τους περιποιημένους ανθόκηπους. Ακόμη μια φορά μας δόθηκε η ευκαιρία να διαπιστώσουμε την έντονη ταξική διαστρωμάτωση της Τούρκικης κοινωνίας. Διαπλέοντας την Προποντίδα είχαμε την ευκαιρία να διαπιστώσουμε πως η Κωνσταντινούπολη στην Ασιατική ακτή, όπου και η Βυζαντινή Χαλκηδόνα εκτείνεται από βορρά προς νότο σε πολλά χιλιόμετρα τα οποία ο συνοδός μας τα υπολόγισε σε ενενήντα.

Ημέρα Σάββατο 13 Οκτωβρίου, η πλέον σημαντική ημέρα της εκδρομής μας εφόσον πρόκειται να κάνουμε πραγματικότητα το προσκύνημα στην Αγία - Σοφία Δυστυχώς ο καιρός έχει αλλάξει και είναι βροχερός. Επισκεπτόμαστε πρώτα το ανάκτορο Ντολμά - Μπαχτσέ που στην κυριολεξία σημαίνει γεμιστό περιβόλι και πιο συγκεκριμένα ονομάστηκε έτσι γιατί κτίστηκε σε τεχνικές προσχώσεις στην παραλία του Βοσπόρου. Η ανέγερση άρχισε το 1843, επιβλέπων αρχιτέκτονας ήταν ο Καραμπέτ Μπαλιάν Αρμενικής καταγωγής. Κατοικήθηκε από τους σουλτάνους μέχρι το 1922, οπότε έγινε η ανακήρυξη της Τουρκικής Δημοκρατίας. Το ανάκτορο έγινε θέρετρο του Κεμάλ Ατατούρκ ο οποίος απεβίωσε σε αυτό από κίρρωση του ύπατος το 1938.

(Συνέχεια στο επόμενο)

Πεκλάρι στη Σκιά του Σμόλικα

ΣΠΥΡΟΣ ΛΙΑΝΟΣ

Ερευνητής-λαογράφος, βρέθηκε στο χωριό μας ευλαβής προσκυνητής στη μεγάλη γιορτή των Αγίων μας, Αγίας Παρασκευής και Αγίου Παντελεήμονος, στις 26-27 Ιουλίου 2005, με τη σύζυγο του Σοφία.

Για πρώτη φορά συμμετείχαν ενεργά στο μεγάλο αντάμωμα των Πεκλαριτών στο πανηγύρι του χωριού.

Ας αφήσουμε καλύτερα τον ίδιο να μας πει λίγα λόγια και πώς έφτασε στο ιστορικό αρχείο-ντοκουμέντο του Σπιτιού του Παιδιού: Κ.Γ.Κ.

"Είναι βέβαια γνωστή η ικανοποίηση που νιώθουμε όλοι μας όταν βλέπουμε να εκπληρώνονται κάποιες επιθυμίες μας. Την ικανοποίηση λοιπόν αυτή ένιωσα και εγώ το καλοκαίρι του 2005 όταν μπόρεσα να επισκεφθώ για ένα πενήνήμερο την περιοχή της Κόνιτσας. Είχα διαβάσει και δει σε φωτογραφίες πολλά πράγματα σχετικά με την ιστορία και τα αξιοθέατα της περιοχής και αυτό ήταν που μου είχε δημιουργήσει και την έντονη επιθυμία να γνωρίσω από κοντά αυτό τον τόπο.

Επωφελούμενος λοιπόν της φιλοξενίας αλλά και της ξενάγησης που μου προσέφερε ο ξεχωριστός φίλος

Πεκλαρίτης Κώστας Κίτσιος είδα και διαπίστωσα πόσο αληθινά και όμορφα ήταν όλα όσα ήξερα μόνο από τα βιβλία και τις φωτογραφίες.

Αλήθεια τι να πρωτοθυμηθώ; Περιπάτησα με συγκίνηση πάνω στα γεφύρια του Αώου και του Βοϊδομάτη. Επισκέφθηκα και προσκύνησα ευλαβικά την Παναγία τη Μολυβδοσκεπάστη και την Αγία Παρασκευή, τον Προφήτη Ηλία και τον Άγιο Νικάνορα στους ομώνυμους λόφους απ' όπου η θέα στην τριγύρω περιοχή είναι ανεπανάληπτη. Επισκέφθηκα το Μπουραζάνι με την καταπληκτική του φάρμα, και τα ξακουστά Μικρό και Μεγάλο Πάπιγκο. Δοκίμασα καταπληκτικό ραβανί στη πλατεία της Κόνιτσας και έφαγα απίθανη ψητή πέστροφα δίπλα στα δροσερά νερά του Βοϊδομάτη. Ένωσα ιδιαίτερη συγκίνηση καθώς βρέθηκα στο τελωνείο της Μέρτζανης, λίγα μόλις μέτρα από τα σύνορα με την Αλβανία, την Βόρεια Ήπειρο δηλαδή, εκεί που βρίσκονται εγκλωβισμένοι από τις διεθνείς συνθήκες χιλιάδες βορειοηπειρώτες. Είχα τη τύχη και τη χαρά να βρεθώ στο διήμερο πανηγύρι που γίνεται στο Πεκλάρι στις 26-27 Ιουλίου και να διαπιστώσω μεταξύ των άλλων

την αθρόα συμμετοχή των Ηπειρωτών σε αυτό τους το αντάμωμα και το πάθος τους καθώς χόρευαν τα παραδοσιακά τους τραγούδια. Περπάτησα στα στενά δρομάκια στο Πεκλάρι, έφθασα μέχρι εκεί κάτω στην καταπράσινη ρεματιά που βρίσκεται δυστυχώς ξεχασμένο και παραμελημένο το παλιό πέτρινο γεφύρι του χωριού. Δεν παρέλειψα όχι μόνο να επισκεφθώ και να προσκυνήσω στις παμπάλαιες εκκλησίες του Αγίου Γεωργίου και του Αγίου Παντελεήμονα αλλά να θαυμάσω το σπουδαίο εσωτερικό τους διάκοσμο (του Αγίου Γεωργίου κυρίως) και να μάθω αρκετά πράγματα σχετικά με την ιστορία αυτών των ναών. Και τέλος να διαπιστώσω, από πρώτο χέρι που λένε, την καταπληκτική φιλοξενία που προσφέρουν οι Ηπειρώτες!

Έφυγα λοιπόν από το Πεκλάρι με τις καλύτερες αναμνήσεις και με την υπόσχεση ότι κάποτε θα ξαναπάω για να δω και να μάθω ό,τι δεν πρόλαβα στην πρώτη μου επίσκεψη.

Στην υπόσχεσή μου αυτή συμπεριλαμβάνεται και η περιέργειά μου να ερευνήσω και να μάθω οτιδήποτε σχετικό με την περιοχή και ιδιαίτερα με την ονομασία Πεκλάρι. Δυστυχώς έως τώρα πολύ λίγα πράγματα έχω συλλέξει σχετικά, αλλά η ερευνά μου στα αρχεία της βιβλιοθήκης της Βουλής των

Ελλήνων μου προσέφερε την αναπάντεχη ανακάλυψη της έκδοσης το "Σπίτι του Παιδιού" με τα κείμενα και την φωτογραφία που οφείλονται στον αγαπητό φίλο Κώστα Κίτσιο που βέβαια την εποχή της δημοσίευσής τους ήταν ακόμη μαθητής!

Σας τα στέλνω λοιπόν και εφόσον υπάρχει η δυνατότητα παρακαλώ να τα δημοσιεύσετε στις φιλόξενες σελίδες του εξαιρετικού περιοδικού σας.

ΣΠΥΡΟΣ ΛΙΑΝΟΣ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΠΕΚΛΑΡΙ 10ΕΤΙΑ 1950

Το υπό την Προστασίαν του Εράνου λειτουργούν στο Πεκλάρι "Σπίτι του Παιδιού" έγινε για το χωριό μας ένα σπουδαίο πνευματικό και τεχνικό ίδρυμα.

Αυτό οφείλεται όχι μόνο στο εξαίρετο προσωπικό του, αλλά και στην πρόθυμη συμπαράσταση της μικρής κοινωνίας του χωριού μας. Όποιος επισκέπτεται το Σπίτι μας διαπιστώνει αμέσως πόση δραστηριότης αναπτύσσεται εκεί από όλους και τι έργο επιτελείται!

Ευγνώμονες πάντοτε, αποστέλλομεν ένα μεγάλο ευχαριστώ στους συντελεστές του λαμπρού αυτού Ιδρύματος που ευδόκησαν να ιδρύσουν

στο χωριό μας. Η σχολική και εξωσχολική νεολαία με αγάπη και στοργή αναγνωρίζουν του Εράνου τας τόσας φροντίδας.

ΤΟ "ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ" ΠΕΚΛΑΡΙΟΥ

Ως Κρίνος ανοιξιάτικος
τα μύρα σου σκορπίζεις
ως ήλιος τας ακτίνες σου
στέλεις και μας φωτίζεις.
Οι μαθηταί ως μέλισσες
ροφούν την ευωδιά σου
αντλούν σοφίαν, μόρφωσιν
μέσα απ' την καρδιά σου.

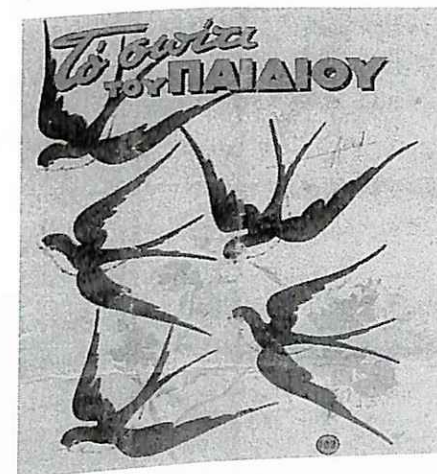
ΚΩΝ/ΝΟΣ Γ. ΚΙΤΣΙΟΣ

Δημοσιεύω εδώ ΣΚΟΠΕΥΤΗ ΚΙΤΣΟ
το ποίημα σου που μου στέλνεις για το
Σπίτι του Παιδιού Πεκλαρίου (Πηγής):

Στο χωριό μας το Πεκλάρι
προ καιρού τι μεγαλείο
Σπίτι του Παιδιού έχει γίνει
το παλιό μας το σχολείο.

Όλοι εργάζονται με ζήλο
Αρχηγός, προσωπικό
κι όλοι οι χωριανοί θαυμάζουν
τον ιερό του το σκοπό.

Όλοι μας μικροί - μεγάλοι
τρέχουμε με προθυμία
ν' απολαύσουμε εκεί μέσα
με χαρά την εργασία.

Τα κορίτσια μας έγιναν
μοδιστρούλες αγαθές
μάθαν κέντημα και τόπι
γίναν και νοικοκυρές.

Τα παιδιά μαθαίνουν τόσα
πράγματα γεωργικά,
μάθαν όλα να μπολιάζουν
εις το μάτι τα φυτά.

Για όλα αυτά αξίζει μύρια
Αρχηγός, προσωπικό
κι' ο καλός μας Γεωπόνος
που τον λένε Δημήτρο.

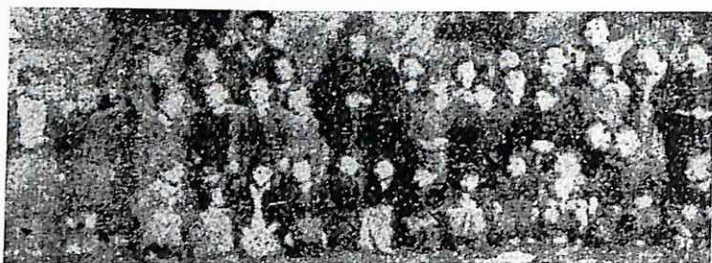
Κι' ο τσαγκάρης ο Βαγγέλης
είναι εξαίσιο παιδί
έχει μάθει να σοδιάζουν
όλοι τους οι νεαροί.

Κι' η μοδίστρα, μια κοπέλα
πρόθυμη και ευγενής
έχει μάθει να γαζώνουν
τα κορίτσια της Πηγής.

Κι' η υφάντρα, που εσχάτως
έχει πιάσει εργασία,
τη σαίτα στα κορίτσια
την διδάσκει εν αρμονία!

Μα κι' ο μαραγκός, ακούστε,
που τον λένε Γιαννακό
έχει μάθει για να σέρνουν
το ζερπίλι στο λαιμό.

Κώστας Γ. Κίσιος
Μαθητής Η' τάξης
Οκταταξίου Γυμνασίου Κόνιτσας

ΜΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ 1000 ΛΕΞΕΙΣ

Τα παιδιά του Σπιτιού με την Αρχηγό, τον ιερέα μας και τον γεωργοτεχνίτη. (Ατυχώς, λόγω μη ύπαρξης της πρωτοτύπου φωτογραφίας, δεν διακρίνεται αυτό που απεικονίζει)

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΘΕΟΔ. ΜΠΟΥΡΗ

Πλησιάζουν τα Χριστούγεννα. Η σκέψη όλων και ιδιαίτερα εμάς των μεγαλυτέρων στην ηλικία, ταξιδεύει ξελογιασμένη, για ν' ανταμώσει με νοσταλγία και αγάπη τα περασμένα.

Αναζητά επίμονα θά'λεγε κενείς, να επικοινωνήσει νοερά, με τα ανεπαύλητα εκείνα χριστουγεννιάτικα ήθη και έθιμα, που τόσο άγγιζαν την ψυχή του καθενός μας, στα σκληρά και επώδυνα χρόνια της προπολεμικής και μεταπολεμικής περιόδου.

Είναι καθήκον μας θαρρώ να ενθυμούμαστε, αραιά και που, τις ρίζες μας. Την εποχή κατά την οποία προύχοντες και φτωχοί αδελφωμένοι και περικαρείς έπαιρναν ενεργό μέρος στις γιορταστικές εκείνες εκδηλώσεις, που άρχιζαν από τις παραμονές του Χριστού και διαρκούσαν μέχρι τα Θεοφάνεια.

Μπροστάρης "στα μέσα και έξω" ο παππούς, με τη σοφία που διέθετε και τη μακροχρόνια πείρα ολόκληρης ζωής, έπρεπε πρώτα απ' όλα να επιλέξει μέσα από τη στάνη του, το προσφορότερο για τη μεγάλη γιορτή σφαχτό,

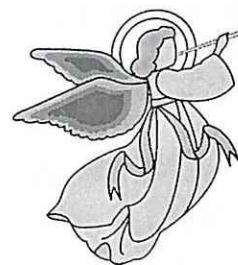
που με το παραδοσιακό οικόσιπο γουρουνάκι θα κοσμούσαν το Χριστουγεννιάτικο τραπέζι.

Θυμάμαι σαν τώρα το προσωρινό σφαγείο που ετοίμαζε με σκεπτικισμό ο οικοδεσπότης κάθε σπιτιού και το έστηνε κάτω από κάποιο σκέπαστρο ενός υπαίθριου χώρου.

Κόρες και νύφες - υπ' όψη πως πατριαρχικές οικογένειες επικρατούσαν τότε - έπρεπε να καθαρίσουν προσεχτικά όλους τους εσωτερικούς και βοηθητικούς χώρους του σπιτιού. Να ετοιμάσουν το ρακί, το κρασί, και τα γλυκίσματα. Να ρίξουν στον οικιακό φούρνο τα σιταρόψωμα, τις πίτες και οπωσδήποτε τα πρόσφορα που προορίζονταν για την Εκκλησία.

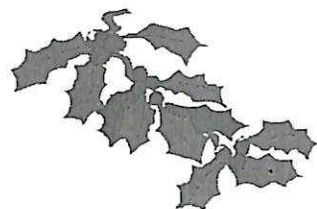
Να ψηθούν σύμφωνα με τα έθιμα τα σπάργανα του Χριστού. Να ετοιμασθούν και να μπουν στη θέση τους τα φιλοδωρήματα των παιδιών που θα περνούσαν πρώι για να τραγουδήσουν τα κάλαντα.

Σύσσωμο το χωριό, μετά από μια μακροχρόνια νηστεία, έπρεπε να παρακολουθήσει με τη δέουσα κατανύξη τη θεία λειτουργία της Γέννησης του

Θεανθρώπου. Να μεταλάβουν τα άκραντα μυστήρια, αφού πρώτα ζητήσουν συγχώρηση ο ένας από τον άλλον και δώσουν την καθιερωμένη "άφεση των αμαρτιών". Κινούμενοι, σ' όλο το διάστημα των εορτών, με τις ανάλογες προφυλάξεις, γιατί οι Καλικάντζαροι караδοκούσαν στους δρόμους του χωριού με σκοπό να ενοχλήσουν τους περαστικούς και να προκαλέσουν το φόβο.

Πριν, αλλά και μετά το "Χριστός γεννάται" επικρατούσε παντού το α-

διαχώρητο. Οι ευχές, τα κεράσματα, οι φιλοφρονήσεις και τα γλέντια ξεσήκωναν κυριολεκτικά το χωριό και συνεχίζονταν μέρα και νύχτα.

Καλή τους ώρα οι άνθρωποι του παλιού καιρού όπου χαίρονταν αδελφωμένοι με τα ελάχιστα εκείνα μέσα και τις διευκολύνσεις που τους παρείχε το πενιχρό βαλάντιό τους.

Ειλικρινά πίστευαν στον νεογέννητο Χριστό και εναπόθεταν τις ελπίδες όλες και τα όνειρά τους στον επουράνιο Πατέρα.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Κυκλοφόρησαν πρόσφατα δυο νέα βιβλία του γνωστού Γιαννιώτη συγγραφέα Λάμπρου Μάλαμα.

1. «Περιγηπτικές αναδρομές» 2. «Στιχουργικό Πολύπτυχο»

Δ/ση συγγραφέα Ανεξαρτησίας 188 - 45444 Γιάννινα

Τηλ. 26510 22030

Dr. ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΓΚΟΣ

Οδοντίατρος - Ενδοδοντολόγος
Λέκτορας Οδοντιατρικής Α.Π.Θ.

Ι. ΔΡΑΓΟΥΜΗ & ΕΓΝΑΤΙΑ
(ΒΑΜΒΑΚΑ 1) ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΤΗΛ. 2310 265168
ΚΙΝ. 6977032376

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΤΣΑΝΟΥ-ΖΕΥΓΟΛΑ

Συμβολαιογράφος

ΑΒΕΡΩΦ - ΚΟΝΙΤΣΑ
ΤΗΛ.: 26550 22529

ΤΗΛ. ΟΙΚΙΑΣ: 26510 93622
ΚΙΝ.: 6945182799

Η ΞΕΧΑΣΜΕΝΗ ΗΠΕΙΡΟΣ ΚΑΙ Η ΕΠΑΝΑΚΑΤΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΜΕΘΟΡΙΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΜΑΣ

Πολλές φορές έχει ακουσθεί ότι η Ήπειρος είναι η πιο φτωχή περιοχή της Ευρώπης και η πιο αραιοκατοικημένη της Ελλάδος. Και είναι αλήθεια και τα δύο.

Η Ήπειρος είναι, κατ'εξοχή, ορεινή περιοχή και το σχετικά άγονο έδαφος της μόλις και μετά βίας εξασφάλιζε στους κατοίκους της τα προς το ζην, αλλά και οι επιπτώσεις από τις δοκιμασίες των πολέμων και των επιχειρήσεων των ανωμάλων καταστάσεων, οι οποίες καθιστούσαν προβληματική την διαβίωση των, ήταν οι αιτίες της εγκατάλειψης των χωριών και η φυγή στα αστικά κέντρα, για την εξεύρεση εργασίας και την προστασία των από τους ελλοχεύοντες κινδύνους, οι οποίοι συνετέλεσαν ουσιαστικά στη μείωση του ανθρώπινου δυναμικού του ηπειρωτικού χώρου.

Ιδιαίτερα, όμως, και πιο έντονο είναι το πρόβλημα στην παραμεθόριο με την Αλβανία, στα χωριά του Παγωνίου και της Κόνιτσας, όπου σε μερικά από αυτά διαπιστώνεις την τραγική μείωση των κατοίκων και σε άλλα την παρουσία μόνον ενός ή δύο ή και κανέναν από αυτούς.

Χωρίς να είναι υπερβολή, τα χωριά αυτά της παραμεθορίου είναι παραμε-

λημένα και έχουν παραδοθεί στη λησμονιά στην εγκατάλειψη και την αδιαφορία του κράτους, σαν να μην είναι Ελλάδα αυτή η πολύπαθη Ακρική ΓΗ, με την ασύγκριτη προσφορά της στους Εθνικούς αγώνες της πατρίδος και γιαυτό επίδοξοι νοικοκυρέοι ορέγονται να την "προστατεύσουν". Και για να μη συμβεί αυτό, είναι βαθύτατο το χρέος της Πολιτείας να στηρίξει αποφασιστικά την Ακρική Ήπειρο, και τονίζουμε ιδιαίτερα τα άδεια από τους κατοίκους των χωριών της παραμεθορίου. με ουσιαστικές και άμεσες επεμβάσεις, τόσο στον τομέα της αποτελεσματικής ασφάλειας όσον και στον τομέα της οικονομικής ανάπτυξης, με μοναδικό σκοπό την επανακατοίκηση των ερημωμένων χωριών μας, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις εκείνες που θα κάνουν ανθρώπινη την διαμονή τους. με την προστασία της υγείας των, την εξασφάλιση των επικοινωνιών, ενέργειας και προ παντός με την ανακατασκευή και βελτίωση του οδικού δικτύου, όπου και αν υπάρχει πατημένος δρόμος που οδηγεί ακόμη και σε λίγα σπίτια, όπως είναι το χωριό μου ο Παγωνίσκος.

Για να επανακατοικηθούν, όμως, τα ερημωμένα χωριά μας απαιτούνται

γενναίες και άμεσες αποφάσεις της Πολιτείας, με ειδικότερα και αποτελεσματικά προγράμματα που θα εγγυηθούν την προσέλευση των ξενιτεμένων Ηπειρωτών να εγκατασταθούν στον τόπο των γονιών τους, για μια μόνιμη ή και ημιμόνιμη κατοίκηση. Και το μεν πρώτο από αυτά είναι: Η τροποποίηση της αποφάσεως 60885/4983 ΦΕΚ 656 Β 16-10-1990 Υπουργού Μάνου για την χορήγηση αδειών από προέδρους κοινοτήτων και σήμερα από τους Δημάρχους κατασκευής αποθηκών, να επεκταθεί και να δίδονται άδειες ανεγέρσεως κατοικιών τουλάχιστον, μέχρι 75 τετραγωνικών μέτρων ΑΤΕΛΩΣ. Το μέτρο αυτό είναι ένα ουσιαστικό κίνητρο για τους ξενιτεμένους, χωρίς να κοστίσει στο κράτος ούτε ένα Ευρώ και χωρίς καμιά απώλεια εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού αφού, έτσι κι αλλιώς, χωρίς το κίνητρο της ατέλειας, κανένας δεν θα τολμήσει να καταβάλει το τόσο υψηλό κόστος της αδείας ανεγέρσεως, όσο δηλαδή, απαιτείται και στα μεγάλα αστικά κέντρα της πατρίδος μας. Το δε δεύτερο είναι: Σε κάθε ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟ, που θα επανέλθει στην πατρώα ακριτική γή για μόνιμη κατοίκηση, να ΔΟΘΕΙ διπλή σύνταξη ως ΕΠΙΔΟΜΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ και είναι βέβαιον ότι τα χωριά μας θα ξαναζωντανέψουν και θα σφύζουν από ζωή, όλο το χρόνο, και τότε και οι νεώτεροι θα έλθουν για να

καταπιαστούν με δραστηριότητες όλων των ειδικοτήτων, για την ικανοποίηση των αναγκών των κατοίκων, κάθε περιοχής και χωριού και θα λειτουργήσει "Το αγώγι ξυπνάει τον αγωγιάτη". Τό κόστος δεν είναι μεγάλο για τον κρατικό κορβανά. Ο σκοπός όμως και το αποτέλεσμα είναι τεράστιας ανθρωπιστικής και εθνικής σημασίας και αξίας. Το όφελος είναι πολλαπλό γιατί επιτυγχάνεται η συνέχιση της ζωής των ακριτικών χωριών μας, η διατήρηση της Ελληνικής γης και η αποσυμφόρνηση των αστικών κέντρων. Τά μέχρι σήμερα προγράμματα να έλθουν οι νέοι στα ερημωμένα χωριά μας απέτυχαν και δεν κατόρθωσαν να τους πείσουν, γιατί δεν είχαν προοπτική και κανένα όφελος για τους.

Τόσα και τόσα ξοδεύονται για επιδόματα και δωρεάν παροχές και στεγαστικά πλεονεκτήματα σε μετανάστες και λοιπούς που έρχονται από άλλες χώρες και, μάλιστα, εγκαθίστανται στα αστικά κέντρα και επαυξάνουν την πληθυσμιακή συμφόρνηση που μαστίζει την χώρα μας. Γι' αυτούς που γεννήθηκαν και μάτωσαν σ αυτή τη γή, για αυτούς που με τον ερχομό τους θα ορθώσουν, το ανύπαρκτο σήμερα. ΑΝΑΧΩΜΑ στην πλημμυρίδα που απειλεί τη χώρα μας, δεν υπάρχει κρατικό ενδιαφέρον και ανάλογη μέριμνα και προοπτική προστασίας για την επιστροφή τους στις πατρογονικές Εστίες,

που μόνη σκέψη και επιθυμία τους είναι η Ήπειρος να παραμείνει Ελληνική!

Η εφαρμογή των προτεινομένων είναι εύκολη. Η δυσκολία έγκειται στο αν θελήσουν να ασχοληθούν και να κατανοήσουν το πρόβλημα οι Αρμόδιοι και Υπεύθυνοι, προς τους οποίους και απευθύνεται η παρούσα.

Κανένας ΑΡΜΟΔΙΟΣ δεν έχει υποψιασθεί, με την μακαριότητα της αδιαφορίας που τους διακατέχει, ότι η ερήμωση των ακριτικών χωριών μας ενθαρρύνει τον θανάσιμο κίνδυνο της αρπαγής και της εγκαταστάσεως των από "πλησιόχωρους μετανάστες", επικαλούμενοι και κοινοτικές "ντιρεκτίβες", και εμπορούμενοι, μάλιστα, και από αλυτρωτικές σκέψεις.

Σήμερα έχουμε το Εθνικό πρόβλημα της Μακεδονίας και είναι βέβαιον, ότι μετά από αυτό έρχεται της Ηπείρου! Πότε, Πώς και από Ποιόν θα αντιμετωπισθεί; Ή μοιρολατρικά θα αναμείνουμε "το μόρσιμον ήμαρ" των προγονικών μας εσίων;

Στο Εθνικό μας Κοινοβούλιο έχουμε τους αντιπροσώπους του Νομού μας, όλων των κομμάτων και ακόμη σήμερα έχουμε στην Κυβέρνηση δύο Υφυπουργούς, τον κ. Σταύρο Καλογιάννη στο ΥΠΕΧΩΔΕ και τον κ. Κων/νο Τασούλα στο ΥΠΕΘΑ των οποίων την δραστηριοποίηση, την φροντίδα και το ζωηρό ενδιαφέρον με α-

ποφασιστικότητα και αποτελεσματικότητα έστω και καθυστερημένα, αναμένουμε να εκδηλωθεί για να σωθούν τα χωριά μας. Και πίστη μας είναι ότι, εκεί που έχουν φθάσει τα πράγματα, άλλη λύση του προβλήματος δεν υπάρχει και θα είναι καταστροφική η περαιτέρω αναμονή, πολύ δε περισσότερο η αναβολή και η σιωπή.

Επίσης ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Κároλος Παπούλιας, του οποίου η φροντίδα για την γεννέτειρά του είναι γνωστή, θεωρούμε ότι δεν θα αφήσει κάθε ευκαιρία ανεκμετάλλευτη για την τόνωση της ζωής στην περιοχή μας.

Αναμένουμε επομένως και προσευχόμεθα η Υπεραγία Θεοτόκος Μολυβδοσκεπάστου η ΠΩΓΩΝΙΑΝΙΤΙΣΣΑ νά φωτίσει όλους τους αρμοδίους να πράξουν το καθήκον τους και αποδώσουν τα καθυστερούμενα και οφειλόμενα στην πολύπαθη και ΞΕΧΑΣΜΕΝΗ ΗΠΕΙΡΟ ΜΑΣ.

Παρακολουθούμε με ικανοποίηση την δραστηριότητα του ακαταπόνητου Νομάρχου μας κ. Αλεξ. Κακριμάνη ο οποίος, στα πλαίσια της αρμοδιότητάς του, πραγματικά αγωνίζεται για την περιοχή μας και εναποθέτουμε τις ελπίδες μας, σ' αυτόν, με την συμπαράστασή του να βοηθήσει στην υλοποίηση της επανακατοίκησης των χωριών μας.

26-11-2007

ΠΥΡΡΟΣ ΠΕΡ. ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

Αθήνα 13-12-2007

ΠΡΟΣ: Περιοδικό ΚΟΝΙΤΣΑ

ΚΟΙΝΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΙΝΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΘΕΑΤΩΝ

Κύριε Διευθυντά

Σε μια κοινή εκδήλωση Μολυβδοσκεπαστινών και Φιλοθεατών ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Μολυβδοσκεπάστου με πρόεδρο τον Α. Τσίπη παρουσίασε, την 2-12-2007 στους χώρους του τένις Φιλοθέης, τα προϊόντα του μόχθου των μελών του Συνεταιρισμού, με προεξάρχουσα θέση στην έκθεση το τσίπουρο, που παράγεται στο χωριό με παραδοσιακό τρόπο.

Η έκθεση οργανώθηκε με την σύμπραξη του Δήμου Φιλοθέης με δήμαρχο τον Θεόφραστο Οικονομίδη και του Ελληνικού Λαογραφικού και Ιστορικού Ομίλου με πρόεδρο τον υποστράτηγο ε.α. Ιωάννη Δάφνη και γίνεται στα πλαίσια αδελφοποιήσεως των δύο ΟΤΑ, από το 1997, με σκοπό την ηθική και κατά το δυνατόν υλική βοήθεια προς το ακριτικό Μολυβδοσκεπάστο.

Χορηγοί της εκδηλώσεως ήταν ο Δήμος Φιλοθέης και οι επιχειρηματίες Άκης Ανδρουλιδάκης και Δημήτρης Δάφνης.

Την έκθεση - που γίνεται για δεύτερη χρονιά - κατέκλυσε πλήθος κόσμου από τον Δήμο Φιλοθέης και τους περίξ Δήμους, και φίλοι από άλλες περιοχές, η συρροή δε των επισκεπτών συνεχίστηκε μέχρι της 5ης απογευματινής ώρας.

Η εκδήλωση είχε και ψυχαγωγικό χαρακτήρα. Η Ομάδα Χορού του Δήμου Φιλοθέης με δάσκαλο τον Στάθη Καλογερόπουλο παρουσίασε με μεγάλη επιτυχία παραδοσιακούς χορούς, κυρίως από την Ήπειρο.

Τελειώνοντας θεωρούμε υποχρέωση να εκφράσουμε τις θερμές ευχαριστίες προς τον Δήμαρχο Θεόφραστο Οικονομίδη και μέλη του Δ.Σ. του Δήμου Φιλοθέης, για την οικονομική στήριξη και την παρουσία τους στην έκθεση, το Διοικητικό Συμβούλιο του τένις Φιλοθέης για την παραχώρηση των χώρων, τους συμπατριώτες μας, που διήνυσαν 520 χιλιόμετρα και άλλα τόσα επιστροφής για τον σκοπό που αναφέρουμε, τους χορηγούς της ημέρας, τα μέλη της Αδελφότητας Μολυβδοσκεπαστινών που ενώνουν τις δυνάμεις τους με τις δικές μας για την παρεχόμενη προς το χωριό βοήθεια, τους συντελεστές της εκθέσεως, καθώς και όλους τους επισκέπτες που είχαν την ευγενική καλοσύνη να παραστούν στην εκδήλωση.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΑΦΝΗΣ
ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ Ε. Α.

Η ΗΜΕΡΑ ΤΩΝ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΥ Ε.Α Ι. ΔΑΦΝΗ

Με εκδηλώσεις που διοργάνωσαν οι τοπικοί άρχοντες ανά την επικράτεια, η ελληνική κοινωνία τίμησε την ημέρα των Ενόπλων Δυνάμεων, που τελείται κάθε χρόνο 21 Νοεμβρίου εορτή των Εισοδίων της Θεοτόκου, προστάτιδας του Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας.

Οι κεντρικές εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν στην πρωτεύουσα με δοξολογία στον Μητροπολιτικό Ναό, καταθέσεις στεφάνων στο Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτου και την καθιερωμένη δεξίωση που έδωσε ο Αρχηγός των Ε.Δ. στρατηγός Δ. Γράφας προς τιμήν των πολιτικών και στρατιωτικών αρχών και εκπροσώπων κοινωνικών φορέων στην ΛΑΕΔ με τη τιμητική παρουσία του προέδρου της Δημοκρατίας Κάρολου Παπούλια.

Νιώθοντας πλησιέστερα προς τον στρατό και την παρουσία του δίπλα τους, οι παραμεθόριοι πληθυσμοί, με ιδιαίτερη συγκίνηση και ευαισθησία εορτάζουν την αναφερόμενη "ημέρα", εάν κρίνουμε από τα αισθήματα αγάπης που εκδηλώθηκαν προς το στρατό στο ακριτικό χωριό Μολυβδοσκεπάστο την 21η Νοεμβρίου - όπως κάθε χρόνο - αφού ο Δήμος Κονίτσης όρισε

αυτό το χωριό ως τόπο εορτασμού της ημέρας των ΕΔ για ολόκληρο τον Δήμο.

Η παρουσία του αντιδημάρχου Κωνίτσης Γ. Ρόμπολου μετά δημοτικών συμβούλων, του Α.Δ. της Φρουράς αν/χου Κ. Παπασιμπα μετά του υποδ/του 583 ΤΠ ταγ/χου Λάκκα, και των διοικητών των τοπικών Σωμάτων Ασφαλείας Θ. Αθανασόπουλου, Θ. Κολιοπάνου και Κ. Τσιώπου, αντιπροσωπειών αξ/κών, τιμητικού αγήματος και τοπικών παραγόντων, προσέδωσαν ιδιαίτερη αίγλη στην εκδήλωση.

Η 21η Νοεμβρίου συμπίπτει με ένα ιστορικό γεγονός που συνέβη την ίδια ημέρα το 1940, κατά την επιθετική επίθεση του ελληνικού στρατού, μετά την αναχαίτιση των Ιταλών στο Καλπάκι. Πρόκειται για τη ονομαζόμενη "μάχη Μολυβδοσκεπάστου", όταν το 1^ο τάγμα του 36ου Συντάγματος Λαμίας κατά την προέλασή του προς Βορράν προσέκρουσε σε σθεναρά αντίσταση των Ιταλών αμυνόμενων στην παρυφή του χωριού, αντίσταση η οποία εκάμφθη χάρις στην θυελλώδη εξόρμηση, αποφασιστικότητα, τόλμη και ηρωισμό των αξιωματικών και στρατιωτών του αναφερόμενου τάγματος.

Η περιγραφή της εν λόγω μάχης

παρουσιάσθηκε με γλαφυρότητα και παραστατικότητα από τον δάσκαλο του χωριού Α. Ριστάνη ενώ την επιμέλεια της όλης εκδηλώσεως είχε ο πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου Α. Τσίπης.

Ο εορτασμός "Ημέρας των Ενόπλων Δυνάμεων" δεν είναι κάτι καινούργιο.

Καθιερώθηκε το 1950 και είχε τετραπλούν συμβολισμό, "ημέρα των Ε.Δ., πολεμικής Αρετής των Ελλήνων, του Εφέδρου Πολεμιστού και της θεικής εξελίξεως των πολεμικών γεγονότων του 1949 και μέχρι το 1981 εορταζόταν από το επίσημο κράτος τέλος Αυγούστου σε όλες τις έδρες των Νομών και βεβαίως και στους τόπους των μαχών του 1949.

Η ιστορία του τακτικού στρατού του νεώτερου ελληνικού κράτους αρχίζει με την επανάσταση του 1821 στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες.

Ο Ιερός Λόχος που συγκρότησε ο Αλέξανδρος Υψηλάντης στις 3 Μαρτίου 1821 στο Ιάσιο της Μολδαβίας, αναφέρεται ως το πρώτο ελληνικό τακτικό σώμα.

Ακολουθεί η συγκρότηση του πρώτου συντάγματος πεζικού την 23-4-1822 από τον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο, η οργάνωση Χιλιαρχιών από τον Ι. Καποδίστρια 7-2-1828 για να φθά-

σουμε στο τέλος 1833, οπότε ο τακτικός στρατός ανερχόταν στις 11.000 περίπου, που περιελάμβανε πεζικό, Ιππικό, πυροβολικό, Μηχανικό και Χωροφυλακή.

Ως σταθμοί στην εξέλιξη και ανάπτυξη του στρατού μπορούν να ληφθούν οι εξής χρονολογίες:

α. 1877-1897.

Το 1877 ήταν το έτος που για πρώτη φορά εισάγονται στον στρατό οι Μεγάλες Μονάδες (οι σημερινοί Σχηματισμοί) επιπέδου Μεραρχίας, δύο Μεραρχίες, Στερεάς Ελλάδος και Πελοποννήσου.

Εν όψει του πολέμου του 1897 η συνολική δύναμη του στρατού, μετά από επιστράτευση, ανήλθε στις 73.142 άνδρες εξ αυτών οι 1.742 αξιωματικοί.

β. 1912-1913

Ξεκινάει η μεγάλη εξόρμηση του Έθνους που οδήγησε στον διπλασιασμό της χώρας μας, μετά τους δύο Βαλκανικούς πολέμους.

Το χαρακτηριστικό εδώ ήταν, σε κάθε γεωγραφική περιοχή (σύνολον τέσσερις περιοχές) αντιστοιχούσε μία Μεραρχία και σε κάθε διαμέρισμα ένα σύνταγμα. Σύνολον τέσσερις Μεραρχίες, 12 Συντάγματα Πεζικού, έξι τάγματα Ευζώνων, μία ταξιαρχία Ιππικού, έξι συντάγματα και ένα τάγμα πυροβολικού, δύο συντάγματα μηχανικού.

γ. 1917 Α' Παγκόσμιος Πόλεμος

Ο στρατός ξηράς διέθετε τέσσερα Σώματα Στρατού, 10 Μεραρχίες και με αυτές τις δυνάμεις η χώρα μας συμμετείχε στον Α' Παγκόσμιο πόλεμο, στο πλευρό της ANTANT (entente) (μάχη Σκρα, Μάιος 1918, διάσπαση Μακεδονικού Μετώπου).

δ. 1923-1936

Με τον Οργανισμό του στρατού το κράτος διαιρέθηκε σε τέσσερις περιοχές, έντεκα περιφέρειες, τριάντα επτά διαμερίσματα που αντιστοιχούσαν σε στρατιωτικές διοικήσεις κατά την κλίμακα της Ιεραρχίας, τέσσερα Σώματα Στρατού (Α-Δ) 12 Μεραρχίες Πεζικού (I-XII), δύο Μεραρχίες Ιππικού, μία ανεξάρτητη ταξιαρχία πεζικού η οποία μετατράπηκε αργότερα σε Μεραρχία (Αρχιπελάγους) μία Διοίκηση Αεροπορίας και το Φρούριο Θεσσαλονίκης. Οι μονάδες πεζικού και πυροβολικού ανέρχονταν σε 26 συντάγματα πεζικού, ανεξάρτητα τάγματα και Μονάδες Ευζώνων, πυροβολικού και σε οκτώ συνοριακούς τομείς (προκαλύψεως).

ε. 1936

Το 1936 πραγματοποιήθηκε η αναδιοργάνωση του Γενικού Επιτελείου Στρατού και ένα χρόνο αργότερα καθορίστηκε, ο στρατός να αποτελείται από Όπλα και Σώματα και μπορούμε να πούμε αυτό το σχήμα ισχύει και σή-

μερα, με κάποιες διαφοροποιήσεις που εισάγονται λόγω τεχνολογικής εξελίξεως των οργάνων πυρός, μεταφορικών μέσων καθώς και του τακτικού δόγματος.

στ. 1939 και πέραν

Το 1939 τον ελληνικό στρατό συνέθεταν πέντε Σώματα Στρατού, 14 Μεραρχίες Πεζικού, μία Μεραρχία Ιππικού και 11 Συνοριακοί Τομείς. Η σύνθεση αυτή ίσχυσε και κατά την κήρυξη του πολέμου από την Ιταλία 28 Οκτωβρίου 1940.

Μετά την κατάρρευση των Μετώπων στον ελλαδικό χώρο τέλη Μαΐου 1941, η παρουσία του ελληνικού στρατού θα συνεχιστεί στην Μέση Ανατολή, αρχής γενομένης με την ίδρυση 15-6-1941 του Αρχηγείου Βασιλικού Ελληνικού Στρατού Μέσης Ανατολής (ΑΒΕΣΜΑ) και ο αναγεννηθείς εκεί στρατός μας αφού θα γράψει θριάμβους στην Βόρειο Αφρική και Ιταλία, θα επανέλθει στην Ελλάδα τον Οκτώβριο 1944 νικητής και τροπαιούχος, για να συνεχίσει μέχρι σήμερα αλλά και στο μέλλον την ιστορική του πορεία.

Η κύρια αποστολή του σημερινού στρατού (ειρηνική περίοδος) είναι "η προς πόλεμον προπαρασκευή" και η διατήρηση και επαύξηση της μαχητικής ισχύος, είναι αυτό που ονομάζου-

με "αποτρεπτική ικανότητα".

Πέραν της κυρίας αποστολής, ο στρατός έχει στο ενεργητικό του μία πληθώρα δράσεων στον κοινωνικό τομέα. Είναι η κοινωνική αποστολή "εν καιρώ ειρήνης".

Πρώτον: Παρέχει γνώσεις και αναπτύσσει δεξιότητες στους στρατευσίμους χρήσιμες στον πολιτικό τους βίο.

Δεύτερον: Αναλαμβάνει ειρηνευτικές αποστολές στα πλαίσια του ΝΑΤΟ, ΕΕ, ΟΗΕ, σε χώρες της Ευρώπης (Δυτικά Βαλκάνια) Αφρικής -Ασίας.

Τρίτον: Επεμβαίνει σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών (πυρκαγιές, πλημμύρες) διενεργεί διακομιδές και ιατρικές εξετάσεις σε απομακρυσμένες περιοχές.

Τέτατον: Συμμετέχει ή αναλαμβάνει την κατασκευή έργων υποδομής,

κοινωνικής και οικονομικής αναπτύξεως. Ποιος δεν θυμάται την ΣΥΚΕΑ (Στρατιωτική Υπηρεσία Κατασκευής Έργων Ανασυγκροτήσεως) και τις περίφημες ΜΟΜΑ που επί τριάντα χρόνια κυριαρχούσαν στην ύπαιθρο χώρα με έργα οδοποιίας (διάνοιξη Τεμπών, Αστρους - Λεωνιδίου, περιφερειακή Κρήτης κ.λ.π.) εκπαιδευτηρίων, εγχειοδελτιωτικών, γεφυρών, εκκλησιών και άλλων έργων κοινής ωφελείας (ΔΙΣ/ΓΕΣ - Ιστορία του Ελληνικού Στρατού 1821-1997).

Δικαιολογημένα συνεπώς στις δημοσκοπήσεις, απ' όλους τους θεσμούς της χώρας, οι Ένοπλες Δυνάμεις έρχονται πρώτες στην εμπιστοσύνη των πολιτών.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΑΦΝΗΣ

ΕΡΜΙΟΝΗ Π. ΝΤΕΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Δικηγόρος

ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 6-8
105 ΟΡΟΦΟΣ
106 79 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ.: 210 3633310-11-12
FAX.: 210 3637894
ΚΙΝ.: 6976 112904

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Οικόπεδο 3.600 τ.μ.
στην Κ. Κόνιτσα
(δίπλα στον παιδικό Σταθμό)

Πληροφορίες:

ΤΗΛ.: 26550 22545

ΔΑΜΙΑΝΗ Ζ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ

ΙΑΤΡΟΣ - ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΟΣ
Γ' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΙΑΣΩ GENERAL

Τηλ. Νοσοκ.: 210 6502989
» Οικίας : 210 6929056

Κινητό: 6936876978

Η ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΓΕΦΥΡΑ ΤΟΥ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ

ΑΠΟ ΤΟ ΦΙΛΟΛΟΓΟ ΑΓΑΘΑΙΤΕΛΟ Γ. ΠΟΛΙΤΗ

Στις αρχές του καλοκαιριού - του κακού φεινού καλοκαιριού - άρχισαν οι εργασίες για την κατασκευή της γέφυρας του Σαραντάπορου. Η παλαιά στρατιωτική γέφυρα που πάλεψε εξήντα ολόκληρα χρόνια και άντεξε τις κακουχίες, τις καιρικές και άλλες, κρίθηκε επικίνδυνη και επείγουσα η αντικατάστασή της. Όσοι πέρασαν κατά το τρίμηνο του καλοκαιριού το δρόμο προς Πυξαρία - Αγία Βαρβάρα-Αμάραντο, στην παρόχθια της Εξοχής κοίτη ένα τόξο τους έδειχνε να ακολουθήσουν το πέρασμα του ποταμού εγκάρσια στην πλατιά του κοίτη. Ξαφνιάστηκαν μερικοί, έστρεψαν τα μάτια τους προς τα αριστερά και είδαν στο βάθος τη σιδερένια γέφυρα πεσμένη και το μεγάλο κενό που άφηνε η αφαίρεση της στα σημεία που στηριζόταν "ένθεν κακείθεν" του ποταμού. Οι μεγαλύτεροι σταματούσαν για λίγο προσπαθώντας να φέρουν στηθύμησή τους την ιστορία της γέφυρας που κείτονταν σαν λείψανο νεκρού ήρωα δοξασμένου, παραμελημένου και άταφου. Οι νεότεροι συνέχιζαν την πορεία τους να φθάσουν στα χωριά τους, λίγο πριν από το πανηγύρι, να δώσουν ζωή στην ακατοίκητη περιοχή. Ένα συναίσθημα ανάμεικτο,

λύπης και χαράς, κυριαρχούσε στις ψυχές των ταξιδεμένων παιδιών τούτων των ορεινών χωριών, που εγκαταλείφθηκαν από ανώτερη βία ανάγκης και επιβίωσης. Λαχταρούν να φτάσουν στη μητρώα γη, να βρουν κάποιους λησμονημένους παππούδες και γιαγιάδες, που δεν αρνήθηκαν το σπίτι τους και παρέμειναν μάρτυρες αληθινοί της ιστορίας που γράφτηκε με πείσμονα αντίδραση στην αστοργία της πολιτείας.

Πριν από μισό και πάνω αιώνα, εδώ σε τούτα τα χωριά, δόθηκαν αγώνες για ελευθερία ενάντια στον Ιταλό εισβολέα και αργότερα κατά τον επάρατο εμφύλιο πόλεμο. Πάνω στην πεσμένη γέφυρα του Σαραντάπορου πέρασαν Ελληνόπουλα τραυματισμένα και όσα διέφυγαν τον έσχατο κίνδυνο, ήρωες πραγματικοί ενός πολέμου που δεν έστρεφε τα πυρά του κατά αλλοφύλων, αλλά πάντων των εχθρών της πατρίδος. Η στρατιωτική γέφυρα του Σαραντάπορου μπορούσε, κατά την ταπεινή μου γνώμη, να αποτελέσει "έκθεμα μουσείου" για να θυμίζει γεγονότα της νεότερης ιστορίας μας, πολεμικά γεγονότα που κυρίαρχο ρόλο είχαν, όπως όλοι οι αγώνες των Ελλήνων, την υπεράσπιση της ελευθερίας

και της δικαιοσύνης. Η γέφυρα έπεσε. Και άλλα σύμβολα, κατά καιρούς και εποχές, πέφτουν ή ανασύρονται "κατά το δοκούν" αυτών που έχουν στα χέρια τους τις εξουσίες. Όμως δεν πέφτουν, δεν είναι δυνατόν να ισοπεδώνονται οι πανανθρώπινες αξίες, αυτές που ούτε "ο χρόνος ο φθονερός", κατά τον Κάλβο, "που τα πάντα διαλύει" δεν μπορεί να καταργήσει.

Πέρασα κι εγώ τον Σαραντάπορο. Κοντά στην πεσμένη γέφυρα, μια τεχνητή λιμνούλα, μια πρόχειρη δεξαμενή, τροφοδοτούσε το ελικόπτερο που πάσχιζε "με νύχια και με δόντια" να σβήσει τις φωτιές που έκαιγαν τα όμορφα δάση, τις πλαγιές βουνών και λόφων. Είδα την ύστατη προσπάθεια που κατέβαλλε ο πανάξιος εκείνος πιλότος που με το μοναδικό ελικόπτερό του προσπαθούσε να δαμάσει τις αδηφάγες φλόγες του καίόμενου βουνού. Αν οι υπεύθυνοι είχαν ένα ελάχιστο κομμάτι της φιλοτιμίας του πιλότου που του είχε ανατεθεί το σβήσιμο της φωτιάς στον Αμάραντο, οι πυρκαγιές που έπληξαν τη χώρα μας δεν θα είχαν πάρει τόσες απερίγραπτες διαστάσεις.

Ξαναπέρασα το Σαραντάπορο τέλη Οκτωβρίου. Το τοπίο μελαγχολικό, φθινοπωρινό και πένθιμο. Η γέφυρα εγκαταλελειμμένη. Φαίνεται πως δεν ήταν αρκετός ο χρόνος του καλοκαιρι-

ού για να τελειώσει η καινούρια. Και ο Σαραντάπορος, αυτή τη φορά θολωμένος και χολωμένος, παρέσυρε την πρόχειρη κατασκευή και κόπηκε η επικοινωνία με την Κόνιτσα, μέχρι που κατέβηκε η στάθμη του νερού. Και παραμένουν θολωμένα τα μάτια κάποιων γιαγιάδων που με ρωτούσαν αγωνιωδώς: "Τι θα γίνουμε; Τι θα κάνουμε το χειμώνα;". Λίγα τζάκια βγάζουν το χειμώνα καπνό και θυμίζουν ότι υπάρχει ακόμα ζωή στο χωριό. Λίγοι που φυλάσσουν Θερμοπύλες στο ακριτικό χωριό κινδυνεύουν να μείνουν χωρίς φάρμακα. Χωρίς καμιά επικοινωνία με την Κόνιτσα, αφού η γέφυρα που τα ενώνει δεν φαίνεται πως θα τελειώσει σύντομα.

"Τις πταίει;", ρώτησε κάποτε ο Τρικoupης. Και το σκληρό και τραγικό συνάμα τούτο ερώτημα είναι επίκαιρο και δένει, δυστυχώς, την θρυλική ιστορία της στρατιωτικής γέφυρας του Σαραντάπορου με την καινούρια κατάσταση που πιστεύω να έχει λάβει τέλος πριν πιάσει ο βαρύς χειμώνας. Κάποιοι υπεύθυνοι ας συντονίσουν τις προσπάθειες τους, γιατί σύμφωνα με την παραλογή "του γιοφυριού της Άρτας" η κατασκευή των γιοφυριών συνδέεται με ατέρμονες εργασίες. Και με μεγάλες θυσίες.

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ DON BRUNO MARTIGNON Υπολοχαγού ιερέα του τάγματος αλπινιστών "CIVIDALE" της μεραρχίας JULIA.

Απόσπασμα από το βιβλίο του GUIDO AVIANI FULVIO

"ΤΑ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΩΟΥ" UDINE 2000.

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΑ ΙΤΑΛΙΚΑ ΧΡ. ΣΤΡΑΤΗΓΟΠΟΥΛΟΣ)

6ο ΜΕΡΟΣ

Από το ημερολόγιο του DON BRUNO

Έπειτα από αυτές τις κουβέντες δεν κατευθύνθηκα στη διοίκηση, αλλά πήρα το μουλάρόδρομο ανάμεσα στις πέτρες του ποταμιού. Βρήκα τους τραυματίες που τους μεταφέραμε πίσω από ένα μεγάλο βράχο και παρέμεινα μαζί τους, εμψυχώνοντάς τους με τη συνδρομή της πίστης και προσφέροντάς τους τις πρώτες βοήθειες μέχρι τη στιγμή που κατέφτασε ο γιατρός. Ο αρχιλοχίας Ρόκο ήταν τραυματισμένος βαρειά και υπέφερε παρά πολύ. Μου έπιασε το χέρι και ψελίζοντας με μια φωνή που κατόρθωνε να βγει περισσότερο από την προσπάθεια παρά από την κίνηση των χειλιών του, μου είπε:

"Ντον Μπρούνο, πάρε το πορτοφόλι και παρέδωσέ τα όλα στην οικογένειά μου. Ποιος ξέρει αν θα την ξαναδώ;"

Του έδωσα κουράγιο με ένα κόμπο που μου έσφιγγε το λαιμό και έπνιγε τις λέξεις. Δίπλα στο Ρόκο βρίσκονταν άλλοι δύο λιγότερο τραυματισμένοι, αλλά όχι λιγότερο καταβλημένοι. Από αυτούς

έμαθα ότι πιο μπροστά, όχι μακριά από τα πρώτα σπία του χωριού, υπήρχε ένας νεκρός, ο αλπινιστής Ροκόν. Αρχισα να ψάχνω για αυτόν μέσα στο σκοτάδι με στόχο να βρώ κάποιο από τον λόχο ώστε να μπορέσω να έχω συγκεκριμένες πληροφορίες, αλλά δεν βρήκα ούτε τον νεκρό ούτε τους ζωντανούς.

Το πρώτο σπίι του χωριού ήταν άδειο, με την πόρτα του σπασμένη. Μην θέλοντας να περιπλανηθώ μέσα στο άγνωστο γιατί ήταν ήδη αργά, ξαναπήρα πίσω το μονοπάτι μέχρι το σημείο που ήταν οι τραυματίες στους οποίους ο Μπρουνέτο, ο γιατρός, είχε ξαναφιάξει τους επιδέσμους κάτω από το φως ενός κεριού και από τη μύτη των Ελλήνων (το πρωί ένα οπλοπολυβόλο μας χτυπούσε πάνω από αυτό το μέρος) και μαζί τους επέστρεψα στο τάγμα που είχε κατασκηνώσει στην ανατολική πλευρά του Αώου, περίπου μισή ώρα μακριά από το χωριό.

Παρατήρησα αμέσως μια συγκεκριμένη ανησυχία στους αξιωματικούς που ήταν σχεδόν νευρική. Σε όποιον διαμαρτύρονταν για τη φωτιά που είχαν

ανάψει οι αλпинιστές κοντά στην όχθη ο υπολοχαγός Πέρης απάντησε:

"Δεν είναι δυνατό να απαγορευθεί σε όποιον είναι σε θέση να φάει, να φάει. Επειτα από τόση ταλαιπωρία είναι ανθρώπινο". Ο λοχαγός Νταλεσάντρο μου ζήτησε να τον δώ:

"Τουλάχιστον να είναι παρών ο παππός", είπε και τον ρώτησα που θα μπορούσαν να μεταφερθούν οι τραυματίες. Μου απάντησε ότι υπήρχε κάτι το σημαντικότερο για το οποίο χρειάζονταν να σκεφτούμε.

Ηθελα να κατανοήσω αυτό το μυστήριο που με απασχολούσε πολύ και μου φαίνονταν αδύνατο ώστε αυτό να εξαρτιόταν από τη δράση του 76ου λόχου.

"Αύριο είναι του αγίου Κάρλου, η ονομαστική σας εορτή", είπα στον λοχαγό ελπίζοντας να μου εξηγήσει τι ακριβώς συνέβαινε.

"Ωραία γιορτή! Θα τη θυμάμαι όσο ζω του αγίου Κάρλου του 1940! με τα εφόδια μας να έχουν πέσει στα χέρια του εχθρού, και..., και σιώπησε, μετανοιωμένος ότι ήδη είχε πεί περισσότερα από ό,τι έπρεπε. Κάθησε κάτω από ένα δένδρο όπου είχε πετάξει νευρικά το παλτό και το σακίδιο του.

"Αλλά σύντομα θα είμαστε στο Μέτσοβο! Άλλη μια πορεία και μετά θα βγούμε στον κανονικό δρόμο όπου και θα υπάρχει η δυνατότητα κάποιων αγορών. Οι αλпинιστές είναι φραγάδες, όμως αντιλαμ-

βάνονται την κατάσταση και θα πράξουν στο ακέραιο το καθήκον τους, ακριβώς όπως το έκαναν μέχρι τώρα", είπα.

"Καλά, καλά..." ήταν η απάντηση που δεν άφηνε αμφιβολίες στα όσα είχε μόλις πεί. Πήγα τότε στον γιατρό Καπέλι του 20ου λόχου. Και αυτός επίσης πρόδιδε πίσω από την συνηθισμένη του ευδιαθεσία την ίδια ταυτόσημη εντύπωσή και αγωνία μου. Μου πρόσφερε να μασουλήσω μαζί του ένα κομμάτι μισοψημένης προβατίνας, ή καλύτερα, καπνιστής στη φωτιά. Δύο σκύλοι, ας με συχωρέσει ο φίλος μου ο Καπέλι, θα είχαν πέσει με λιγότερη ορμή πάνω σε αυτό το φτωχό κόκαλο. Οι αλпинιστές που είχαν καταφέρει να προμηθευτούν μια προβατίνα την έψηναν μαζί με αυτούς που είχαν συμμετάσχει στην επιχείρηση, οι υπόλοιποι είχαν ξαπλώσει κάτω από τα φυτά. Κάθησα κι εγώ μαζί με το γιατρό και με τους αξιωματικούς του λόχου πάνω στο γυμνό έδαφος, κάτω από μια σαμαρινιώτικη κουβέρτα που χρησίμευε για όλους και έτσι έμαθα ότι ο 76ος λόχος συγκρούστηκε στη Βωβούσα με ελληνικά τμήματα που προέρχονταν από το Μέτσοβο και ότι, επιβληθόμενος από το πυροβολικό και από τους όλμους, εκείνος ο λόχος κατάφερε να μπει μέσα στο χωριό εκδιώχνοντας τον εχθρό πάνω στις βουνοπλαγιές του Αώου και εχέει παραπόταμου του. Είχε ξεκινήσει επίσης και ο 16ος λόχος για να επιχειρή-

σει μια περικύκλωση από τα αριστερά, αλλά η ενέργεια του παρεμποδίστηκε αρχικά από πυκνό πυρ των ελληνικών οπλοπολυβόλων που έβαλαν, ίσως με μη άμεση σκόπευση. Οι Έλληνες είχαν επιτεθεί επιχειρώντας μια συνδυασμένη κίνηση από το μουλάροδρομο που έρχονταν από το Μέτσοβο καθώς και από την κοιλάδα ενός παραπόταμου του Αώου, αλλά είχαν βρεθεί μπροστά από την αντίσταση των δύο λόχων και οπισθοχώρησαν γιατί είχαν χτυπηθεί από τους όλμους μας. Ο λόχος που προωθήθηκε πιο μπροστά ανάμεσα στους Έλληνες ήταν ο 76ος, και από αυτόν η διμοιρία του αρχιδεκανέα Τσεσκάτο.

Όταν έπεσε το σκοτάδι οι λόχοι σταμάτησαν σε αμυντικές θέσεις σε αναμονή των νέων της επόμενης ημέρας, έτοιμοι να αντιμετωπίσουν τα εμπόδια και να βαδίσουν προς το τελικό στόχο: το Μέτσοβο.

Τη νύχτα έπεσε ελαφριά βροχή.

4 Νοεμβρίου

Με ενδιαφέρον του Πέρης πήρα την άδεια να μεταφέρω τους τραυματίες στο κοντινό ξυλουργείο όπου, σε κάθε περίπτωση, μπορούσαν να είναι ασφαλείς. Μέσα σε μια καλύβα φτιάξαμε κρεβάτια χρησιμοποιώντας τις τάβλες που ήταν αποθηκευμένες εκεί και πάνω σε αυτά μπόρεσαν να τακτοποιηθούν οι κακομοιροι που, πέρα από την ατυχία του τραυματισμού, είχαν επίσης και αυτή

του άδειου στομαχιού. Το μέρος αυτό ήταν κοντά στο σημείο όπου είχε οδηγηθεί το περίφημο κοπάδι και σκέφτηκα ότι θα μπορούσε να υπήρχε κάποια προβατίνα και για εμάς. Πράγματι, ήταν έτσι και τη βρήκαμε νόστιμη ακόμη και αν είχε ψηθεί χωρίς αλάτι.

Τα εφόδια του τάγματος είχαν δεχθεί, τις πρώτες πρωινές ώρες, μερικές λυσαλέες βολές οπλοπολυβόλου και η αριστερή πλευρά του Αώου επεφύλασσε οπωσδήποτε κάποια έκπληξη μεταξύ των θάμνων και των βράχων. Ακόμη και από πλευράς του πυροβολικού υπήρχε ένα θύμα αυτών των κυνηγών που ήταν χαμένοι μέσα στο δάσος. Επέστρεφα στο τάγμα όταν συνάντησα τους πυροβολητές να οπισθοχωρούν. Αυτοί δεν ήξεραν να μου δώσουν εξηγήσεις και ο διοικητής τους μου είπε, βιαστικά, να περιμένω τους αλпинιστές που ακολουθούσαν. Η πρώτη ιδέα που μου στριφογύρισε στο μυαλό ήταν ότι, μην μπορώντας να νικήσουμε άμεσα στην αντίσταση, υπήρχε ο στόχος να την περικυκλώσουμε κάνοντας ελιγμό μέσα από τα βουνά.

"Όχι, όχι...", επανέλαβε ο υπολοχαγός Ντεζάνι: "Τα υπόλοιπα τάγματα βρίσκονται μακριά και βρισκόμαστε σε θέση που κινδυνεύουμε να περικυκλωθούμε!"

Κατάλαβα εκείνη τη στιγμή ολόκληρο το μυστήριο της περασμένης νύχτας. Ε-

ριζα μια τελευταία ματιά σε εκείνο το χωριό που σηματοδοτούσε τόσο κοντινή την επίτευξη του στόχου και περίμενα το τάγμα. Στους πρόποδες του υψώματος 1609, όπου κατευθυνόμασταν, άφησα τους τραυματίες με διαταγή του λοχαγού Νταλεσάντρο που με κάλεσε να τον ακολουθήσω μόνος μου στην αναγνώριση του μονοπατιού και να επιστρέψω με τους άλλους τραυματιοφορείς, ώστε να αντικατασταθούν οι προηγούμενοι που ήταν πολύ κουρασμένοι. Κάτω στο διάσελο, θα στάθμευε μια διμοιρία του 20ου λόχου με επικεφαλής τον υπολοχαγό Τζαναντρέα. Τρεις ώρες ανάβασης, έπειτα από μια νύχτα χωρίς ύπνο και μισή ημέρα πορείας στη πλάτη!

Επέστρεψα στο διάσελο με την υπόσχεση της ενίσχυσης από πλευράς ανδρών και με την παράκληση να τους περιμένω. Ο Φιερμόντε, επιπλέον, μου είχε δώσει την ελπίδα ότι θα έχω και ένα μουλάρι. Ήλθαν τα μεσάνυχτα και δεν είδα κανένα. Αποφάσισα να ξαναπάρω την ανηφόρα, όμως μέσα στο δάσος έχασα το μονοπάτι και μονάχα την αυγή της 5ης Νοεμβρίου: μπόρεσα να προσανατολιστώ.

Δεν είχα αισθανθεί ποτέ μέχρι τότε τόσο αποπροσανατολισμένος αλλά και ταυτόχρονα δεσμευμένος όσο σε αυτό το τρίτο ταξίδι, με την αίσθηση ότι έπρεπε να περπατώ συνέχεια μέχρι να νυχτώσει χωρίς να έχω καταφέρει τί-

ποτα για εκείνα τα παιδιά και με την εντύπωση ότι ο επικείμενος κίνδυνος θα μπορούσε να κλείσει την καρδιά εκείνων που αφού πρώτα τα είχαν δώσει όλα, είχαν και μεγαλύτερη ανάγκη από όλους τους άλλους.

Όσο αφορά την κατάσταση των λόχων αυτή ήταν η εξής: Ο 16ος, κατά την υποχώρηση, δέχτηκε ριπές από ένα ελληνικό αεροπλάνο, χωρίς όμως να υποστεί απώλειες και συνέχισε να κινείται μαζί με τον 76ο με τον οποίο, αφού άφησαν πίσω τους τα υψώματα της τοποθεσίας λιβάδια και διασχίζοντας τα δάση γύρω από το ύψωμα 1602, ενώθηκε με το τάγμα στο ύψομετρο 1609 κατά το βράδυ. Ο 20ος λόχος, αντίθετα, έκανε πορεία μαζί με το λόχο διοίκησης, έχοντας αποσπάσει, όπως προείπα, τη διμοιρία του υπολοχαγού Τζαναντρέα, για τη φύλαξη της κοιλάδας του Αώου.

Επιστρέφοντας από την κορυφή του υψώματος 1609, στο δρόμο συνάντησα τον αλпинιστή Ασκούινι που μου είπε ότι οι συνάδελφοι τραυματιοφορείς είχαν ολοι τους εγκαταλείψει κάθε προσπάθεια. "Γύρισε τουλάχιστον εσύ πίσω", του είπα.

"Ακούστε..., είπε"...αν πιστεύετε ότι έσφαλα τιμωρήστε με, δεν μπορώ, δεν μπορώ να γυρίσω πίσω".

(συνέχεια στο επόμενο)

ΠΕΡΠΑΤΩΝΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΛΕΘΟΝΤΑΣ ΤΟ ΑΓΙΟ ΟΡΟΣ

ΠΑΝΟΥ Δ. ΛΑΖΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

“Περπατώντας και παραπλέοντας το Άγιο Όρος” είναι ο τίτλος του βιβλίου του Π. Λαζαρόπουλου, που πρόσφατα είδε το φως της δημοσιότητας. Ένα βιβλίο που γεννήθηκε από “όσα τα μάτια έβλεπαν και το μυαλό, δουλεύοντας στη διαπασών, επεξεργάζονταν και τα προϊόντα του αποτυπώνονταν στο χαρτί” κατά τις διάφορες επισκέψεις του συγγραφέα στο Άγιο Όρος.

Μια περιγραφή, ασφαλώς, της πανέμορφης Αθωνικής φύσης, των κτιριακών μοναστηριακών εγκαταστάσεων, της πλούσιας αρχιτεκτονικής, καλλιτεχνικής και πνευματικής κληρονομιάς και της καθημερινότητας της Αγιορείτικης Κοινότητας έχει την αξία και τη σημασία της, όμως μεγαλύτερη, κατά τη γνώμη μου, αξία έχουν οι κρίσεις και τα συμπεράσματα μιας διεισδυτικής και συνάμα κριτικής ματιάς, μιας ματιάς ενός καταξιωμένου πνευματικού ανθρώπου, όπως ο Π. Λαζαρόπουλος, που συναρτάται άμεσα με το αύριο αυτού του χώρου.

Από την πρώτη μέχρι την τελευταία σελίδα αναγνώστης μεταφέρεται νοερά στην Πόλη του Ουρανού, ξεχωριστά στην κάθε Σκήτη και Μονή, οδοιπορεί, παρατηρεί, διαλέγεται, συμμετέ-

χει στα δρώμενα, λες και είναι παρών, ένα μέλος κι αυτός της συντροφιάς του συγγραφέα.

Μια επίσκεψη στο Άγιο Όρος διαφέρει σημαντικά από μια επίσκεψη σ' οποιοδήποτε άλλο μέρος. Το ενδιαφέρον για το “Περιβόλι της Παναγίας” δεν είναι μόνον τουριστικό, τουλάχιστον όχι για όλους. Άλλοι τρέχουν σ' αυτό “να προσκυνήσουν τις άγιες και θαυματουργές εικόνες... Άλλοι να βρουν τον εξαγνισμό, να ξεφορτωθούν τα κρίματα που τους βαραίνουν και να απαλλάξουν από ενοχές τη συνείδησή τους...”. Άλλοι, ενώ ξεκινούν από απλή περιέργεια, στην πορεία ανακαλύπτουν έναν άλλο δρόμο προσέγγισης των μεταφυσικών κυρίως ερωτημάτων που τους βασανίζουν.

Έτσι κι αλλιώς “Το Περιβόλι της Παναγίας” έχει και θα εξακολουθήσει να έχει, εφόσον κρατήσει τη φυσιογνωμία του, ξεχωριστή θέση όχι μόνο στον Ελλαδικό, αλλά και στον παγκόσμιο γεωγραφικό χώρο.

Οι κίνδυνοι από μια άκριτη εκσυγχρονιστική αντίληψη, τόσο στον οικιστικό τομέα, όσο και στην καθημερινότητα της μοναστικής ζωής, είναι πολλοί.

Γράφει, μεταξύ άλλων, ο Π.Λ. στο τελευταίο μέρος του βιβλίου του, κάτω

από την επικεφαλίδα "ΤΙ ΜΕΝΕΙ, ΤΙ ΚΡΑΤΑΣ ΑΠ' ΤΟ ΑΓΙΟΣ ΟΡΟΣ":

"Σήμερα-ταπεινή μας γνώμη - το Α.Ο έχει ανάγκη μόνο από συντήρηση και διαφύλαξη της προσωπικότητας, της οντότητάς του. Έχει ανάγκη από περιορισμένα έργα για την ασφαλή έκθεση των θησαυρών του. Έργα προβολής και εντυπωσιασμού είναι περιττή... Να απαιτεί και να επιβάλλει ταλαιπωρίες, δοκιμασίες, πειθαρχημένη ζωή και σεμνότροπη συμπεριφορά, λιτότητα στο διαπολιτισμικό... Αν αυτά λείπουν το Όρος θα χάσει τη σημασία του... Τέτοιοι χώροι υπάρχουν πολλοί. Τους έχουμε χορτάσει. Χώροι, όμως, που να αγγίζουν την ψυχή σου και βήμα-βήμα να σε φέρνουν κοντά στο θεό και να μιλούν για την παρουσία Του απόι δρόμους χιλιόχρονους" μόνο στο Άγιο Όρος μας απόμειναν.

Ποιος μπορεί να διαφωνήσει; Κι ενώ η διαπίστωση και οι όποιες προτάσεις επίλυσης του προβλήματος συνιστούν ένα θετικό, οπωσδήποτε, βήμα, το βασικό και καίριο ερώτημα παραμένει μετέωρο: Όσοι επιλέγουν τον ασκητισμό στο ταξίδι της αυτογνωσίας και της υπαρξιακής κατανόησης έχουν τη δύναμη, αλλά και τη δυνατότητα, να αντισταθούν στις προκλήσεις των καιρών; Τα σύγχρονα τεχνολογικά επιτεύγματα, ενώ διευκολύνουν την κα-

θημερινότητα, στενεύουν τους ορίζοντες των υπρξιακών αναζητήσεων, όπως αυτοί διαγράφονται στη μακραίωνη ιστορία του μοναχισμού, ανεξάρτητα από φυλή και θρησκεία.

Για μένα προσωπικά το βιβλίο του Π.Λ., πέραν της αντικειμενικής του αξίας, έχει και μια υποκειμενική διάσταση, γιατί αποτέλεσε την αφορμή να ξαναθυμηθώ και να σκεφτώ όσα είδα και έζησα πριν 20 χρόνια περίπου, επισκεπτόμενος πολλές από τις μνημονευόμενες Ιερές Μονές και Σκήτες του Α.Ο.

Στον Π. Λαζαρόπουλο που καταξιωμένος πλέον πνευματικός δημιουργός, δεν έχει ανάγκη των δικών μας επαίνων, αξίζουν θερμά συγχαρητήρια, γιατί αποφεύγοντας κοινοτοπίες, μας παρέδωσε μια λεπτομερή και ακριβή, κατά το δυνατόν, καταγραφή όσων βίωσε "περπατώντας και παραπλέοντας το Άγιον Όρος", χωρίς εξωραϊσμούς και αποσιωπήσεις· μια καταγραφή που θα αποτελέσει σημείο αναφοράς και μέτρο σύγκρισης για μελλοντικούς προσκυνητές. Όπως ο ίδιος σημειώνει στο "ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ...": "Είπαμε πως περιγράφουμε τα πράγματα όπως τα είδαμε. Τονίζουμε, λοιπόν, ότι είναι άξιο εξάρσεως, αλλά δεν αποσιωπούμε και τις όποιες ατέλειες συναντήσαμε".

I.T.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Ο Γεροπλάτανος Ιστορία-Ιδιώματα-Τοπωνυμικά

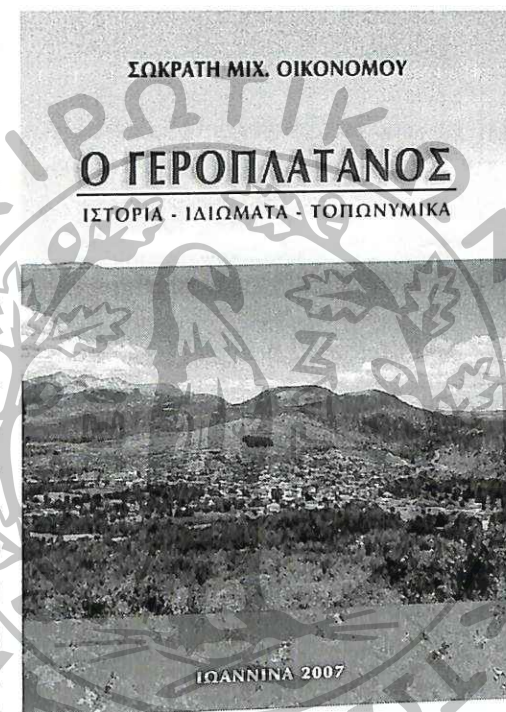
ΑΠΟ ΤΟΝ ΝΙΚΟΛ. ΡΕΜΠΕΛΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΟ

«Ήψιστο καθήκον καθενός, η γνώση της ιστορίας της γενέτειράς του». Είναι φράση του φιλόλογου, ιστοριοδίφη και παιδαγωγού Ευριπίδη Σούρλα, ο οποίος σε πολλά άρθρα του, που δημοσίευε σε εφημερίδες και περιοδικά, άφηνε να ξεχειλίζει η φλογερή του αγάπη και δυνατή νοσταλγία για την πατρική γη, τη γενέτειρά του, την Πυρσόγιαννη.

Πράγματι, η γενέτειρα του καθενός είναι ο άγιος τόπος, στον οποίο γεννήθηκε και μεγάλωσε. Καθένας στο χωριό του είδε το φως του ήλιου, εκεί έμαθε τα πρώτα γράμματα, εκεί έπαιξε, σκαρφάλωσε σε βράχους και δέντρα, περπάτησε στο δάσος και στις βουνοπλαγιές. Κάθε βρύση με τα γάργαρα νερά της, κάθε πλατεία, γειτονιά, εκκλησία, παρεκκλήσι, γιορτή, έθιμο, γάμος, πανηγύρι, του θυμίζουν και κάτι. Σήμερα τα χωριά ρήμαξαν, νέκρωσαν. Κάποια κίνηση παρατηρείται το καλοκαίρι, το 15Αύγουστο, αλλά το χειμώνα νίλα και απελπισία. Περπατάς και δεν βρίσκεις άνθρωπο ν' αλλάξεις "καλημέρα". Παρ' όλα αυτά το χωριό

πονιέται. Είναι οι ρίζες που μας συνδέουν με το παρελθόν. Ο θαλασσοδαρμένος Οδυσσέας αγωνίζεται με τα κύματα, αναζητώντας την Ιθάκη. Θέλει να πεθάνει, έστω κι αν δει από μακριά "καπνόν αποθρώσκοντα" από τη γενέτειρά του.

Αφορμή για τις σκέψεις αυτές μου έδωσε ένα καλαίσθητο βιβλίο του συνταξιούχου διδασκάλου κ. Σωκράτη

Οικονόμου, που είχε την καλοσύνη να μου στείλει. Θέλησε με αυτό το πόνημα ν' ανασκαλίσει το παρελθόν.

Ανέτρεξε σε βιβλιοθήκες, περιοδικά, λεξικά. Διάβασε, ρώτησε γέροντες, έμαθε πολλά σχετικά με την ιστορία και τα έθιμα του χωριού του. Και με τα ακούσματα αυτά και με όσα ο ίδιος θυμόταν, χάρισε στους συγχωρινούς του και το ευρύτερο κοινό το εν λόγω περισπούδαστο βιβλίο.

Διακρίνει κανείς σ' αυτό τη μεγάλη αγάπη, που δονεί και φλογίζει την καρδιά του συγγραφέα για το χωριό του, για το οποίο εκδίδει, εδώ και αρκετά χρόνια, την εφημερίδα "η φωνή του Γεροπλάτανου".

Σημειώνει στον πρόλογο του βιβλίου: "Γράφω για την ιστορία του τόπου μου, τους θρύλους, τα έθιμα, τις παραδόσεις, τις δοξασίες, για τους πολέμους και τους ηρωισμούς, τα γλέντια, τα πανηγύρια... Θέλω να πιστεύω ότι έκανα μια καλή προσπάθεια στον τόπο που γεννήθηκα και μεγάλωσα...".

Αρχίζει με μια ιστορική αναδρομή στην Ήπειρο και με ιστορικά στοιχεία για το χωριό του. Ακολουθούν αναμνήσεις από το έπος του 1940, τοπικά ιδιώματα, Γλωσσάρι, λαϊκές φράσεις, έθιμα εορτών, καλοκαιρινές εργασίες, μύθοι, θρύλοι, παραδόσεις, δημοτικά

τραγούδια κ.λ. κι ένα πλήθος φωτογραφιών από γλέντια, διασκεδάσεις, συγκεντρώσεις και διάφορες άλλες εκδηλώσεις.

Στον επίλογο εκφράζει την ικανοποίησή του, γιατί έκανε ένα χρέος για το μικρό χωριό του και παραδίνει το αξιόλογο αυτό βιβλίο "σ' αυτούς που 'ρχονται πίσω μας και σ' αυτούς που θα 'ρθουν στο αιώνιο κύλισμα των γενιών, σαν μια πολύτιμη παρακαταθήκη, σαν ένα μεγάλο ευχαριστώ για το χωριό μας".

Είναι άξιος πολλών συχαρητηρίων ο συγγραφέας του βιβλίου με τα πλούσια λαογραφικά, ιστορικά και γλωσσικά στοιχεία, που παραθέτει, για τη συλλογή των οποίων κατέβαλε επίμονη προσπάθεια και αρκετό κόπο και χρόνο.

Η ικανοποίηση, όμως, που δικαιολογημένα αισθάνεται τώρα για την έκδοση του βιβλίου, ισοφαρίζει, και με το παραπάνω τους κόπους του.

Τί καλύτερο απ' αυτό θα μπορούσε να ποθήσει ο δραστήριος και αγαπητός Σωκράτης;

Σ.Σ. Το βιβλίο εκτός από τα βιβλιοπωλεία Ιωαννίνων, μπορεί να το βρει ο ενδιαφερόμενος στον συγγραφέα Τηλ. 26510 22893 και στη Δ/ση του περιοδικού μας.

Τιμή 15,00 ευρώ.

«Χάρτινα Ταξίδια»

ΚΩΣΤΑΣ ΣΤ. ΤΣΙΠΗΡΑΣ

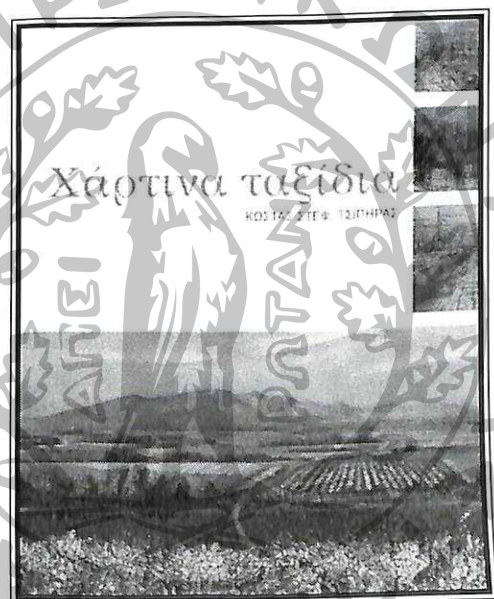
Στο βιβλίο του «Χάρτινα ταξίδια», που πρόσφατα κυκλοφόρησε (Οκτώβριος 2007) από τις εκδόσεις "ΚΕΔΡΟΣ", ο Κώστας Τσίπηρας δίνει τη δυνατότητα στον αναγνώστη να συνταξιδέψει "από την εσχατιά του Έβρου μέχρι το Νότο τον Νότο στην Κρήτη, περνώντας από τα βουνά της Πίνδου και τον ξεχασμένο Μοριά...".

Ένα ταξίδι όχι σαν αυτά που μπορεί να σου προσφέρουν τα διάφορα ταξιδιωτικά γραφεία, αλλά πολύ διαφορετικό, αφού μπορεί να γνωρίσει τόπους άγνωστους, αν και είναι δίπλα σου κάποιες φορές, να συνομιλήσει με ανθρώπους καθημερινούς, να προβληματιστεί για όσα συμβαίνουν γύρω σου, κυρίως σ' ό,τι αφορά στην οικολογική καταστροφή, την οικιστική αισθητική και τη γενικότερη συμπεριφορά του ανθρώπου ως κοινωνικού όντος.

Άλλωστε ο Κ.Τ., εκτός από καταξιωμένος συγγραφέας (15 βιβλία, δ/τής σύνταξης των περιοδικών "ταξιδεύοντας" και "Φύση και Οικολογία", ταξιδιωτικός συντάκτης πολλών ημερήσιων εφημερίδων κ.ά.), υπήρξε συνιδρυτής της παγκόσμιας οικολογικής οργάνω-

σης "Mountain Wilderness" και του αρχιτεκτονικού γραφείου "Κώστας και Θέμης Στεφ. Τσίπηρας και συνεργάτες, μηχανικοί βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής και οικολογικής δόμησης".

Ένα μεγάλο μέρος των "Χάρτινων ταξιδιών", ενός συνόλου 29 διηγημάτων θα μπορούσαμε να πούμε, που αντιστοιχίζονται σε 29 συνεχόμενες ημέρες ταξιδιού και καλύπτουν 328 σελίδες, είναι αφιερωμένο σε δικά μας μέρη (Ηπειρωτικά εννοώ), που ο συγγραφέας λατρεύει και έχει επισκεφτεί πολλές φορές. Αυτά είναι: Ημέρα 11η: Ο τακτικός ελιγμός (Μονή Στομίου), ημέρα 12η: ο κυρ. Νίκος (Λαϊστά Ζα-

γορίου) και Ημέρα 13η: Στο δρόμο της κάθαρσης (Βάλια Κάλντα).

Τα χάρτινα ταξίδια κάθε άλλο παρά ψεύτικα είναι. Όπως ο ίδιος ο συγγραφέας τονίζει και ο κάθε αναγνώστης μπορεί να διαπιστώσει, είναι "...εκείνα, τα αληθινά, που βιώθηκαν από τον οδοιπόρο και πραγματοποιήθηκαν από το συγγραφέα, μέσα από την τέχνη του ενεργητικού του νου, τις πνευματικές τους αναζητήσεις στο χώρο και τις φανταστικές επιβολές της διανοίας του..."

Ένα "μετακινούμενο πένθος" τα "χάρτινα ταξίδια" σε μια διαδρομή α-

πό την οποία αυτή τη φορά η αγαπημένη σύντροφος απουσιάζει, φορτίζουν συναισθηματικά, ανοίγουν δρόμους στο "λογισμό και στ' όνειρο" και σίγουρα πετυχαίνουν αυτό που ο Κ. Τ. εκφράζει σαν επιθυμία στο τέλος της 27ης ημέρας: "...μέσα από τα ταλαιπωρα και ταλαιπωρημένα χάρτινά μου ταξίδια, θα'θελα κάποιοι τόποι να ζήσουν, κι ακόμη περισσότερο κάποιοι, που θα'θελα να 'μουν κλωνάρι τους.

Να περάσει η θύμησή τους στον αιώνα, κι η παραμυθία της βιοτής τους, της καθημερινής να μη σβήσει..."

I.T.

ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΙΚΑ

(Δημοτ. Τραγούδια: του τραpezιού, χορού, γάμου, νυφιάτικα, λιανοτράγουδα, μοιρολόγια, του Χάρου και του Κάτω Κόσμου, λαζαρικά, παραμύθια, παραδόσεις, ευτράπελες διηγήσεις, παροιμίες, ιδιωματικές φράσεις, αινίγματα, ευχές, κατάρες, γλωσσικό ιδίωμα Μαστοροχωρίων, τοπωνύμια, Γλωσσάριο, κουδαρίτικα κ.λ.) σελ. 360 τιμή: 20 ευρώ

Για την προμήθεια απευθυνθείτε:

- 1) Νικόλ. Ρεμπέλης, Κόνιτσα, Τηλ. 26550-23071
- 2) Δ/σην περιόδ. "ΚΟΝΙΤΣΑ"

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΛΑΙΝΤΕΡΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΟΣ

T. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ
ST. MARIEN HOSPITAL - BORKEN GERMANY

ΙΑΤΡΕΙΟ: ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 421 Α
ΠΛ. ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ
ΤΗΛ. 210 6390049
ΚΙΝ.: 6944 511802

ΠΡΩΙ
«ΥΓΕΙΑ» ΤΗΛ. 210 6827940
ΟΙΚΙΑ: ΤΗΛ. 210 6845647

Η Συντακτική Επιτροπή του περιοδικού μας
εύχεται βςους ευγενχάες, φίλους και ευνδρςμητές
ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Ο ΑΝΕΜΩΛΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΝΙΟΤΗΣ

ΓΕΩΡΓ. ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗ

Ο Γιώργος Μαυρογιάννης, γνωστός στην επαρχία μας αφού εργάστηκε πολλά χρόνια ως Γεωπόνος στην Α.Τ.Ε. Κόνιτσας, μας ξάφνιασε με το νέο του βιβλίο "Ο ανεμώλιος κόσμος της Νιότης". Προηγούμενα έργα του:

"Νύχτα ερωτικής τραγωδίας" (Το μεγαλείο του έρωτα). Έμμετρος ποιητικός λόγος. Εκδόσεις ΔΩΔΩΝΗ 2001.

Ανάλεκτα (Συλλογή ποιημάτων και πεζογραφημάτων. Εκδόσεις "Νόηση" 2003.

Στο νέο του βιβλίο, αυτοβιογραφία σε τρίτο πρόσωπο, ο συγγραφέας με γλαφυρό τρόπο αφηγείται τη ζωή του από την παιδική ηλικία ως τις μέρες μας:

Κατοχή, πείνα, ορφάνια, εμφύλιος, αγώνας για μόρφωση, βιοπάλη ως την τελική νίκη για μια ζωή έντιμη, καταξιωμένος πολίτης σε μια άδικη και απάνθρωπη κοινωνία.

Διαβάζοντας το βιβλίο του Γ.Μ. πολλοί από μας της γενιάς του σαράντα θα βρουν πολλά κοινά σημεία με τον πολύπαθο ήρωα συγγραφέα του έργου και θα θυμηθούν αγώνες και κατα-

τρεγμούς των φτωχών και καταφρονεμένων σε πολύ δύσκολες εποχές.

Είναι ένα εξαιρετικό βιβλίο που πρέπει να διαβαστεί από μεγάλους που πέρασαν παρόμοιες καταστάσεις, αλλά και από μικρότερους για να μάθουν ν' αγωνίζονται στη ζωή με θέληση, ήθος και αυτοπεποίθηση.

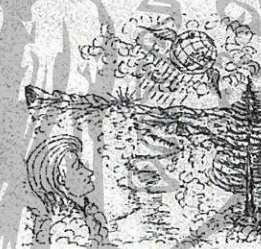
Τον αγαπητό φίλο Γιώργο συγχαίρουμε θερμά και του ευχόμαστε δύναμη για συνέχιση του γράφειν.

Σ.Τ.

Σ.Σ. Τηλ. συγγραφέα 26550-22146 & 26560 - 41531 ή Έκδοση: 2106429961

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ο ΑΝΕΜΩΛΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΝΙΟΤΗΣ

Εκδόσεις
Νόηση

ΣΧΟΛΙΑ

Επιτέλους ο Δήμος αποφάσισε την κατασκευή του δρόμου από πλατεία Φριζή προς την Πυροσβεστική. Ευχόμαστε να παραδοθεί γρήγορα στην κυκλοφορία γιατί θα ανακουφίσει πολύ την κίνηση αφού τα οχήματα διανύοντας απόσταση 400 μέτρα θα αποφεύγουν τη διέλευσή τους από το κέντρο. Έτσι και αποσυμφόρηση γίνεται και κέρδος χρόνου και χρήματος θα έχουν οι εποχούμενοι. Μακάρι να μεταφέρονταν και το πρακτορείο Λεωφορείων στην πλατεία Φριζή να γλιτώνε η πόλη και το συνωσιισμό που γίνεται εκεί, ιδίως τους καλοκαιρινούς μήνες...

Παλιότερα είχαμε επισημάνει από τις στήλες του περιοδικού το πρόβλημα της φύλαξης των εικόνων, κειμηλίων κ.λ. που βρίσκονται σε εκκλησίες και μοναστήρια της περιοχής μας.

Με αφορμή την πρόσφατη διάρρηξη στο Μοναστήρι Μακρίνου από το οποίο αφήρεσαν ό,τι μπόρεσαν, ανενόχλητοι οι βάνδαλοι, επανερχόμαστε σ' αυτό το σοβαρό θέμα. Τα χωριά μας κατά τους χειμερινούς κυρίως μήνες έχουν πολύ λίγους κατοίκους.

Ληστές και διάφορα κακοποιά στοιχεία μπορούν να κυκλοφορούν οπουδήποτε, προφασισόμενοι ότι είναι

κυνηγοί ή τουρίστες. Έτσι είναι εύκολο, τα διάφορα κειμήλια, να γίνονται βορά ασυνείδητων κακοποιών.

Πρέπει, λοιπόν, οι αρμόδιοι των Δήμων, Κοινοτήτων, Μητροπόλεων κ.λπ. να ενδιαφερθούν για τη φύλαξη αυτών που μας κληροδότησαν οι πρόγονοί μας.

Εφόσον είναι δύσκολη η φύλαξη εκεί που υπάρχουν, ας μεταφερθούν όπου υπάρχει σιγουριά, γιατί έτσι που πηγαίνουμε, σε λίγο δε θα μείνει τίποτε! Σ.Τ.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Από 2-4 Νοεμβρίου, σεμινάριο με θέμα "Βασικές αρχές και Μεθοδολογία στην περιβαλλοντική Εκ/ση με βιωματικές δραστηριότητες στο δάσος", πραγματοποιήθηκε στο κέντρο Περ. Εκ/σης Κόνιτσας.

• Στις 4/11 έγινε στο Πνευματικό Κέντρο Δήμου Ιωαννίνων μεγάλη εκδήλωση από την Ένωση Κονιτσιωτών Ιωαννίνων. Τραγούδησε η χορωδία του Πνευμ. Κέντρου Κόνιτσας και χόρεψαν με το συγκρότημα του συμπατριώτη μας Ν. Φιλιππίδη τα χορευτικά της Ένωσης.

• Πολλές βροχές είχαμε στην περιοχή μας το πρώτο και δεύτερο δεκάημερο του Νοέμβρη και χιόνια στα ψηλά βουνά.

• Γιορτή τσίπουρου πραγματοποιή-

ήθηκε στις 16-17/11 στο ξενοδοχείο "Γεφύρι" (Κόνιτσα).

• Έκθεση βιβλίου παρουσίασαν στο Κούσσιο εκθεσιακό κέντρο στην Κόνιτσα μαθητές με τη βοήθεια των καθηγητών τους και του Συλλόγου Γονέων από τις 10-18 Νοεμβρίου. Σκοποί: η διάδοση του βιβλίου και η είσπραξη κάποιων χρημάτων για την ετήσια εκδρομή τους.

• Βαίνει προς το τέλος η κατασκευή της νέας γέφυρας στο Σαραντάπορο που θα αντικαταστήσει τη σιδερένια. Η γέφυρα εξυπηρετεί τα χωριά Πυξαριά, Αγ. Βαρβάρα, Αμάραντο και τα ιαματικά λουτρά.

• Στις 25/11 έγινε η απονομή του ΕΡΙΦΙΛΕΙΟΥ ΕΠΑΘΛΟΥ στη μνήμη της Εριφίλης Οικονομίδου - Κουσσίου (Λεπτομέρειες σε άλλη σελίδα).

• Σεμινάριο Στελεχών Εκπαίδευσης πραγματοποιήθηκε στο Κ.Π.Ε. ΚΟΝΙΤΣΑΣ από 28-29-30 Νοεμβρίου.

• Την 1/12 η Ένωση Κονιτσιωτών Ιωαννίνων πραγματοποίησε την ετήσια εκδήλωσή της στην αίθουσα (Ασκήσιον 12) με τα παραδοσιακά "μπόλια" και γλέντι με δημ. ορχήστρα.

• Στις 5/12 από τις εκδόσεις "κένδρος" έγινε στην "Στοά βιβλίου, Πανεπιστημίου 47 Αθήνα η παρουσίαση του νέου βιβλίου "Χάρτινα ταξίδια" του Κώστα Τσίπρη.

• Πολύς κόσμος επισκέφτηκε φέτος την περιοχή μας τις Χριστουγεννιάτικες γιορτές και την Πρωτοχρονιά. Σ' αυτό βοήθησε και ο σχετικά καλός καιρός. Ξενοδοχεία, ξενώνες και νοικιαζόμενα είχαν την τιμητική τους, Κοσμοπλημμύρα είχε και το χιονοδρομικό κέντρο της Βασιλίσσας.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις:

• Ο Βασίλης Σαλτίκης και η Μαρία Παπαμιχαήλ απόκτησαν στην Αθήνα αγοράκι στις 12/4/07.

• Στις 26/8 η Βικτωρία Τ. Παππά και ο Μάρκος Telembrock απόκτησαν στη Γερμανία το δεύτερο κοριτσάκι τους με το όνομα Πηνελόπη.

• Στις 20/9 ο Νικόλαος και η Ιζαμπέλ Παππά απόκτησαν στην Κολωνία της Γερμανίας κοριτσάκι με το όνομα Βικτωρία.

• Στην Αθήνα, ο Παναγιώτης Χωρινός και η Μάγδα Μ. Ζούκη απόκτησαν κοριτσάκι στις 28/9.

• Στις 20/9 ο Παναγιώτης Αδάμος από τη Λαγκάδα και η Βασιλική Γέροντα απόκτησαν στα Γιάννινα κοριτσάκι.

• Στις 12/10 ο Μανώλης Μανουσάκης και η Έφη Πορφυρίου απόκτησαν κοριτσάκι στην Αθήνα.

• Στα Γιάννινα, ο Χαρπτάκης και η Κική Παπαϊωάννου απόκτησαν στις 16/10 κοριτσάκι.

- Ο Αλέξης Ζδράβος και η Στέλλα Κυπριανίδου απόκτησαν στις 5/11 κοριτσάκι στην Αθήνα.

- Ο Γιάννης και η Στεργιανή Δέρβου στις 29/11 απόκτησαν κοριτσάκι στην Κόνιτσα.

- Ο Βασίλης Σ. Χατζνεφραιμίδης και η Λαμπρινή Βαγγελή απόκτησαν στα Γιάννινα αγοράκι στις 26/11/07.

- Ο Δημήτριος Παπαθεμιστοκλέους και η Χρύσα Τσιομίδα στις Σέρρες απόκτησαν κοριτσάκι.

- Ο Παναγιώτης Κ. Πάντος και η Ελένη Κατσέλη απόκτησαν στα Γιάννινα κοριτσάκι.

- Ο Αλέξιος και η Χριστίνα Πάντου από την Ηλιόρραχη απόκτησαν στα Γιάννινα κοριτσάκι στις 19/12.

Βαπτίσεις:

- Στις 26/8 βαπτίστηκε στην Κόνιτσα ο Απόστολος Κυρτζόγλου του Αθανασίου.

- Στις 26/8 η Πανωραία-Βαρβάρα του Αθανασίου στην Κόνιτσα.

- Στις 8/9 η Αλεξάνδρα Τσινασλανίδη του Χρήστου στην Κόνιτσα.

- Στις 9/9 η Ηλία Κόφα στον Νικάνορα Κόνιτσας.

- Στις 29/9 ο Παντελεήμων Κίτσιος του Βασιλείου στην Πηγή.

- Στις 29/9 ο Γεώργιος Ρούβαλης του Ιωάννη στο Ελεύθερο.

- Στις 30/9 η Λυδία Νικολάου του Θωμά στην Κόνιτσα.

- Στις 7/10 ο Παναγιώτης Νικολό-

πουλος και η Κλέα Γκότζου βάπτισαν το αγοράκι τους. Όνομα Σπυρίδων.

- Στις 6/10 ο Δημήτριος Χαμπίμπης του Κων/νου στη Μολυβδοσκεπάστη.

- Στις 14/10 ο Χρήστος Καρακατσάνης του Παναγιώτη στην Κόνιτσα.

- Στις 20/10 ο Γεώργιος Βιδάλης του Φραγκίσκου στην Κλειδωνιά.

- Στις 20/10 ο Θωμάς Πίσπας του Γεωργίου στην Κόνιτσα.

- Για τη βάφτιση της κόρης μας που έγινε στις 25/8/07 στο Χέρτεν της Γερμανίας, ευχαριστούμε τους ιερείς Απόστολο Αβράζη και Χρήστο Μήτσιου, τις νουνές Άννα και Γεωργία Στέφου. Όνομα νεοβάπτιστης: Αλεσσία.

Οι γονείς Γιέρκα και Βασιλική Εμκε-Μήτσιου.

- Την Κυριακή 26/8, στη Μητρόπολη Κόνιτσας, ο Μιχάλης Ντίνος και η Μαίρη Γοργόλη βάπτισαν το αγοράκι τους. Όνομα Κωνσταντίνος. Νονός ο Δημ. Σιούτης. Ακολούθησε γεύμα και γλέντι στο κέντρο "Μύλος".

- Ο Συμεών και η Ναταλία Κοκκινάκη βάπτισαν στην Αμερική την κορούλα τους στις 3/11. Όνομα Βασιλική.

- Στην Αθήνα ο Ραϋμόν Μάλιακας και η Λίνα Γρέντζιου βάπτισαν στις 18/11 το δεύτερο αγοράκι τους. Όνομα Κωνσταντίνος.

- Στις 20/10 ο Ευάγγελος Λάκκας του Γρηγορίου στην Καλλιθέα Κόνιτσας.

- Στις 18/11 ο Ευάγγελος Πανταζής

του Χρήστου στην Κόνιτσα.

Γάμοι:

- Στις 18/8 έγιναν στην Κόνιτσα οι γάμοι του Κων/νου Νικολάου και της Σοφίας Ράππου.

- Η Αριστέα του Παναγιώτη και της Ειρήνης Δήσιου παντρεύτηκε το Νίκο Χρήστου στα Μέγαρα την 1/9/07.

- Την 1/9 έγιναν στην Κόνιτσα οι γάμοι του Γιώργου Κυρτζόγλου και της Παναγιώτας Πορφύρη.

- Στις 8/9 έγιναν στον Αμάραντο οι γάμοι του Γεωργίου Παναγιωτίδη και της Σβετλάνας Αρτζουμανιάν.

- Στις 8/9 στο 14ο Δημ. Διαμέρισμα του Παρισιού και στο Μητροπολιτικό Ορθόδοξο ναό του Αγ. Στεφάνου, έγινε ο γάμος της Ελένης Μπαγκλή με τον Thomas Gerard Senikies. Επακολούθησε κοκτέιλ πάρτυ και δεξίωση στο εξοχικό του γαμπρού "La Normade".

- Στις 15/9 έγιναν στο Κορφοβούνι Άρτας οι γάμοι του Γιάννη Τζουμάκα και της Μαρίας Κέφη από τη Γραμμένητσα.

- Στις 11/9/07 έγιναν στην Κόνιτσα οι γάμοι του Αναστασίου Θ. Αθανασίου και της Κωνσταντούλας Α. Καραγιάννη.

- Στις 15/9 οι γάμοι του Νικολάου Δ. Ντίνου και της Σωσάννας Π. Ντίνου στην Καλλιθέα.

- Στις 10/11 έγιναν στις Μοίρες Ηρακλείου οι γάμοι του Σταύρου Ι. Γιαννουλάκη και της Νεκταρίας π. Χατζή από την Πηγή Κόνιτσας.

Απεβίωσαν:

- Στις 2/9 απεβίωσε στα Γιάννινα η Ελπίδα Πρίτση-Πρίντζου ετών 89.

- Στις 2/9 ο Θωμάς Θώμος ετών 84 στην Αειόπετρα.

- Στις 5/9 η Αριάνθη Μήτσικα ετών 84 στο Νικάνορα.

- Στις 5/9 η Όλγα Ντακοβάνου ετών 96 στην Αγ. Παρασκευή.

- Στις 8/9 ο Μιχαήλ Σγούρος ετών 77 στα Άρματα.

- Στις 9/9 η Ευαγγελία Παπανικολάου ετών 70 στην Αγ. Παρασκευή.

- Στις 10/9 η Δημητρώλα Κώστα ή Καφετζή ετών 97 στην Ηλιόρραχη.

- Στις 11/9 ο Βασίλης Γιαννάκος ετών 76 στα Άρματα.

- Στις 11/9 η Ευριδίκη Γρέντζου ετών 76 στο Παλαιοσέλλι.

- Στις 11/9 η Σοφία Κοτόπουλου ετών 77 στην Κόνιτσα.

- Στις 15/9 η Αννέτα Αγγέλη ετών 86 στην Κόνιτσα.

- Στις 18/9 η Βιργινία Τσιρώνη ετών 87 στο Ελεύθερο.

- Στις 22/9 ο Γεώργιος Κολόκας ετών 62 στην Ηλιόρραχη.

- Στις 27/9 ο Βασίλης Δημητρίου ετών 73 στην Ηλιόρραχη.

- Στις 27/9 ο Δημήτριος Ρούβαλης ετών 70 στο Παλαιοσέλλι.

- Στις 30/9 η Μάρθα Γαϊτανίδη ετών 57 στην Κόνιτσα.

- Στις 5/10 ο Θεμιστοκλής Παπαθε-

μισοκλέους ετών 72 στα Γιάννινα.

- Στις 13/10 ο Ευάγγελος Βόσιος ετών 86 στο Ελεύθερο.

- Στις 13/10 ο Δημήτριος Βρυζώνης ετών 82 στην Πουρνιά.

- Την 1/11 ο Στέφανος Παναγιώτου, ετών 77 στο Μοναστήρι Κόνιτσας.

- Στις 8/11 η Χρυσάνθη Θ. Δήμα, ετών 64 στην Κόνιτσα.

- Στις 10/11 ο Γεώργιος Κουκούλης, ετών 79, στην Αγ. Παρασκευή.

- Στις 18/11 ο Βασίλειος Χ. Καβελίδης ετών 26, στην Κόνιτσα.

- Στις 15/11 ο Απόστολος Μάντζιος, ετών 92, στην Πηγή Κόνιτσας.

- Στις 24/11 ο Παύλος Χουλιαράς, ετών 82, στην Κόνιτσα.

- Στις 25/11 ο Χρήστος Τζίμας, ετών 60 στο Παλαιосέλλι.

- Στις 27/11 η Μαρία Καλλιντέρη, ετών 89, στην Αειόπετρα.

- Στις 1/12 στα Γιάννινα, ο συνταξιούχος δάσκαλος Ευάγγελος Τζάλλας ετών 76.

- Στις 6/12 ο Αριστοτέλης Ντίνος στην Καλλιθέα, ετών 81.

- Στις 10/12 η Δημητρούλα Καπάιου στην Κόνιτσα, ετών 96.

- Στις 6/12 η Ευλαμπία Στεφάνου στο Κεράσοβο, ετών 84.

- Στις 19/12 ο Νικόλαος Γκούντας ετών 80 στα Καβάσιλα.

- Στις 23/12 ο Φώτιος Τσιαλιαμάνης στην Κόνιτσα, ετών 86.

Προσφορά

Ο Ραϋμόν Μάλιακας και η σύζυγός του Λίνα Γρέντζου, προσέφεραν εις το Γηροκομείον Κονίτσης το ποσόν των 100-€ εις μνήμην της πεθεράς και μητέρας Ευρυδίκης Γρέντζου.

Δια τον αυτόν λόγον ο σύζυγος της ανωτέρω θανούσης, Πούλιος Γρέντζιος, προσφέρει εις το περιοδικόν "ΚΟΝΙΤΣΑ" το ποσόν των 50 € και 100-€ στο Γηροκομείο.

ΜΝΗΜΕΣ

† Ελένη Αθανασοπούλου

Στις 20/12 συμπληρώνεται ένας χρόνος από την πικρή εκείνη ημέρα που έφυγε από κοντά μας η αξέχαστη μάνα μας Ελένη Αθανασοπούλου και αναπαύεται στα ιερά χώματα του χωριού μας, την Οξυά. Η απουσία της δεν έπαψε να μας πονάει και να μας πι-

κραίνει. Το καντηλάκι της μνήμης της μένει και θα μένει άσβεστο στο νου και στην καρδιά μας. Η μνήμη της ας είναι αιώνια.

Μαγιάτικο ανθισμένο περιβόλι

είν' η καρδιά σου πάντα

Αιώνια Μάνα.

Αγέρηδες δεν φτάνουν να σπάσουν

τα κλαδιά του

και ν' ακουστεί το κλάμα.

ποιες μάγισσες το φύτεψαν

και ποια είν' η αύρα

που καϊδεύει κάθε ανθό του;

Αμάραντα τα ολόλευκα τριαντάφυλλα

άρωμα στέλνουν απαλό

σε κάθε του άκρη,

γιατί το πότισε νερό αθάνατο

μιας μάνας δάκρυ.

Στη μνήμη της καθώς και στη μνήμη του πατέρα μας Αποστόλη οκτώ χρόνια από το θάνατό του, η οικογένειά τους προσφέρει στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" 50-€.

† Αντίο Παύλο καλό σου ταξίδι

Στις 5/11/2007 απεβίωσε στην Λάρισα ο Παύλος Λιούτσικας ετών 58 εγκαταλείποντας τα εγκόσμια και πήρε τον δρόμο προς μια άλλη διάσταση, την αιωνιότητα. Γεννήθηκε και μεγάλωσε στο χωριό Πάδες του Δήμου Κονίτσης όπου και η μεγάλη του αγάπη.

Την ψυχή του την παρέδωσε στο Θεό, το δε σώμα του ετάφη στο νεκροταφείο Λάρισας στο Θεσσαλικό κάμπο· ας είναι ελαφρύ το χώμα που τον σκεπάζει.

Στην Λάρισα έζησε πολλά χρόνια ξενιτεμένος όπως είναι η μοίρα του Ηπειρώτη να ξενιτεύεται διότι ο τόπος δεν τους τρέφει. Ο ποιητής έλεγε (Αϊντε να πάμε στα βουνά να μην μας φάει ο Κάμπος)... Στην Λάρισα παντρεύτηκε την άξια σύζυγό του Μαρία που έζησαν πολλά χρόνια μαζί με αγάπη και κατανόηση.

Απέκτησαν δυο παιδιά πολλά εγγόνια. Ήταν άριστος σύζυγος στοργικός πατέρας και καλός παππούς. Τον μήνα Αύγουστο επισκέφτηκε το χωριό με την οικογένειά του και έλεγε "με έφερε η Παναγία" όπου την εικόνα της προσκύνησε.

Καθόταν κάτω από τον αιωνόβιο πλάτανο και αναπολούσε άλλους καιρούς, τα γλέντια, τις παρέες που διασκεδάζε με το κλαρίνο. Έπαιζε καλό

κλαρίνο και με τα ντόπια τραγούδια μας διασκεδάζε. Καθώς καθόταν στο Καφενείο, η ματιά του αντίκριζε αχόρταγα τα ψηλά βουνά και τους καταπράσινους λόφους, η μορφή του έδειχνε σαν να τα αποχαιρετούσε, φωτογράφιζε το κάθε τι για να το πάρει μαζί του και από μέσα έλεγε ΠΑΥΛΟ τελείωσε για σένα ο περίπατος σ' αυτή τη ζωή, μια ανάταση ψυχής στην κορυφή της, ο δρόμος για την αιώνια ζωή. ΠΑΥΛΟ ήσουν καλός, αγαπητός και εκεί που πήγες θα περάσεις καλά. Άφησες όμως ΠΑΥΛΟ ένα μεγάλο κενό στην οικογένειά σου: Σύζυγο- παιδιά - εγγόνια - γονείς - αδέρφια - ξαδέρφια και σε όλους εμάς, πατριώτες, φίλους, θα σε θυμόμαστε πάντα. Αιώνια σου η μνήμη και πάλι ας είναι ελαφρύ το χώμα που σε σκεπάζει στον Θεσσαλικό κάμπο.

Ο Γείτονάς σου στις Πάδες
Ιωάννης Μεσσής

† Χαρούλα Ντέμου

Το χωριό μου Καστάνιανη σήμερα πενθεί. Πολλών είναι τα μάτια βουρκωμένα. Έχασε ένα αξιόλογο τέκνο του, ένα αγγελούδι. Έχασε τη Χαρούλα του Απόστολου και Κούλας Ντέμου.

Τη Χαρούλα την τόσο αξιαγάπητη κοπέλα στο άνθος της ηλικίας της.

Από μικρή ήταν καμάρι του χωριού

μας, τόσο στο Δημοτικό εκεί όσο και στο Γυμνάσιο εδώ στην Κόνιτσα.

Χαριτωμένη στο σώμα και στην ψυχή και στο πνεύμα, απόδειξη ότι επάξια τέλειωσε και το Πανεπιστήμιο κι έγινε Καθηγήτρια.

Διορίστηκε στην περιοχή Έδεσσας όπου άφησε τις καλύτερες εντυπώσεις.

Κάτι ανώτερο επιζητούσε. Είχε πνευματικά ενδιαφέροντα. Παρητήθη από Καθηγήτρια, και πήγε σε μοναστήρι. Αξιολογήθηκε εκεί και την έκανε Ηγουμένη, μ' όλο το νεαρό της ηλικίας της. Ήταν αξιαγάπητη απ' όλους.

Δυο φορές πήγαμε και την είδαμε, πάντα γελαστή, πάντα καλοσυνάτη στο ευχάριστο εκεί περιβάλλον.

Φωτεινή ονομάσθηκε σαν Ηγουμένη, κι ήτανε πράγματι Φως, ήταν Πνεύμα. Απέραντη η καλοσύνη της. Πως λοιπόν να μην βουρκώσουν τα μάτια μου σαν τόμαθα.

Πως να ξεχάσω τα μαθητικά της χρόνια που ήταν συμμαθήτριες και φίλες με τις κόρες μου; Πώς να μη συμμαρτιστώ το μεγάλο πόνο των γονιών της και του αδελφού της; Χαρούλα-Φωτεινή μας έφυγες τόσο ξαφνικά, τόσο ήσυχα.

Αφήνεις ένα μεγάλο κενό, και ποτέ δεν θα ξεχασθείς, άξιο και κοσμαγάπητο τέκνο του χωριού μας.

Ανδρ. Παπαχρήστος

† Χρήστος Τζίμας (1948-2007)

Αυτή την χρονιά στο Παλαιοσέλλι, γευτήκαμε πολλές πίκρες με την απώλεια συγχωριανών μας, οι οποίοι έφυγαν από την ζωή σχετικά νωρίς. Η απώλεια όμως του Χρήστου Τζίμα ήταν εκείνη που ξεχείλιζε το ποτήρι της πίκρας. Ο Χρήστος έφυγε πολύ νωρίς χωρίς καν να μπορέσει να πάρει την σύνταξη, χωρίς να πραγματοποιήσει την απλή ανθρώπινη επιθυμία να αποτραβηχθεί στο αγαπημένο του Παλαιοσέλλι και να ξεκουραστεί από τον κάματο της βιοπάλης στην οποία είχε ριχτεί από μικρό παιδί.

Δεν χρειάζεται να πω πολλά για τον Χρήστο, θα σταθώ σε ένα και μόνο το οποίο και είναι το ουσιώδες της ζωής του. Ο Χρήστος ήταν άνθρωπος του καθήκοντος και της αυτοθυσίας. Σε δύσκολους καιρούς εξυπηρέτησε την Κοιλάδα του Αώου εκτελώντας με το λεωφορείο αγόνων γραμμών τη δρομολόγιο Κόνιτσα-Δίστρατο. Εκείνη την εποχή ο δρόμος ήταν σε άθλια κατάσταση. Τον χειμώνα χιόνι, λάσπες, πάγος συνέθεταν το καθημερινό σκηνικό. Όλα αυτά ο Χρήστος τα ξεπερνούσε με πνεύμα αυτοθυσίας και κρατούσε πάντα ανοικτή την συγκοινωνία στα πέντε χωριά. Στη θέση Νερά και πριν την Ράχη τον χειμώνα τον δρόμο τον κάλυπτε πα-

χύ στρώμα πάγου. Μου ομολογούσε πως εκεί κατέβαζε όλους τους επιβάτες και το επικίνδυνο σημείο το περνούσε μόνος του μην και πάει κάτι στραβά, μόνο μια φορά ένας επιβάτης μη μπορώντας να περπατήσει και μάλιστα στο πάγο επέμενε να μείνει στο λεωφορείο, λέγοντας πως αν ήταν να συμβεί το μοιραίο θα ακολουθούσε τον Χρήστο στο γκρεμό. Αυτός ήταν ο Χρήστος εξυπηρέτούσε τους πάντες, πράος, φιλότιμος και αγωνιστής της ζωής. Ας είναι αιωνία του η μνήμη.

Η.Α.

† Στον αγαπημένο Στέφανο Παναγιώτου από το Μοναστήρι Κόνιτσας

Χάσαμε ξαφνικά τον αγαπημένο μου σύζυγο τον στοργικό πατέρα και τρυφερό παππού τον Στέφανο.

Η θλίψη και το κενό που μας άφησε δεν θα φύγουν ποτέ από την καρδιά μας. Ο αιφνίδιος κι αναπάντεχος χαμός του έφερε όλεθρο και παντοπινή πίκρα στο σπιτικό μας.

Ήταν άξιος και γεμάτος ζωντάνια. Τον αισθανόμαστε σα σκέπη μας και νιώθαμε ασφάλεια κοντά του. Οι συμβουλές του θα μας συνοδεύουν στο υπόλοιπο ταξίδι της προσωρινής μας ζωής.

Και για το αγαπημένο του χωριό το Μοναστήρι πώς λαχταρούσε! Όταν έφθανε εκεί και δεν ήμασταν μαζί τηλεφωνούσε "Χάνετε. Εγώ βρίσκομαι στην ΕΔΕΜ".

Από την πολύ αγάπη του για το Μοναστήρι, στήριζε την αδελφότητα Μοναστηριωτών για πολλά χρόνια και μέσω του εκλεκτού συμβουλίου και της δικής του πρωτοβουλίας έγιναν τα χρήσιμα και πολιτιστικά έργα που σχολίζουν το χωριό μας και κάθε μάτι μπορεί να τα βλέπει και όλοι να τα απολαμβάνουν με ευχαρίστηση και να τον θυμούνται.

Ας μην τα ονομάζουμε, είναι γνωστά από την αρχή έως πρόσφατα.

Οι άνθρωποι, όλοι τον αγαπούσαν, αλλά για εμάς την οικογένειά του η ανάρτησή του θα μένει για πάντα σαν φως στη δική μας πόρτα. Ας τον θυμηθεί ο θεός όταν θα έλθει η Βασιλεία του. Με πόνο ψυχής γράφουμε αυτά τα λόγια για το περιοδικό "Η ΚΟΝΙΤΣΑ" που αγαπούσε.

Η γυναίκα του Βάσω, τα παιδιά του Γιώργος και Ελένη, τα εγγόνια του Βα-

σούλα, Στέφανος και Φοίβος Παναγιώτου.

• Στη μνήμη της αδελφής του Αγγελικής Θανάση που απεβίωσε στις 21/11 στην Ερσέκα όπου ήταν παντρεμένη, ο Γιώργος Τσίτσος από το Πληκάτι προσφέρει στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" 50 €.

• Η Βασιλική Ζήδρου, στη μνήμη του συζύγου της Κωνσταντίνου, του Κων/νου Ρούση και των Φώτη και Αλέξανδρου Διακόπουλου, προσφέρει στο περιοδικό μας 50 €.

• Ο Μιχάλης Λάμπρου από τη Δράμα προσφέρει στο περιοδικό μας 15 € στη μνήμη των γονέων του.

• Στη μνήμη της Δημητρούλας Καπαίου που απεβίωσε πρόσφατα στην Κόνιτσα, τα παιδιά της προσφέρουν στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" το ποσό των 30 €.

• Η Μαριάνθη Ρούβαλη, στη μνήμη της Μητέρας της Γκόλφως, με τη συμπλήρωση ενός χρόνου από το θάνατό της, προσφέρει 20 € στο περιοδικό μας και 50 € στο Γηροκομείο Κόνιτσας.

Συνδρομές

€		
100	Πηγαδάς Πέτρος Αυστραλία	15
47	Πορφυριάδη Αφροδίτη Γαλλία	15
30	Παπαχρηστίδης Νικ. U.S.A.	15
30	Νούτσος Κων. Αθήνα	15
15	Καραγιάννη Ολυμπία Αθήνα	20
20	Καρατζήμου Μιράντα Αθήνα	20
50	Σιούτης Αποστ. Αθήνα	15
15	Βαρδάκης Σπύρ. Αθήνα	15
15	Νικολάκη Βασιλική Αθήνα	15
30	Ντίνη Ευσταθία Αθήνα	15
20	Κυπαρίσσης Αντων. Αθήνα	50
15	Μανουσίουδάκης Ιωσήφ Αθήνα	40
30	Ζακώπουλος Δημ. Αθήνα	30
20	Κατσούκης Παναγ. Αθήνα	30
15	Σιακκά Λευκοθέα Αθήνα	50
30	Καραμπέτης Δημ. Αθήνα	15
30	Αδαμαντίδης Ξενοφών Αθήνα	15
15	Φίλη-Μπατζί Γαλ. Αθήνα	10
30	Μακαρίου Αντιγόνη Αθήνα	15
40	Πολίτης Αγαθ. Αθήνα	15
45	Ταμπάκης Αλεξ. Αθήνα	15
15	Δερδέκη Κατερίνα Αθήνα	15
50	Τσιατσίς Βασ. Αθήνα	15
50	Μητσακούλη Ελευθερία Αθήνα	15
20	Φασούλης Νίκος Αθήνα	15
20	Φακούρας Τέλης Αθήνα	15
15	Ιερ. Παπαδημητρίου Κων. Αθήνα	15
100	Αθανασούλης Γεωργ.	15
40	Καρράς Γρηγ. Πειραιάς	15
45	Κουσιαφέ Θεοδώρα Μοσχάτο	15
40	Κληματάς Χαρ. Θεσ/νίκη	15
15	Ντάφλη Αλεξάνδρα Θεσ/νίκη	15
15	Χριστουδουλίδου Φρόσω Θεσ/νίκη	15
15	Χριστοδουλίδου Όλγα Θεσ/νίκη	15
15	Βλάχος Ευαγγ. Θεσ/νίκη	15
15	Τράντας Αντ. Θεσ/νίκη	15
	Τράντας Ιωαν. Θεσ/νίκη	15
	Παπαχρήστος Νικ. Θεσ/νίκη	15
	Ντίνης Δημ. Θεσ/νίκη	15
	Κατωτά Ασημούλα Θεσ/νίκη	15
	Ντίνη Ελπινίκη Θεσ/νίκη	15
	Μάντζιος Παύλος Γιάννινα	20
	Κοσμάς Κων. Γιάννινα	20
	Τζιάλλας Κων. Γιάννινα	15
	Καραγιάννης Βασ. Γιάννινα	15
	Ρέμος Τάσος Γιάννινα	50
	Αδάμος Αθαν. Γιάννινα	40
	Παπαθεμιστοκλέους Χρ. Γιάννινα	30
	Ρέντζος Παναγ. Γιάννινα	30
	Γκούντα Χρυσάνθη Γιάννινα	50
	Λισγάρας Δημ. Γιάννινα	15
	Ζιώγας Αντώνης Πολύγυρος	10
	Κατσιώτας Κων. Αργίτιο	15
	Καραγιάννη Αλεξάνδρα Καλαμάτα	15
	Κυριάκου Αθαν. Γρεβενά	10
	Τζίμος Παναγ. Κέρκυρα	60
	Γκιώκας Νικ. Πάτρα	60
	Σακκά Πολυξένη Άμφισσα	15
	Λάμπρου Μιχ. Δράμα	30
	Τρέσκας Κοσμάς Πάτρα	15
	Βρόικος Σωτ. Ρόδος	25
	Φασούλης Χρ. Ναύπακτος	45
	Ζαραμπούκα Βάσω Λάρισα	90
	Κοντογιάννης Ανέστης Λάρισα	15
	Χουλιαράς Σόλων Καλαμάτα	50
	Τάτσης Ευαγγ. Αίγιο	30
	Τάτσης Αθαν. Αίγιο	30
	Τζαμπούρα Δέσποινα Λάρισα	30
	Μήτσικα Δήμητρα Κόνιτσα	15
	Τζιάλλα Ιωάννα Κόνιτσα	15
	Τσιρώνης Μίμης Κόνιτσα	15
	Στεργίου Κων. Κόνιτσα	15
	Κεφειζής Δημ. Κόνιτσα	20
	Μουρεχίδης Ιωαν. Κόνιτσα	60
	Τρομπούκης Δημ. Κόνιτσα	20
	Χαλιμάνη Παρασκευή Κόνιτσα	40
	Βρόικος Στεφ. Κόνιτσα	25

Αλεξίου Νικ. Κόνιτσα	15	Δάφνης Ιωαν. Αθήνα	10
Φασούλης Χ. Κων. Κόνιτσα	15	Νούτσος Γεωργ. Αθήνα	20
Μπέτσας Νικ. Κόνιτσα	15	Αθανασόπουλος Αντ. Αθήνα	15
Μπιδέρης Αντ. Κόνιτσα	15	Κόντου Μελπομ. Αθήνα	40
Μάλιακας Παύλος Κόνιτσα	15	Κήτας Πασχ. Αθήνα	15
Αντωνίου Βαγγ. Κόνιτσα	50	Ευαγγελίδης Αποστ. Αθήνα	30
Βαγενάς Α. Δημ. Κόνιτσα	15	Κούσιος Δημ. Αθήνα	50
Γαϊτανίδη Ελευθερία Κόνιτσα	15	Ρεμπέλης Χαρ. Αθήνα	40
Νικολάου Φίλιππας Καβάσιλα	30	Εζνεπίδη Μαρία Αθήνα	20
Μπαγκλής Δημ. Ελεύθερο	30	Καλλιντέρης Παναγ. Αθήνα	80
Σπανός Π. Στεργ. Δίστρατο	15	Βαδάσης Χρήστος Αθήνα	30
Κεφάλας Θεοδ. Ηλιόρραχη	15	Χρησιδίδη Ειρ. Αηδονοχώρι	20
Προφυριάδης Δημ. Εξοχή	15	Λάμπας Δημ. Ηλιόρραχη	20
Φασούλης Τάσος Κεφαλοχώρι	15	Πάντος Κων. Ηλιόρραχη	50
Ζήσης Ηλίας Δίστρατο	15	Φασούλης Β. Χαρ. Κεφαλοχώρι	15
Σγούρος Στεργ. Άρματα	15	Οικονόμου Βαγγ. Δίστρατο	15
Λάκκας Βασ. Καλλιθέα	20	Πορφύρης Χρ. Οξυά	20
Πρόκος Βασ. Μολυβδοσκεπάστη	15	Κίτσιου Χριστίνα Πηγή	15
Νάσης Ηλίας Μπουραζάνι	20	Σακκάς Αθ. Πυξαρία	20
Γρέντζιος Γεωργ. Παλαιοσέλλι	30	Παπαμικαλής Μ. Χαλκίδα	15
Γάκης Κων. Κόνιτσα	50	Μεσσής Αθαν. Κοκκινώγεια	15
Καραφέρη Ελισάβετ Κόνιτσα	15	Παπαλάμπρου Δημ. Λιβαδειά	50
Παγουρτζής Ιωάν. Κόνιτσα	15	Ράπτου Δανάη Καβάλα	30
Παπαχρησιτίδης Γεωργ. Κόνιτσα	20	Πετμεζά Μάρθα Σάπιες	15
Μίσσιος Κων. Κόνιτσα	15	Σδούκος Βασ. Λάρισα	15
Κήτας Ευθύμ. Κόνιτσα	15	Πορφύρης Κων. Κόρινθος	20
Γαϊτανίδη Ελευθερία Κόνιτσα	15	Νικολού Καλυψώ Γιάννινα	30
Κυπαρίσση Αρετή Κόνιτσα	15	Δάλλας Κων. Γιάννινα	15
Κρυστάλλης Γεωργ. Κόνιτσα	15	Τσαφλήδου Μάρθα Γιάννινα	20
Πρ. Τάτσης Διονύσιος Κόνιτσα	20	Παπαζήσης Ζήσης Γιάννινα	25
Μηλιθικιώτης Κων. Κόνιτσα	30	Κόλιας Βασ. Γιάννινα	15
Πρωτούγγελος Λ. Αθήνα	30	Μηλιώνη Κατερίνα Θεσ/νίκη	20
Θεοδώρου Αθαν. Αθήνα	15		

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Σπίτι και κτηματική περιουσία
στην Πηγή Κόνιτσας:

Πληροφορίες: Τηλ. **26550-25069**

Ειρήνη Οικονόμου Σταματάκη

Ειδικός Παθολόγος
Διδάκτωρ F.U. Berlin
Διευθύντρια Παθολογικής Κλινικής
Ιατρείο: Θέμιδος 6, 151 24 Μαρούσι
Τηλ. Ιατρείου: 210 6122 823
Εθν. Μακρίνου 9 & Ελ. Βενιζέλου 1
Τ.Κ. 185 47 Ν. Φαλήρα
Τηλ.: 210 4809 000, 210 4809 338
210 4809 339, 210 4809 973
Fax: 210 4814 687
Δέχεται: Τετ. - Περ. 6-8 μ.μ. με ραντεβού
Τηλ. Οικίας-Fax: 210 4817 449
Κιν.: 6944 392 273
e-mail: istamataki@metropolitan-hospital.gr

ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ - ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΩΣΤΑΣ

Πτυχ. Πανεπ. Αθηνών

ΤΗΛ. 210 2759721 - 2102691119

6974 491605

ΑΘΗΝΑ

ΜΕΡΟΠΗ ΕΛ. ΣΟΥΡΛΑ

Συμβολαιογράφος

(αρχείο Ι. Γ. Παπαϊωάννου)

Κεντροική πλατεία 26, 44100 Κόνιτσα

Τηλ./fax: 26550 29377

e-mail: surlams@otenet.gr

ΗΛΙΑΣ Β. ΚΟΥΚΕΣΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Α.Π.Θ.

Σ. ΜΑΝΑΡΗ 2

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

T.K. 453 33

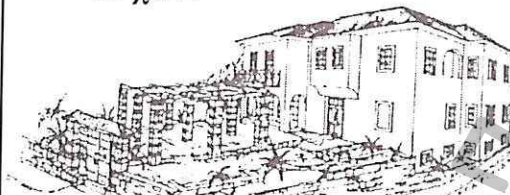
ΤΗΛ.: 26510 77585

KIN.: 6932 430093

e-mail: ikoyk@otenet.gr

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ - ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ

το χάνι

ΚΛΕΙΔΩΝΙΑ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΤΗΛ.: 26550 24567

FAX: 26550 24568

PARISIANA
...αγνά υλικά, νέες γεύσεις!

Το άνω Ηπειρώτικο Ζαχαροπλαστείο
σας περιμένει να απολαύσετε τις γλυκές του γεύσεις

Δ/ση: Βαγγέλης Σ. Νούτσος

Ζήνωνος 7-9, ΟΜΟΝΟΙΑ
ΤΗΛ. 210 5222269

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΘ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Αισθητική & Επανορθωτική Οδοντιατρική

Εμφυτεύματα

Μιλτιάδου 1 & Αγ. Δημητρίου, πλατεία Κηφισιάς
τηλ.: 210 8080010 - 6944 812910

e-mail: ktheodorou@mail.gr

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΧΡ. ΜΗΤΣΑΚΟΥΛΗ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

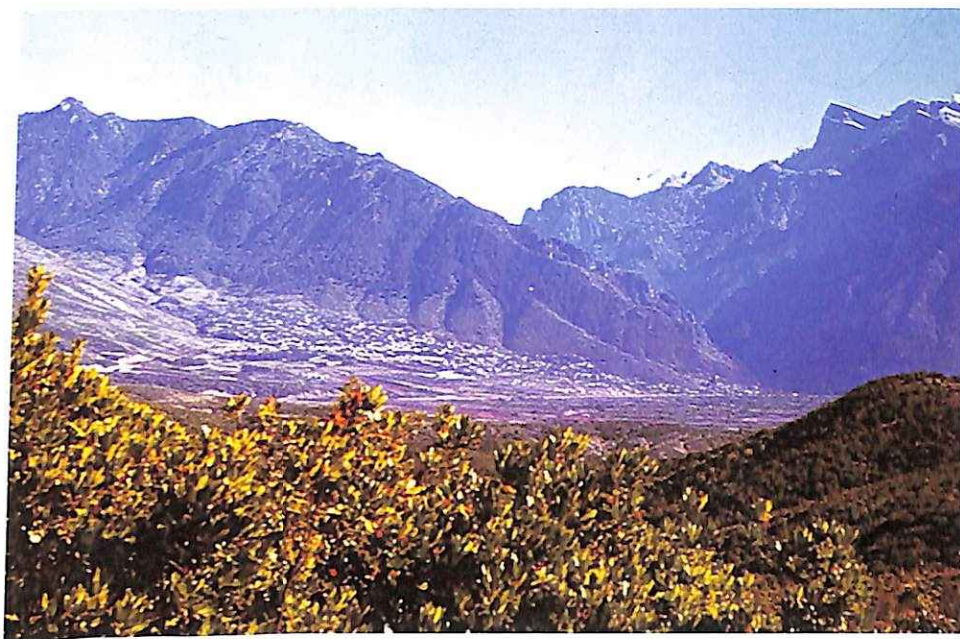
Κίττος Μεταπτυχιακού Διπλώματος
Αστικού Δικαίου Παν/μιον Αθηνών

ΓΡΑΦΕΙΟ:
ΕΜ. ΜΗΕΝΑΚΗ & ΝΙΚΗΤΑΡΑ 3
ΑΘΗΝΑ 106 78

ΤΗΛ. 210 3824580
FAX: 210 3824580
KIN: 6977 242412

e-mail: elmitsakouli@ath.forthnet.gr

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ
ΜΕΛΕΤΩΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ 4
454 44 ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Κόνιτσα

ΔΙΜΗΝΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
Κόνιτσα 441 00
Τηλ. 26550 22-464
22.212

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Ταχ Γραφείο ΚΟΝΙΤΣΑΣ
Αρ. Αδείας 2573

